

Edita:
Fundació
Catalunya Cristiana
C/. València, 244.
08007 Barcelona
Tels. 215 27 39
215 27 84

Any X N.º 469

Setmana del 18 al 24
de setembre del 1988

Director:
Joan E. Jarque i Jutglar

Preu: 90 Ptes.

Catalunya Cristiana

SETMANARI POPULAR D'INFORMACIÓ I DE CULTURA RELIGIOSES

"Com millor podem
emprar la dolcesa és
aplicant-la a nosaltres
mateixos, sense irritar-
nos mai contra nosaltres
i les nostres
imperfeccions; perquè
encara que és raonable
afligir-se i entristir-se,
tanmateix hem de
procurar no ser víctimes
d'un mal humor
desagradable i trist,
irritat i colèric".

Sant Francesc de Sales

AFINANT

Com en els
primers temps

JOAN E. JARQUE
i JUTGLAR

S'ha dit que allò que no "surt" en els mitjans de comunicació avui no existeix, o és com si no existís. De fet no té l'"existència cultural" dels nostres dies, ja que la nostra cultura —el món de les idees i dels valors en què vivim submergits— no els dona vigència. És veritat que hi ha cultures familiars, de grup o locals, és a dir hi ha ambients en què s'aprecien idees i valors de "circulació interna", limitada al propi cercle. Però n'hi ha prou d'obrir el diari o d'encendre la televisió —i qui no ho fa?— perquè es produeixi una dissonància estrident, si no un xoc. Estem exposats, doncs, o a una lluita constant, esgotadora, o a una mena d'esquizofrènia. Un parell d'exemples a l'atzar: Per nosaltres, és un valor sòlid el matrimoni indissoluble i fidel; els mitjans de comunicació ens presenten constantment personatges simpàtics —de ficció o reals— que viuen divorciats i practiquen l'adulteri amb tota normalitat. La fe i la pràctica cristianes són el món en què vivim; cada dia se'ns fa saber que aquest o l'altre, gent important perquè "surt" en els mitjans d'informació, o no creu o no practica la fe en què va ser educat. Res més allunyat de l'esperit cristià que el ghetto, però bé ens caldrà un escreix de fortalesa i de prudència, si cal fins a un cert martiri com en els primers temps, per viure cristianament en aquest món nostre de les comunicacions de massa.

Amb aquest número el nostre setmanari inicia l'any desè de la seva publicació. Donem gràcies a Déu i als lectors que fidelment ens han ajudat i animat a seguir la tasca d'informació i cultura religioses.

Va fer una crida a seguir la no violència i el diàleg per solucionar els nombrosos conflictes africans

El Papa va condemnar el racisme a Zimbabwe

Hi ha llocs a Àfrica on la convivència entre blancs i negres és un fet joïós

HARARE.— Les primeres paraules del Pontífex a l'inici de la seva quarta visita al continent africà foren de condemna de l'"apartheid" i de crida a la no violència i al diàleg per solucionar els nombrosos conflictes que ensagnen la regió meridional d'Àfrica.

Durant el discurs que va pronunciar davant els bisbes de la reunió interepiscopal de l'Àfrica Meridional (IMBISA) el Papa va confirmar que també es traslladaria a les conflictives Namíbia i Angola i a Sao Tomé i Príncipe. "Us demano que tots resou al Senyor perquè em concedeixi aquest consol com més aviat millor", digué.

Tant el Govern com els bisbes sud-africans desitjarien una visita del Pontífex. Però els prelatos consideren que en aquests moments seria "inoportuna", a causa de la "violència endèmica" i a la "polarització extrema de la societat, la repressió i l'Estat d'excepció".

El Papa fou rebut a l'aeroport d'Harare pel president Robert Mugabe, de 64 anys, un dels artífex de la guerra en la independència d'aquesta nació jove de nou milions d'habitants: El Pontífex va explicar que no havia estat casual l'elecció d'aquest país com a primera etapa de la seva gira, perquè "Zimbabwe és una nació en la qual s'està instaurant una nova era de pau i de reconciliació..."

Karol Wotyla, després de recordar que Mugabe és president del moviment de països no alienats, es va lamentar que "forces polítiques i ideològiques posin en perill l'equilibri encara difícil dels països que tot just han començat a consolidar la independència recentment conquerida". Una afirmació que pot entendre's com una referència a les pressions que sofreixen els països limítrofs amb Sud-Àfrica per part del règim racista de Pretòria.

(Més informació a la pàgina 6)

Amb l'assistència d'especialistes d'abast internacional

El dret matrimonial i processal fou estudiat en la XXI Setmana del Dret Canònic

BARCELONA.— La Universitat Pontifícia de Salamanca reuneix cada dos anys experts en qüestions de dret canònic en unencontre d'estudis. Enguany ha estat encomanada a Barcelona la celebració de la "XXI Setmana" que tingué lloc els dies del 12 al 17 d'aquest mes de setembre al "Centre Borja" de Sant Cugat del

Vallès. La IV Setmana també fou convocada a casa nostra i se celebrà a Montserrat l'any 1951.

El Sr. Cardenal-Arquebisbe de Barcelona Mons. Narcís Jubany obrí la Setmana el dilluns dia 12 a les 11.30.

La temàtica central versà sobre dret matrimonial i processal i la seva aplicació en l'orde Civil.

A més de les personalitats de bell antuvi escollides per la Universitat de Salamanca pel tractament de bona part dels temes, Catalunya hi aportà la participació de persones representatives dels Arquebisbats, de les Universitats civils, del Departament de Dret de la Facultat de Teologia de Catalunya i dels Col·legis d'Advocats.

Pel que fa al dret matrimonial substantiu, les qüestions principals anaren a l'entorn del tema de les "incapacitats" pel matrimoni, i molt particularment sobre les

(continua a la pàgina 5)

ACTIVITATS DE "L'ASSOCIACIÓ D'AMICS DE CATALUNYA CRISTIANA"

NOVETAT!

Ara també Catalunya Cristiana us ofereix "l'estampa del Mil·lenari"

**"LA PRESENCIA DE MARIA ÉS LLIURE I VARIADA.
SAPIQUEM ACOLLIR-LA DINS LA LLIBERTAT DELS FILLS DE DÉU"**

Hem editat una estampa amb la Mare de Déu de Montserrat. Amb una pre-gària pronunciada pel Cardenal Jubany en nom de l'Episcopat català reunit a Montserrat el 27 d'abril d'enguany amb motiu de l'Any Marià i del Mil·lenari de Catalunya. També hi ha una breu síntesi històrica del Mil·lenari.

Mida 9 cms. X 15 cms.

Catalunya Cristiana

continua oferint-vos:

— **La imatge de la Mare de Déu "Benaurada"**

— **La medalla magnètica per al cotxe**

BUTLLETA DE COMANDA

Nom i cognoms

Domicili Població DP

Desitja adquirir:

Quantitat

☐

L'estampa del Mil·lenari

Preu: 6 Ptes. la unitat / 550 Ptes. el centenar.

☐☐

La imatge de la Mare de Déu "Benaurada".

Terracotta policromada original de "Petites Soeurs de Bethlem".

Preu: 12.500 Ptes.

☐☐

Medalla magnètica per al cotxe 850 Ptes.

☐

Marqui amb una creu, si desitja que les hi enviem per reembossament, ☐, taló ☐, o personalment ☐ més despeses de tramesa.

Envieu-les a "AMICS DE CATALUNYA CRISTIANA" Plaça Urquinaona, 11, 3a. A. 08010 - BARCELONA - TELF.: 301 37 18

"L'ASSOCIACIÓ D'AMICS DE CATALUNYA CRISTIANA" CONTRIBUEIX
ECONÒMICAMENT QUE CADA SETMANA SURTI AL CARRER
CATALUNYA CRISTIANA

PER A INFORMACIÓ:

Plaça Urquinaona, 11 - 3a A

08010 BARCELONA - Telf.: 301 37 18

**FES-TE AMIC...
T'esperem!**

COM FER-SE AMIC DE

**Catalunya
Cristiana**

L'INFORMAREM AL
TELÈFON 301 37 18

EDITORIAL

El proper dilluns, dia 19, finalitza el trentanovè viatge pastoral del Papa fora d'Itàlia i el quart a l'Àfrica. Quan escrivim aquestes línies, doncs, el viatge tot just acaba de començar. Les primeres notícies que n'arriben parlen de multituds enardides però encara no és l'hora dels comentaris sobre els discursos papals i les reaccions. Tanmateix, aquest viatge a "les fronteres de l'apartheid" serà sense sorpreses, pel que fa als temes que el Papa desenvoluparà. L'actitud de l'Església enfront del racisme és prou coneguda, i les declaracions del Concili Vaticà II, que Joan Pau II ha afirmat més d'una vegada ser el seu programa pastoral, són diàfanes (entre altres, en la *Gaudium et Spes* n. 29 hi llegim "qualsevol forma de discriminació... per raó del sexe, la raça, el color de la pell, la condició social, la llengua o la religió ha de ser bandejada i eliminada, com a contrària al disseny de Déu"). Caldrà estar alerta a les reaccions desfavorables del govern de l'Àfrica del Sud, per una banda, i a les favorables dels moviments antiapartheid per l'altra, sobretot tenint en compte que molts dels seus líders són cristians, fins i tot, bisbes que s'han significat per la seva valentia en la denúncia de la política racista del govern de Pretòria. Tothom coneix el bisbe anglicà, Desmond Tutu com un dels lluitadors més significats contra l'apartheid, i recentment el bisbe catòlic de Durban, Denis Hurley, ha estat notícia per la mateixa raó.

En la confecció de l'itinerari d'aquest viatge per l'Àfrica Austral ha cridat fortament l'atenció que el Papa excloués intencionadament la visita a la República Sud-Africana. Aquest

La lliçó d'una visita no feta

gest ha estat el millor i més clar "discurs" que Joan Pau II haurà fet contra la política de discriminació racial. Oi més, si es té en compte que el proppassat més de juliol el govern sud-africà va fer arribar, per la mediació del cardenal Etchegaray que estava de visita a aquell país, una invitació al Papa expressant el desig que ni que fos en una curta parada, celebrés una missa en un aeroport. El refús del Papa ha estat, doncs, clar. Les autoritats sud-africanes han pres aquesta decisió papal com una bufetada; és veritat que els catòlics sud-africans, de majoria negres, n'han estat decebuts, però comprenen i accepten el gest. Els bisbes, preveient aquest refús, ja fa un any en varen explicar les raons en una declaració conjunta i han exhortat els catòlics a desplaçar-se amb ells al Lesotho per retrobar-hi el Papa.

La premsa sud-africana va difondre la notícia que la decisió d'excloure del viatge papal aquest país s'havia pres seguint el consell dels bisbes catòlics. Monsenyor Napier, president de la Conferència episcopal, ha precisat: "Ens hauríem alegrat de la presència del Papa a l'Àfrica del Sud, perquè hauria afirmat clarament i sense ambigüitats que el promoure la justícia social no és pas una opció secundària del cristianisme, sinó un dels seus elements constitutius." El Papa posant l'accent, com en totes les visites pastorals, sobre els pobres i els oprimits ens hauria ofert una ocasió de conversió interior. Per la seva atenció als sofriments dels més marginats posa en moviment un procés que els ajuda a alliberar-se de la injustícia. Però monsenyor Napier afegeix que la visita del Papa hauria estat "inoportuna". Joan Pau II rebut amb gran solemnitat pel senyor P. Botha: la imatge hauria estat xocant com ho va ser l'audiència que li va concedir a Roma, el 1984. El Papa protegit per les forces de seguretat que maltracten la dignitat de tantes persones hauria pogut ser insuportable, malgrat que el fet no és pas sense precedents.

El Papa condemna l'apartheid, resumeix monsenyor Napier. Fem-lo fora de casa i aleshores vindrà. Combatem-lo "no sols amb manifestacions polítiques sinó amb cada una de les nostres actituds, els nostres pensaments, les nostres paraules, les nostres accions... Com el pecat o el càncer, no pot ser reformat, ha de ser suprimit". La lliçó d'aquesta "visita refusada" a l'Àfrica del Sud és vàlida per moltes altres situacions similars.

S'han dit moltes coses sobre allò que és doctrinal i sobre allò que és pastoral a propòsit del Vaticà II. El qualificatiu "pastoral" ha servit de vegades per exaltar els mèrits d'aquest Concili ecumènic: per fi un Concili pastoral!

I també per altres ha servit per desacreditar els documents conciliaris: la doctrina en res no hi és compromesa, només hi ha orientacions pastorals. Aquest joc de ping-pong entre allò que és doctrinal i allò que és pastoral em deixa cada vegada més estupefacte. Ja que s'ha adoptat un costum molest utilitzant aquest doble sentit per fer de la doctrina un "en si" absolut i de la pastoral una sèrie d'aplicacions estrictament contingents. En aquest joc tothom hi perd. Més exactament, el perdedor és l'Evangeli.

La doctrina comporta —i això hauria de ser evident— un conjunt de referències estables. Com una senyalització del camí. Aquesta senyalització no és feta per obstaculitzar la marxa. L'ensenyament de sant Tomàs d'Aquino ha jugat en l'Església un paper capital. Fa molt de temps que hom s'ha adonat, a propòsit del mateix sant Tomàs, que el bon ús de la seva doc-

trina no era pas repetir les seves tesis sinó posar-se a la seva escola. ¿Què seria una doctrina que no s'arrelés en l'experiència efectiva dels creients? Aleshores la fe es reduiria a tenir com a veritat una sèrie d'enunciats, dit d'altra manera, que l'objecte de la fe no seria abans que tot aquest Déu personal que s'ha donat a conèixer en Jesucrist. ¿I què seria una pastoral que no tingués cap interès a ser reflexionada amb una mica de rigor com si abans de tot fos feta de simples acomodaments?

L'estabilitat del punt de referència s'imposa. En la mesura que és expressió de la coherència que el mateix Déu ha introduït en el procés de la Revelació. Quan algú parla de doctrina i l'imagina com un bloc inamovible, és que ha oblidat que Déu, en si, no ens és directament assequible i que només la història de les seves relacions amb l'home ens lliura alguna cosa del seu ésser.

A més, la intel·ligència de la fe, per molt especialitzat que pugui

GASTON PIETRI
Secretari general adjunt de
l'Episcopat francès, encarregat de
les qüestions pastorals.

ser el treball d'alguns investigadors, no és pas, d'antuvi, afer de laboratoris sofisticats. Més explícita en uns i més balbucejant en altres, és pròpia d'aquell que viu la fe amb tot el seu ésser i cerca de comprendre allò que creu. Res més normal que un cristià a la recerca d'alguna "escola de la fe". Però generalment els veritables cristians que prenen seriosament la seva fe, "fan teologia", com M. Jourdain feia prosa sense saber-ho.

L'expressió "lloc teològic" no designa pas un local. Designa la pràctica de la vida en l'Església, amb la seva litúrgia, les seves trobades, els seus aplegaments, com el lloc on s'ancora i es desenvolupa sense parar la intel·ligència de

la fe. És allí on es barregen inevitablement allò que és doctrinal i allò que és pastoral.

Suposem que no estic directament posat ni en l'animació litúrgica, ni en les trobades catequètiques, ni formo part d'un equip de moviment apostòlic. Podria dir: jo no faig pas "pastoral". I, tanmateix, si la meua fe recerca la comprensió d'ella mateixa, no podrà fer-ho si no és a partir d'aquest lloc on l'Església i la societat es troben per a mi, on l'Evangeli és exposat al qüestionament dels homes d'avui, on els homes d'avui són interrogats per l'Evangeli.

És perquè la teologia és l'encontre de la fe i de la cultura. En aquest sentit, la teologia és sempre més o menys pastoral. Dic "jo crec", responent al qui em ve a trobar. La pregunta és també la meua. "Allò important —escrivia Maurice Blondel—, és dir alguna cosa que compti per aquell que no creu." Una teologia sense horitzó apostòlic no té res a veure amb la fe en el Déu de Jesucrist ni amb el

testimoni que reclama a cada instant a cada un dels creients.

També és molt interessant verificar la interacció a partir dels que estan submergits en la pastoral fins al coll. Quan alguns parlen de "centres de formació per a responsabilitats pastorals", donen la impressió de parlar de bones tècniques d'acció que faran actors competents de la litúrgia, catequistes ben al dia, animadors de consiliaries escolars o bé hospitalàries, ajustades a les aspiracions dels joves o a la psicologia dels malalts.

L'actuar també s'aprèn. I un bri de coneixements psicològics, un mínim de capacitat de relació o d'animació no han fet mai mal a ningú. Resta, però, que l'acció pastoral és l'acció de la fe. Deixar per altres el somni d'anunciar les fórmules intangibles de la doctrina i comportar-se com un diligent "dependent de farmàcia" servint la seva clientela: Heus ací tot el contrari d'aquest servei pastoral que és el servei de "la fe que actua per amor" (Gal 5:6).

(Passa a la pàgina 5)

Doctrina i pastoral

Catalunya Cristiana

EL SETMANARI DE MÉS
DIFUSIÓ DE CATALUNYA

Difusió controlada per O.J.D.

MEMBRE DE LA UCIP

Director: Joan E. Jarque i Jutglar
Sots-director: Francesc Malgosa i Riera
Edita: Fundació Catalunya Cristiana
Gerent: Jaume Roigé i Torrentgenerós
Disseny: Josep Samper i Aledo
Redacció, administració, publicitat i fotocomposició: Edifici de la Parròquia de la M. de D. dels Àngels C/. València, 244, 2on. Tels.: 215/27 39 - 28 05 - 27 84 08007 Barcelona
Impressora: Publiagraf, S.A.L. Consell de Cent, 224. Barcelona D.L. B.14.387/79

SUBSCRIPCIONS ANUALS

Catalunya, resta de l'Estat espanyol, Andorra, Gibraltar i Portugal 4.680 Ptes.

Europa: 8.580 Ptes. □ Amèrica: 10.530 Ptes. □ Àsia, Àfrica: 11.280 Ptes. □ Filipines: 11.280 Ptes. □ Àsia: (més oriental) 14.080 Ptes. □

RESPIR

Maria de la Mercè

Dir Mare de Déu de la Mercè és com dir Mare de Déu de la Gràcia, ella, l'agraciada, la bella, curulla de favors, distribuïdora de dons. Que les llegendes teixides més o menys espontàniament entorn d'aquesta advocació són falses? Compte! Poden ser falses com a història, però són portadores de veritat, com ho és tota llegenda. L'aparició de la Mare de Déu a Raimond de Penyaforat, a Pere Nolasc i al Rei En Jaume, aquell 2 d'agost de 1281, segurament que és llegendària. Però el missatge i l'encàrrec perduren per la força mateixa de la seva veritat. Maria de Natzaret és la Mare de Déu de la Gràcia, una advocació, entre tantes i tantes, de les més escaients. En Maria, l'agraciada, Déu hi abocà tots els encants d'una dona perquè fossin lloc d'encarnació de totes les gràcies que pot tenir una santa. Gràcies que la Mare de Déu no es queda, que per això li diem Maria de la Mercè.

MIQUEL ESTRADÉ

El fet que l'home pugui imaginar i cometre totes les maldats i perversions imaginables, marca una gran diferència. Els éssers infrahumans —animals i plantes— poden tenir un comportament cruel per pur instint de supervivència —de fet, la Natura és cruel— però aquesta crueltat s'atura allà on s'atura la necessitat satisfeta. Els animals i les plantes poden ser cruels per instint, però no **perversos**, en el sentit que la seva naturalesa es trobi **pervertida**, és a dir, **capgirada** respecte de les finalitats de la seva espècie.

L'home, en canvi, no sols pot ser cruel, sinó també **pervers**. És a dir, pot seguir una conducta que es contradiu amb les finalitats i fins amb la pròpia supervivència de l'espècie. L'experiència de cada dia ens ofereix el malaurat espectacle de crueltats gratuïtes i innecessàries: talment com en la famosa novel·la anglesa, mister Hyde cada dia fa de les seves pels carrers i a l'interior de les cases.

Davant de teories que voldrien explicar-ho tot pels condicionaments socials, o per fenòmens patològics, els cristians —sense descartar aquests factors— hi veiem quelcom de més profund: la realitat del pecat. L'home pot arribar, de forma deliberada i sense coacció, a preferir el mal al bé. I, encara que hom pugui fer la consideració filosòfica que, en tots els casos, l'home cerca el bé tot i que exteriorment aquest bé revesteixi l'aspecte del mal, crec que no podem pas enganyar-nos. La consciència del bé i del mal, o d'allò que està ben fet i d'allò que està mal fet, és tan universal com el mateix home. El Déu del De-càleg no és un déu nacional jueu, sinó que és el Déu

Mister Hyde

JORDI BASSAS i RIBALTA

que, com diu Ell mateix, ha inscrit els seus manaments en el "cor de l'home".

Però, la doctrina del pecat, contràriament al que molts pensen, és una doctrina alliberadora. Quan pretenem explicar el mal per la sociologia, o per la patologia, condemnem l'home a restar per sempre més esclau dels seus condicionaments individuals. De fet, és la condemna del doctor Jeckyll de convertir-se en mister Hyde al marge de la seva voluntat. La doctrina cristiana del pecat implica simultàniament la doctrina del penediment i del perdó. Quan els cristians diem que aquest o aquell acte és pecaminós, estem proclamant **soto voce** la possibilitat que l'home pugui deixar de fer-lo; desvinculem l'home de l'adscripció fatal a la repetició de l'acte, encara que sabem prou bé que el procés de "deshabitació" pot ser llarg i dolorós. L'home peca perquè és lliure, perquè és capaç d'exercir l'autodeterminació, encara que hi hagi tantes instàncies condicionadores de la seva llibertat.

Fixem-nos que, en l'acte sacramental de la Penitència, no diem —o no hauríem de dir— "sóc un lla-

dre", "sóc un assassí", "sóc un explotador", "sóc un mentider", "sóc un adúlter", sinó que diem —o hauríem de dir— "he robat", "he matat", "he explotat", "he mentit", "he comès adulteri". L'acte no ens tipifica, sinó que som nosaltres que tipifiquem l'acte per poder-nos-en penedir; aquesta seria la base psicològica de la Penitència. El secularisme modern, en canvi, en rebutjar la idea d'un pecat personal i actual, tipifica els comportaments humans en categories quasi sociològiques, com si la humanitat es dividís en tantes confraries de transgressors com Manaments hi ha. "Jo també sóc adúltera" llegíem en les pancartes d'una manifestació. I qui no ho és en el seu cor?, hauria contestat Jesús. Perquè, no es tracta de condemnar, ni d'elogiar, l'adulteri en bloc, sinó que l'home i la dona, de forma lliure i personal, tinguin plena consciència que l'estant cometent.

L'error del doctor Jeckyll es trobaria, doncs, en la mateixa línia del secularisme modern: pensar que el mal es pot tipificar senzillament com la vessant obscura del nostre jo, i que, per tant, és separable dels nostres actes voluntaris. Per això, hem de veure la nefasta figura de mister Hyde reproduïda de forma corporativa en tota mena de col·lectius de marginats i d'automarginats. I res més allunyat del missatge evangèlic de Jesús que no ha vingut a cridar els justos, sinó els pecadors. És en el context de les nostres **perversions** que podem sentir la crida de Jesús amb més energia; per això, esdevenim encara més culpables si ens limitem a respondre-li que la nostra conducta només és una "modalitat" o una "variant" de la conducta humana.

En un dels llibres de Bessiere hi ha una noia que li diu a la seva àvia: "Haurieu d'anar a Iugoslàvia. Allí hi ha un metge que obté resultats increïbles. Hi heu d'anar, àvia, tornariu com ressuscitada." I l'àvia va respondre: "¿Vols que vagi a Iugoslàvia perquè torni ressuscitada? ¡Però si ja ho estic!".

En efecte, hi ha pel món molta gent ressuscitada sense cap necessitat d'acudir a metges, sense esperar la mort. En conec molta d'aquesta gent: joves que es dediquen a atendre minusvàlids; ancians que tenen el coratge de viure com els joves que foren; matrimonis que són feliços gràcies a tenir un fill subnormal; aquella cega que es dedica a donar alegria en un pavelló de cancerosos; missioners que han lliurat

les seves vides al tercer món i s'enutgen si els consideren herois; noies que aquest estiu han dedicat les seves vacances a atendre una residència d'ancians; aquest pianista cec que ha convertit la seva cegueira en un plus de bellesa musical; vells sacerdots que, ben guanyada la jubilació, prefereixen continuar servint en poblets que ningú no vol; famílies nombroses que somriuen quan la gent parla que el que és bo, és una parella; gent, molta gent ressuscitada.

I és que ens hem acostumat a pensar que la resurrecció és només una cosa que ens espera a l'altra banda de la

Gent ressuscitada

J.L. MARTIN DESCALZO

mort. I ningú no pensa que la resurrecció és senzillament entrar en "més" vida. Que la resurrecció és quelcom que Déu dona a tot aquell que la demana, sempre que, després de demanar-la, continuï lluitant per ressuscitar cada dia.

La resurrecció és, com diu Bessiere, "un foc que corre per la sang de la nostra humanitat. Un foc que res ni ningú no pot apagar". Res ni ningú —és clar—, llevat de la nostra pròpia mediocritat i avorriment.

Els ressuscitats són els qui

tenen un "plus" de vida, un "plus" que els surt pels ulls brillants i que es converteix tot seguit en quelcom encomanadís, quelcom que demostra que tot home sobrepassa l'home que és i prova que la vida és més forta que la mort.

I vostè, amic lector, també és o pot ser una persona ressuscitada. La mort, ja ho sé, ens va tallant branques cada nit, mutila il·lusions, sega desigs. Però com que la vida és més forta, també vostè pot revifar cada matí aquestes il·lusions i esperances que li foren esporgades de nit. ¿Com fer-ho? Senzillament. Aixequi's: llevi's convençut que ho fa per

viure i no per vegetar: miri's després al mirall, somrigui, descobreixi que quan somriu es torna més bell o bella; i ara preguntis en què i amb qui invertirà aquest somriure i aquest dia que acaben de regalar-li. Recordi que quan Jesús ressuscità no va fer-ho per lluir el seu cos, sinó per ajudar els seus que ho passaven molt malament, atemorits per la por a la mort. Dedicui's, doncs, a escampar resurrecció. I veurà com tots se senten millor després de parlar amb vostè. I veurà com per ressuscitar, per rejaonar, no cal acudir a cap metge iugoslau. N'hi ha prou capbussant-se en el riu de les seves pròpies esperances per sortir-ne regalimant amor pels altres. Aleshores, vostè haurà ingressat en la confraria dels ressuscitats.

ARA MATEIX

No em desagrada pas gens de veure que la gent es tira al carrer per Jesucrist... Tot el contrari: les imatges que ens ha servit la televisió d'homes i dones amb creus i amb pancartes blasfemant el film "L'última temptació de Crist" les he trobades plenes de força popular, en contrast reconfortant amb aquesta societat nostra en la qual s'ha posat de moda fer figa en tots els terrenys. Una altra cosa seria si, com s'ha esdevingut, lamentablement, altres vegades, en casos més o menys semblants, la protesta es tornés violenta i pretengués d'imposar el seu punt de vista amb mitjans coercitius: no es pot servir el Mestre que va fer embeinar l'espasa a Pere i anà lliurement a la mort, contradient-lo. Però, tret d'això, ningú no ha de trobar estrany que els creients en Jesús ens apassionem per ell. Què han estat, sinó uns apassionats, els màrtirs? Cal adonar-se que una pel·lícula o qualsevol altra obra de creació artística que presenti un Crist que no és el de la fe no se les heu, en primer lloc, amb els teòlegs o amb la cúria romana, sinó amb els creients. "No ens el toqueu Jesús, diu la dona de fer feines del moment més vibrant de l'obra de Fabbri **Procés a Jesús**. No ens el toqueu. Nosaltres no tenim res, ni tan solament intel·ligència per passar-nos el dia raonant... Nosaltres som pobres de debò. No ens han de prendre el poc que tenim. Jesús és nostre."

I és que no és el mateix assajar noves versions dels grans mites de l'antiguitat grega, posem per cas, que manipular una figura que convoca cada diu-

Apassionar-se per Jesucrist

J. CARRERA PLANAS

menge milions d'homes i dones, els quals en confessen la resurrecció, n'escolten la paraula i se'n parteixen el pa. Una figura que ha fet canviar radicalment la vida de tants... com Teresa de Calcuta, que ha condemnat el film amb duresa.

No sé gran cosa del director de cinema Martin Scorsese, les manifestacions del qual, tanmateix, trobo discretes. Però, tal vegada, una reacció viva dels cristians l'interessarà més, a la llarga, que l'adulació claudicant. A qui sí no dubto que l'interessaria la polèmica seria, si visqués, a Nikos Kazantzaki, el gran autor de "El Crist de nou crucificat", una formidable i, per cert, apassionada novel·la, i també de l'obra sobre la qual s'ha construït la polèmica pel·lícula.

Per tot això no va agradar-me gens ni mica la fredor amb què els tres "teòlegs" invitats al programa "Crònica 3" de TV-3 van parlar del tema, la setmana passada. Malgrat els intents de l'intel·ligent i mesurat presentador que és Vicenç Villatoro, no es va trencar aquella capa de displicència elegant, tan a l'ús amb la qual ni s'arriba al fons de la qüestió ni, tampoc, se sol suscitar l'interès dels no creients. No-

més un dels personatges, va aixecar la veu amb vivaça en un moment donat. Però... va ser per increpar la conferència episcopal italiana perquè havia publicat una nota contra el film. El text dels bisbes diu que la pel·lícula "és inacceptable i moralment ofensiva" i, a més, "no mereix de ser vista sinó solament el silenci reservat a la mediocritat". Iafegeixen: "Per a qui creu que Jesucrist és el fill de Déu i l'home sense pecat i per a qui reconeix l'altura de la seva humanitat, fer atenció a aquest film és contradir les pròpies conviccions, així com prestar-se a una operació comercial que humilia qui l'ha duta a terme." "Que callin els bisbes", va dir amb energia l'esmentat opinant. Ara bé, perquè haurien de callar?, em pregunto jo. No pas perquè el tema no els afecti ni perquè, en democràcia, se'ls pugui negar el dret a parlar... Sospiro que, més aviat, les raons van per una altra banda: és que els bisbes no són tècnics en la matèria, vull dir en cinema. Hi ha una tendència, en efecte, a ponderar els aspectes tècnics de totes les qüestions buidant-les de transcendència i, així, a fer-ne àrbitres els especialistes. L'altre dia llegia que un notabilíssim arquitecte opina que caldria enderrocar la façana de la Passió de la Sagrada Família de Barcelona. Suposant que tècnicament tingués raó... no hi ha altres valors implicats en aquelles pedres que els merament tècnics? Podríem dir, parodiant una vella sentència, que l'home és massa seriós per a deixar-lo a mercè dels tècnics... Esdevé la teologia, a mans de segons qui, també una tècnica?

CATALUNYA

Torna la vida al castell de Bellaguarda a la frontera franco-espanyola

L'ajuntament del Portús —en francès Le Pertús— vol tornar a donar vida al Castell de Bellaguarda que, des de la carena del Pirineu, domina la collada del Portús. Ja hi han començat les obres de refecció i s'hi fan exposicions d'escultures modernes per tal d'atreure-hi turistes.

Les dones viuen més que els homes

Pel que fa a l'esperança de vida dels barcelonins, les dones tenen sis anys d'avantatge sobre els homes. Aquesta xifra s'ha mantingut des del 1945 fins ara, tot i que en el conjunt l'esperança de vida ha crescut quinze anys. El 1945, els homes barcelonins tenien una esperança de 58,5 anys de vida i

les dones, 64,8. El 1987, el barceloní pot esperar arribar a 73,1 anys i la barcelonina a 76,6. Del 1931 al 1987, les morts per càncer han passat d'un 7,02 per cent a un 31,52 per cent.

El Govern civil de Girona expulsa 61 estrangers en quatre mesos

El Govern civil de Girona va expulsar de l'Estat espanyol 61 estrangers durant els primers quatre mesos d'aquest any. Aquesta xifra representa un augment del 118 per cent respecte al mateix període de l'any anterior. Dels expulsats, 9 corresponen a subdits de països de la CEE que van ser sancionats per la seva implicació en delictes menys greus que incidien en la seguretat ciutadana. La resta, majoritàriament pertanyien a països africans.

Els suïcides són freqüents a les presons

S'han suïcidat a les presons espanyols des de l'any 1986 fins ara, més de 50 reclusos, sense comptar

amb els interns morts en d'altres circumstàncies violentes, com apunyalaments o baralles. En els vuit últims anys es registraren en total 161 suïcidis. L'any 1981, fou el que n'hi va haver més, se'n registraren 26 casos. L'any 1986 i 1987 van haver-hi 25 cada any. L'any 1980 n'hi van haver 21. I en aquest any de 1988 fins ara hi ha hagut 6 suïcidis.

ESPANYA

Cada setmana es detecten 17 nous casos de SIDA

El nombre de casos acumulats de SIDA a Espanya, el 21 de juny, és de 1.471. Això suposa 345 més que el passat mes de març. Aquest increment suposa que s'han registrat una mitjana de 17 casos nous a la setmana, la qual cosa confirma que Espanya és un dels països europeus on més de pressa s'estén la malaltia.

Segons va informar el Consell Interterritorial de Salut a Efe, el nombre de morts puja actualment a 619, davant els 416 del passat

mes de març. La mateixa font va comunicar que el grup de drogaaddictes per via intravenosa és el més afectat per la malaltia, amb 846 casos, davant els 608 registrats el març, seguit pel dels homosexuals, amb 306 casos (254 el passat mes de març). El tercer lloc hi ha els receptors d'hemoderivats, amb 112 casos (95 el març).

En persones homosexuals i drogaaddictes s'han produït 63 casos (55 el mes de març); 30 infants que han adquirit el mal de la mare (26 el març); 21 en receptors de transfusions (17 el març); 18 en parelles heterosexuales amb factor de risc (13 el març).

A Alacant hi ha 40.000 persones en el treball clandestí

Unes 40.000 treballadors d'Alacant, majoritàriament joves, realitzen treballs clandestins en l'economia submergida, segons va informar el dindicat UGT sobre dades del govern autònom del País Valencià, la major part dels alacantins que treballen en aquestes condicions ho fa en els sectors del calçat i joguines.

MÓN

L'URSS expulsa el líder dels armenis

El militant nacionalista armeni Parour Airikian, a qui les autoritats de la Unió Soviètica li van treure la nacionalitat soviètica i el van expulsar a Etiòpia, ha obtingut l'asil polític als Estats Units, després de fer la demanda a través de l'ambaixador nord-americà a Addis Abeba, segons han informat fonts de l'ambaixada.

Detingut el líder de l'oposició a Guinea

El secretari general del Partit del Progrés, en l'oposició a Guinea Equatorial, José Luis Jones, fou detingut a la capital del país, Malabo, i traslladat a Bata acusat d'activitats il·legals.

Fa poc el líder demòcrata cristià havia tornat de l'exili a Malabo.

(ve de la pàgina 1)

El dret matrimonial i processal fou estudiat en la XXI Setmana del Dret Canònic

"imadureses". Ho tractaren dos destacats Auditors del Tribunal de la Rota Espanyola, o sigui, el Degà J. Josep García Failde i Santiago Panizo i d'altra banda el Professor de la Universitat P. de Salamanca Frederic Aznar Gil. En representació de les Illes el Vicari Judicial de Mallorca Antoni Pérez, tractà de les anomenades "simulacions del consentiment" per reserva mental, tal com es poden escatir actualment.

Sobre aspectes nous del procés per a la "dispensa de matrimonis inconsumats" hi hagué la intervenció de Antoni Molina de la Facultat de Dret de la Universitat de València.

El tema de les incapacitats psíquiques té molta relació amb les ciències mèdiques, i especialment amb la psiquiatria. Sobre ai-

xò parlaren, desde el punt de vista mèdic el Catedràtic de Psiquiatria de la Facultat de Medicina de l'Universitat de Barcelona, Carles Ballús, i sobre el mateix tema, però desde el punt de vista jurídic en la valoració dels peritatges psíquics o psiquiàtrics, l'Auditor de la Rota Romana Josep M.ª Serrano.

Al bell mig de la Setmana hi hagué un dia de lleure amb excursió per la ruta del Cister Català i trobada a Poblet, on baix la presidència de l'Arquebisbe de Tarragona Mons. Ramón Torrella el Vicari Judicial de l'Arquebisbat de Barcelona, Malaquias Zayas es tractà de les competències del Jutge de la primera instància en l'Església, segons la legislació canònica actual.

Pel que fa al dret processal i incidència de les resolucions judicials i administratives canòniques en l'ordinament Civil i la seva efectivitat, hi hagué tres intervencions: la del Catedràtic de Dret Civil de l'Universitat de Barcelona Ferran Badosa; la del Vicari judicial de l'Arquebisbat de Santiago de Compostela Manuel Calvo, i en representació del Col·legi d'Advocats de Barcelona Francesc Vega ex-director de l'Escola.

de Pràctica jurídica "Roda Ventura".

Al marge del tema central hi hagué també tres lliçons sobre "el Paper del laic i la seva participació en els organismes de govern en l'Església", al càrrec dels professors Josep M.ª Díaz de la Universitat Pontificia de Comillas; de M.ª Elena Olmos de la Facultat de Dret de la Universitat de València; i de Juli Manzanares, de la Universitat Pontificia de Salamanca.

En féu la clausura el dia 16 a les 13 hores el Bisbe Auxiliar de Barcelona Mons. Lluís Martínez Sistach.

Barcelona se sent joiosa d'acollir els participants en aquesta Setmana i que expressen una dimensió de caire gairebé internacional, tant pel que fa als dissenyants, com als inserits, Professors d'Universitats, Auditors dels Tribunals Superiors, Vicaris Judicials, Advocats experts en qüestions matrimonials, Metges especialitzats en Psicologia i Psiquiatria, i altres persones de relleu científic.

M. ZAYAS
Vicari Judicial-President
del Tribunal E. de l'Arquebisbat
de Barcelona

Viene de la pàgina 3

Doctrina i Pastoral

Concretament, m'és difícil d'admetre que la Constitució del Vaticà II sobre el misteri de l'Església (*Lumen gentium*) només sigui doctrinal i que la Constitució sobre la presència de l'Església en el món d'aquests temps (*Gaudium et spes*), només sigui pastoral. Hi ha per a cada un d'aquests documents una dominant, més doctrinal per a un, més pastoral per a l'altre. El Vaticà II ens ha ofert pel

seu procés i el seu mètode, un model excepcional d'aquesta imbricació. No deixem que es refaci la dissociació.

La Constitució sobre la litúrgia també és molt doctrinal. Però el ritu de la celebració eucarística promulgat a partir d'aquesta constitució, no es pas una simple aplicació pastoral. La seva posada en pràctica hauria pogut i pot donar lloc encara a més flexibilitat en tot allò que es refereix a les formes o gestos de l'antic ritu. Essencialment, el ritu nascut del recent Concili no pot ser qualificat simplement de "pastoral" —amb el sentit donat sovint a aquest terme— sense que es negui de fet, per exemple, l'estreta relació que

el Vaticà II ha volgut posar tant en relleu: la relació entre la taula de la Paraula i la taula de l'Eucaristia.

No es pot doncs posar-ho tot en un mateix sac en nom d'una pastoral manejable a gust, mentre que la doctrina seria guardada en preciosos cofres que n'hi hauria prou venerant amb adhesions de principi. Estem embarcats en la mateixa història que és la de la cursa de l'Evangelí a través dels segles. Cert que tots no podem avançar al mateix pas: Però, cadascú al seu ritme, tots hem d'acollir i traduir un missatge que és veritat i vida.

(De "la Croix")

20 ANYS

al servei de la pau,
la justícia i els
drets humans

Demana informació	Fes-te soci	Collabora
 JUSTÍCIA I PAU Rivadeneyra, 6, 10è.-08002-Barcelona Tel. (93) 317 61 77		

M.ª CARMEN CARREIRAS

ANTIGUITATS

Afiliada al gremi
d'Antiquaris de Catalunya

COMPRO:

- MOBLES ANTICS
- CADIRATGE
- PISOS SENCERS PER HERÈNCIES O PARTICIONS
- PORCELLANES
- VENTALLS
- JOIES
- JOGUINES
- NINES DE PORCELLANA, ETC.
- ROBA BLANCA I MANTONS DE MANILA
- PINTURES I DIBUIXOS
- BIBLIOTECQUES SENCERES
- LLIBRES ANTICS
- GRAVATS
- MAPES I CARTELLS

c/. de la Palla, 5. Tel. 318 94 26 - 230 19 71. 08002 Barcelona

Joan Pau II, nou dies a Àfrica: I - Zimbabwe

Els problemes socials i polítics dels països africans foren presents en els primers discursos pronunciats pel Papa en el seu viatge a Àfrica austral.

Després d'una ruta de gairebé 7.000 quilòmetres pels cels d'Itàlia, Grècia, Sudan, Uganda, Tanzània i Zàmbia, Joan Pau II va arribar a primera hora de la tarda del dissabte dia 10, a Harare i el seu primer acte fou besar la terra de Zimbabwe.

Com és tradicional, durant les gairebé nou hores de vol que va durar el viatge Roma-Harare, el Papa va respondre a les preguntes dels periodistes que l'acompanyaven.

Conferència de premsa amb els periodistes a l'avió

Les hostesses tot just havien tret les safates buides de l'esmorzar, quan ja els focus dels fotògrafs il·luminaven la figura de Joan Pau II.

En aquesta original conferència de premsa, el Papa va afirmar que durant el viatge es pronunciaria a favor de l'alliberament de Nelson Mandela, encara que afegí que "el com i el quan no és cosa meua". A una periodista sud-africana que li preguntà si sabia que els tres milions de catòlics d'aquest país estaven decepcionats per no haver-lo inclòs en la gira, el Papa va respondre afirmativament. "Té algun missatge per a ells?", insistí la periodista. "Sí, que aniré a Sud-Àfrica", va contestar Sa Santedat sense precisar quan, però assegurant que no abandonarà els fidels d'aquest país.

Rebut pel President, Robert Mugabe

El Papa fou rebut a l'aeroport d'Harare pel president, Robert Mugabe, de 64 anys, un dels artífexs de la guerra de la independència d'aquesta jove nació de nou milions d'habitants. El Pontífex va explicar que no havia estat casual l'elecció d'aquest país com a primera etapa de la seva gira, perquè "Zimbabwe és una nació en la

qual s'està instaurant una nova era de pau i de reconciliació".

Robert Mugabe, antic líder guerriller i president d'un règim marxista moderat, va manifestar al Papa que ha aconseguit a Zimbabwe la reconciliació de 150.000 blancs i nou milions de negres i entre les diferents ètnies tribals, malgrat que encara hi ha brots esporàdics de violència entre l'exèrcit i alguna població. El Papa va al·ludir a aquest esforç del President quan va dir que "Mugabe és president del moviment de països no alienats".

Joan Pau II es va unir al "Sport Aid-88"

Des d'Harare, capital de Zimbabwe, Joan Pau II es va unir espiritualment mitjançant un missatge difós a través de Mundovisión als 50 milions de joves i adults de 123 països que reuniren fons per als infants del món. En presència de 40.000 joves de Zimbabwe, el Papa va definir aquesta "curse contra el temps", no solament com una cursa contra la fam i la malaltia "sino com una competició per la bondat i la justícia".

"El progrés afavoreix a molt pocs i s'oblida de molts altres"

En el seu segon dia de la seva quarta visita a Àfrica, el Pontífex va demanar als joves que mantinguessin els sòlids vincles familiars característics d'aquest continent i que no els deixessin perdre en nom d'un aparent progrés. "Els valors culturals tradicionals d'Àfrica —va dir— són estretament vincu-

- "L'Església no és solament una comunitat reconciliada sinó un instrument de reconciliació"
- "El tema de la meua visita són els drets i la dignitat de la persona humana"
- "El progrés afavoreix a molt pocs i s'oblida de molts altres"

lats a una vida familiar caracteritzada per sòlids vincles i per un amor especial pels infants i ancians. Vosaltres, com a joves africans, no heu de permetre que es perdi aquest patrimoni de valors humans. No us deixeu temptar per un nou estil de vida que de progrés només té l'aparença i que ofereix avantatges materials a molt pocs, i s'oblida de molts altres". El Papa va demanar també als joves que transformessin les seves famílies en "esglésies domèstiques".

Un caràcter molt menys espectacular però no per això menys important va tenir la seva trobada amb els 70 caps de missions diplomàtiques a Harare. El Pontífex va aprofitar el motiu per exigir dels països allí representats un esforç solidari per a fer front als problemes de la violència, els refugiats i la fam que afligeixen l'Àfrica meridional.

Més justícia

Joan Pau II va recordar que la seva visita tenia caràcter pastoral i apuntava a reforçar la fe i la unitat dels fidels, i també havia de servir per a una més gran justícia a

la terra. La Santa Seu, "com a membre reconeixedor i actiu de la comunitat internacional, considera la comunitat diplomàtica com un soci altament qualificat —va dir el Pontífex— per contribuir a superar la pobresa, la malaltia i l'analfabetisme".

Igualment com durant la seva primera visita a Àfrica l'any 1980, quan va fer una crida a favor del Sahel, el Papa va demanar que tots mirassin vers aquelles regions africanes flagel·lades per la sequera i la carestia. Al mateix temps va demanar als diplomàtics que cridessin l'atenció dels seus governs vers els milers de refugiats i expatriats del con sud d'Àfrica.

Es calcula que només a Zimbabwe hi ha uns 130.000 refugiats procedents de Moçambic. "El tema de la meua visita —va dir— són els drets humans i la dignitat de la persona humana. El problema de la fam i la plaga dels pròfugs està directament vinculat amb la qüestió essencial dels drets humans".

El tema de la "reconciliació" va ser una altra de les qüestions que va esmentar repetidament el Pontífex durant aquesta jornada atapeïda de reunions i actes de

masses. A aquest tema es va referir, a primera hora del matí, quan es va reunir en la Nunciatura —on va passar la nit— amb els membres de la Conferència Episcopal de Zimbabwe. Després de recordar el paper fonamental desenvolupat per l'Església de Zimbabwe durant la lluita per la independència i, després durant els anys de la reconstrucció, va afirmar que l'Església no era solament una comunitat reconciliada sinó un instrument de reconciliació. El Papa va posar en relleu com els bisbes "havien donat i continuaven donant una contribució indispensable al procés de reconciliació nacional entre les parts i els grups ètnics i tribals que han constituït la nova nació".

En la catedral d'Harare, dedicada al Sagrat Cor de Jesús i atesa per jesuïtes, Karol Wotjyla es va referir de nou a la "reconciliació" durant la seva trobada amb 450 representants dels laics. El Papa manifestà la seva esperança que a Zimbabwe s'establís aviat una cultura de pau i de justícia.

En números successius publicarem la crònica del viatge pontifici a la resta dels països africans visitats.

HA SORTIT:

HIMNES I CANÇONS A LA MARE DE DÉU

Un quadern de 15 cm x 21. 128 pàg.

Al mòdic preu de 200 ptes.

64 himnes i 54 cançons antigues i pràcticament noves. Com a final i com a record de l'Any Marià, apreneu cançons a la Mare de Déu.

Quaderns publicats:

Himnes i cançons de Nadal
Himnes i cançons de Pasqua
Himnes i cançons de Durant l'any
Himnes i cançons a Jesús
Himnes i cançons a la Mare de Déu
Himnes de la Setmana Santa

Els 5 primers tenen també el seu quadernet de les melodies

Comandes a: Mn. Josep Bellpuig. Parc Balmes, 2 - 08500 Vic Tel. 885 66 31.

Roma: IV Congrés mundial d'Instituts seculars

El quart Congrés mundial dels Instituts seculars va tenir per tema "La missió dels Instituts seculars en el món de l'any 2000".

Aquest tema tradueix les esperances de l'Església per al demà, va declarar el Papa davant dels representants dels Instituts seculars que va rebre, en acabar el Congrés, a la seva residència d'estiu de Castel Gandolfo. Es varen reunir persones, en la seva majoria laics i compromesos en el món, que s'han consagrat a Crist en la castedat, la pobresa i l'obediència. Els Instituts seculars valoren clarament la consagració religiosa de tots aquells que estan compromesos en les activitats terrestres.

Les activitats professionals exercides pels membres dels Instituts seculars i la seva col·laboració amb els altres laics creients són, doncs, als ulls del Papa, "un terreny de prova, de desafiament fins i tot de creu, però també el lloc de la crida, d'una missió, de moments de gràcia i de comunicació amb el Crist, en qui es construeix i es desenvolupa la seva espiritualitat".

Això requereix de totes les persones consagrades a Crist "la capacitat de veure, tant en els petits com en els grans successos del món, una presència: la del Crist Salvador, que sempre està al costat de l'home, fins i tot quan l'home l'ignora o el refusa".

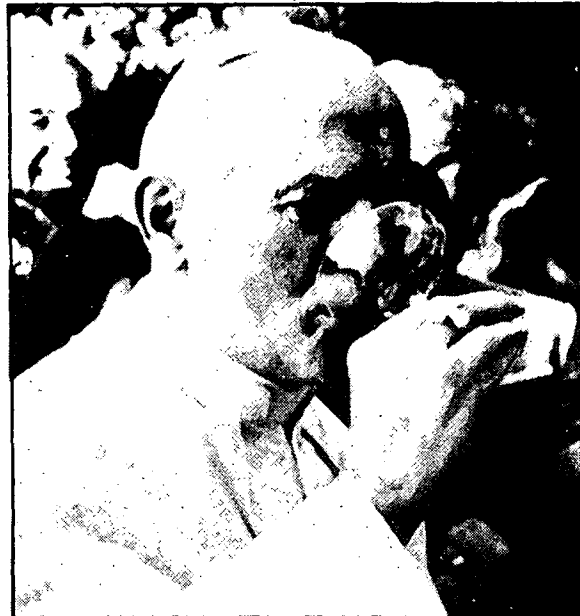
Pel que fa a la tasca dels Instituts seculars per a l'esdevenidor, queda primer que tot, la d'estendre a totes les activitats de la vida humana "el do de la salvació". Aquesta missió exigeix, certament, "coratge, però constitueix també un motiu de goig. D'igual manera l'Església compta amb la col·laboració dels Instituts seculars al llarg del difícil camí de la santificació del món".

Cordial trobada del Papa amb els periodistes

Més de tres-centes persones —entre periodistes estrangers i els seus familiars— esperaven el Papa a Castel Gandolfo formant una gran rotllana. Joan Pau II va saludar família a família, fent un comentari simpàtic o simplement agraït la seva presència.

A Paloma Gómez Borrero, per exemple, el Papa li va comentar que viatjava més que el seu marit Albert, que és pilot d'Alitalia i que estava allí al davant. Al correpon-sal de la Tass, li explicava que enviava moltes notícies del Vaticà, li digué que estava molt content. A Yosii Bar, de Ràdio Israel, Joan Pau II li parlà que la seva pàtria és la de tots. A Ahmed Rafat, d'Iran li va fer un comentari sobre la treva. També al·ludí al seu viatge a Compostel·la el proper any.

Abans d'invitar a un refresc, Joan Pau II va respondre a la presidenta de l'Associació de Periodistes Estrangers, Valentina Alazraki, que li parlava de les dificultats de la professió periodística

Joan Pau II beu xampany durant l'audiència privada que va oferir a la Premsa Internacional a la seva residència estiuenc de Castel Gandolfo.

que moltes vegades exigeix llargs viatges, "especialment en aquest pontificat". Viatjar amb el Papa ha de ser bastant avorrit" va dir bromejant el Pontífex i va afegir que els jardins on es trobaven eren un lloc més amè que els avions i els hotels.

L'endemà d'aquesta trobada,

el Papa va tornar a agafar les regnes dels afers i després del res de l'Angelus va parlar durament contra els segrests de persones, que tant a Itàlia com a Espanya, són una pràctica freqüent de lladres i terroristes. A Itàlia un jove es troba segrestat des del mes de gener d'aquest any.

Declaracions del cardenal Obando:

"L'Església a Nicaragua demana democràcia"

L'arquebisbe de Managua, cardenal Obando Bravo.

vides", però que la "pau definitiva" és de moment un somni.

El veritable problema, va afegir l'arquebisbe, és que el govern sandinista i l'oposició tenen "dos conceptes de democràcia diferents, incompatibles entre si. El govern ha dit moltes vegades que mai no concedirà una democràcia com la que hi ha a Argentina, a Costa Rica, a Venècia; alguns líders del govern diuen, des de l'any 1979, que els repugna la democràcia de tipus occidental, i han insistit sempre sobre el fet que volen implantar el socialisme. Per a l'oposició, en canvi, el punt de referència és una democràcia de tall occidental".

Hem arriscat la vida

El cardenal Obando de 62 anys subratllà que "L'Església a Nicaragua va fer tot el possible per arribar a un

acord amb el govern i continuarà fent-ho. Entre d'altres coses, monsenyor Bosco Vivas i jo hem arriscat la vida en l'avió que ens conduïa a Costa Rica ja que van deixar de funcionar els dos motors i va poder aterrar miraculosament. L'Església és la primera que demana la pau. Penso que es pot aconseguir. Però crec que sobretot han de ser els laics, els polítics, els qui han de resoldre la situació. Invito a tots els nicaragüencs a trobar finalment un acord.

L'arquebisbe de Managua va admetre que la situació a Nicaragua "és molt difícil, però jo, com a home d'Església, no he perdut l'esperança, he de mantenir-la sigui com sigui. Econòmicament, les coses de moment són pitjor que el gener, els obrers guanyen l'equivalent a vuit dòlars al mes, que és molt poc i encara menys quan un té família. A finals de març els treballadors feren vaga

de fam, però el govern va ser molt dur i no varen aconseguir res. Si, els combats varen acabar, però encara hi ha xocs i morts".

Fa poc, el Papa va rebre a Castel Gandolfo els bisbes de Nicaragua vinguts en visita "ad limina", va lloar la tasca

de mediació efectuada pel cardenal Obando i va manifestar la seva esperança que es reprenguin les converses entre sandinistes i oposició, i "s'assoleixi juntament amb la pau estable i duradora, la veritable democratització del país".

C.C.

«EL MESTRE ÉS AQUÍ I ET DEMANA!»

(Jo. 11,28)

«MARIA ASSEGUDA ALS PEUS DEL SENYOR, N'ESCOLTAVA LA PARAULA»

(Lc. 10,39)

EXERCICIS ESPIRITUALS

Segons mètode de S. Ignasi, en règim d'internat i silenci

Organitza: LUMEN DEI

Dates: 15-16 d'octubre
(s'entra el 14 a la tarda)
Lloc: Casa "Maria Antònia París"
Informació: Tel. 219 21 20 - 202 36 31
Barcelona

Recessos externs, segons diumenges de mes.

LLANES ARDILLA

Orientació de punt. Jerseis d'encàrrec.
Teixits de batista brodada i organdí.

Diputació, 405, entre Nàpols i Sicília.
Tel.: 232 65 15 - 08013 BARCELONA

Exercicis Espirituals.— Segons el mètode de sant Ignasi en règim d'internat i silenci. Dates: 15-16 d'octubre (s'entra el 14 a la tarda). Lloc: Casa: "Maria Antònia París". Informació: Tel. 219 21 20 i 202 36 31. Barcelona. Recessos externs cada segon diumenge de mes. Organitza Lumen Dei.

Aplec de Santa Maria de Cervelló en l'església romànica del poble de Cervelló.— Tindrà lloc el proper diumenge, dia 25, a les 12 h. del matí amb la Celebració Eucarística i homilia que predicarà Mn. Jaume Armengol; benedicció i distribució dels "panets de Santa Maria". Al final de la missa, hi haurà sardanes a l'era de Can Sala de Baix.

Grups d'Oració i d'Amistat.— Celebraran el seu primer recés mensual, el diumenge, dia 2 d'octubre, a les 5 de la tarda. El recés serà dirigit per Mn. Francesc Raventós i tindrà lloc com és costum,

al Col·legi de Sant Vicenç de Paül, c/ de les Carolines, nº 18.

Fraternitat de Betània de Carles de Foucauld.— Comencem el nou curs amb el Desert (Recés) el proper dia 25 de setembre, amb el tema: "El cristià una persona compromesa". Dirigirà el P. Marià Rosana, carmelita. Lloc: c/ Trafalgar, 70, 1er. 1ª. Tel. 302 71 77. Horari: de les 10 del matí a les 7 de la tarda. Es prega avisar abans.

Centre d'Estudis Familiars.— Inicia el Curs 1988-1989, el proper dia 10 d'octubre, amb el curs sobre: "Educació de la fe en la família", que donarà Mn. Josep Mª Jubany, Formador del Seminari Conciliar de Barcelona, amb el següent programa: La família comunitat d'amor, signe de l'església domèstica. - Valors importants en la família. - La pregària en la família. - La celebració de la fe. - Ocasions importants. - Les dife-

rentes edats. - Les classes seran els dilluns i els dijous, del 10 al 27 d'octubre, de 19,30 a 21 hores. - Per informació i matrícula: SECRETARIAT DIOCESÀ DE PASTORAL FAMILIAR, c/ Diputació, 231 - Tel. 253 86 59.

Centre de Pastoral Litúrgica.— CURS BÀSIC DE LITÚRGIA. El Centre de Pastoral Litúrgica, a través del seu Institut de Litúrgia (incorporat a la Facultat de Teologia de Catalunya), organitza un Curs Bàsic de Litúrgia, obert a tots els qui treballen en aquest camp eclesial. El Curs comprèn un cicle de dos anys. Durant el 1988-1989, el temari i professors seran: La Litúrgia de les Hores (F.X. Aròstegui), Història de la Litúrgia (J. Bellavista), La Litúrgia dels Sagraments II (Reconciliació, Unció dels malalts, Matrimoni, a càrrec de J. Guiteiras), Els sacramentals (J. Urdeix), Com es prepara una celebració litúrgica (J. Urdeix). El Curs comença el 6 d'octubre i acaba el 16 de març, amb sessions setmanals (els dijous de les 7 a les 8,30 del vespre, a la Facultat de Teologia. Matrícula: 7.000 ptes. Informació i matrícula: CPL matins de 10,30 a 13 (menys dissabtes), i dimarts i dijous de 5 a 7 de la tarda. Tel. 302 22 35.

CENTRE D'ANIMADORS DEL CANT LITÚRGIC.— Aquest Centre (departament del Centre de Pastoral Litúrgica) organitza un Curs dedicat especialment als cristians que intervenen com animadors en les celebracions litúrgiques. Les sessions tenen lloc

cada dilluns, des del 10 d'octubre, de 7 a 9,30 del vespre. Els temes i professors són: Estudis de repertori i formació litúrgica (Ll. Saumell), Estudis de direcció, lectura musical i polifonia (Mercè Cano i Manuel Valdivieso). De 6 a 7, dilluns alterns, té lloc un curs optatiu sobre la salmòdia, a càrrec de D. Cols. La resta de dilluns, a la mateixa hora, té lloc un altre curs optatiu amb el títol "Músiques per a cantar" (del cant pla fins als nostres dies), també a càrrec del

D. Cols. Preu de la matrícula: 8.500 ptes. Per a matricules i informació: Centre de Pastoral Litúrgica.

Soledat i comunicació en la parella.— Cap de setmana per a matrimonis. Del divendres, 30 de setembre (21 h.) al diumenge 2 d'octubre (18 h.). Animador P. Bochaty, c.p.c.r. Lloc i inscripcions: Casa Ntra. Sra. de Montserrat, 08140 - Caldes de Montbui (Barcelona) Tel. 865 00 96.

Dom Gobbi i el Moviment Sacerdotal

Molts coneixen de vista D. Esteve Gobbi, sacerdot italià, home nerviós, més aviat baix i de formes rodones, molt actiu, decidit, de paraula incisiva i clara. És vocació tardana; abans era escrivent d'una companyia d'asseguracions. Pertany a un institut secular fundat pel cardenal Ferrari.

Ha donat la volta al món en diverses ocasions, promovent sempre el Moviment Sacerdotal Marià. S'han complert ara els deu anys del seu establiment a Espanya i els primers centres fundacionals han estat Barcelona i Madrid. L'objectiu del M.S.M. és ben eclesial: consisteix a agrupar per vincles més espirituals que no pas jurídics, sacerdots de qualsevol procedència, diocesans i religiosos, sota l'ideal i el compromís de servir una estricta fidelitat al Magisteri Pontifici i de viure la consagració personal al Cor Immaculat de Maria. Al seu entorn s'ha format un nucli de persones adherides, religioses i seglars de tota condició.

El origen del M.S.M han estat humils i pràcticament s'ha difós sense mitjans. Seria difícil recordar tots els llocs que en diverses ocasions ha visitat D. Gobbi en les seves vingudes a Espanya. A més de Barcelona i Madrid podem citar Palma de Mallorca, València, Alacant, el Seminari d'Oríola, Toledo, Pamplona, Burgos, Lleó, Àvila etc. Ha recorregut també molts monestirs de vida contemplativa i ha visitat la Cartoixa de Montalegre. Del seu opuscle se n'han difós molts exemplars i s'han fet edicions en les principals llengües mundials.

Per aquest setembre té anunciada una nova visita. La d'enquany tindrà el següent caràcter: convivència per a sacerdots en un recés de tres dies, tant a Barcelona com a Madrid i per primera vegada celebrarà un Cenacle a Saragossa. Pel que afecta a Catalunya es concreta el següent programa, susceptible de variacions per causes imprevistes:

Convivència sacerdotal i la convocatòria de caràcter general, del dilluns dia 19 de setembre a la tarda, al dijous dia 22 després de dinar. Casa Mater Salvatoris del Tibidabo, Barcelona 08023. Per inscripcions, dirigir-se directament al P. Domingo Pérez, tels. (93) 212 02 54 o 212 10 38. A la Parròquia de Sant Cugat del Rec, c/ Princesa, 19 el divendres dia 23 a les 11 del matí, hi haurà el Cenacle amb la Missa Concelebrada, per a tots els adherits i simpatitzants.

Un pla semblant al nostre és farà a Madrid durant els dies següents. I a mig camí, aprofitant el cap de setmana, el Cenacle a Saragossa. Dom Gobbi arribarà de Barcelona procedent de França i després continuarà la seva ruta apostòlica cap a Lisboa i Fátima.

EDUARD VIVAS i LLORENS, PVRE.
Rector de La Jonquera

APLEC DE SANT MAGÍ, A LA BRUFAGANYA.— La il·lustre Confraria de Sant Magí, de Barcelona, va celebrar el proppassat 19 d'agost la solemnitat del seu patró a la basilica de Santa Maria del Mar. Va presidir la missa solemne i va predicar-hi l'homilia el Dr. Francesc Tort, rector i, alhora, director espiritual de la Confraria, i es van cantar els goigs tradicionals durant la veneració de les relíquies del màrtir ermità. Aquest cap de setmana, tercer diumenge de setembre, se celebra l'aplec tradicional a la Brufaganya, on després de visitar les fonts de Sant Magí, hi ha missa al santuari, amb ofrenes, veneració del sant i cant dels goigs. Els confreres barcelonins i molts altres devots tarragonins, reviuem així el testimoniatge cristià del sant ermità que va veure convertit el seu recer discret en lloc de romiatge i les aigües de les seves fonts en un reclam beneficis per la seva memòria i intercessió.

P E T I T S A N U N C I S

VARIS

ESTUDIANT amb les assignatures aprovades per despatxar a l'estiu. Pintures Cabanas. Tel. 674 06 49. Sant Cugat del Vallès.

CERAMISTA: Ofereixo compartir estudi-pis, 60 m. barri gòtic; torns, forn gas, bancs, estants, eines, acció lliure. Tel. 255 11 34.

PER A PORTERIA D'ESCOLA O CASA RELIGIOSA

Srta. de mitjana edat, que ha treballat a Missions, s'ofereix per treballs de telefonista, recepcionista amb coneixements de secretaria, amb preferència porteria d'escola o casa religiosa. Amb referència i bons informes. Tel. 209 17 89 a les 21 h.

ES NECESSITEN cuineres o noies amb ganes d'aprendre per a casa de colònies a Calafell. Tel. (3) 230 16 06. Tardes de 3 a 8.

S'OFEREIX senyor 43 anys, com a tesorero o control de magatzem, formal. Tel. 372 53 25.

S'OFEREIX habitació a Srta. formal amb informes. Al Carrer de Calàbria a 50 m. Metro (Sopar inclòs). Preu a convenir. T. 424 19 25. De 3 a 5 tarda i de 9 a 10 nit.

OFEREIXO habitació a Sra. amb dret a cuina. Preu econòmic. Ambient cristià. Demano informes. Tel. 253 14 41 de 12 a 4.

SRA. lloga habitació a Srta. Truqueu a partir 8 vespre. Tel. 229 08 22.

PROFESSOR de religió s'ofereix, DEY, EGB i BUP. Truqueu de 3 a 5 al tel.: 330 74 76.

RESPONSABLE de magatzem amb coneixements administratius treball fix tot l'any. No importa edat ni experiència però sí estar treballant actualment i gaudir de bona memòria i capacitat organitzadora. Sou interessant. Pintures Cabanas. Tel. 674 06 49. Sant Cugat del Vallès.

AUXILIAR Clínica amb títol perruquera, s'ofereix a domicili. Tel. 323 10 43 / 424 91 61.

PSICÒLOGA i pedagoga desitja relacionar-se amb vidu catòlic practicant 58-63 anys. Fins matrimonials. Truqueu T. 339 02 23 de 9 a 10 nit.

ES DEMANA Interina de 30 a 50 anys, amb experiència saber cuina amb ref. horari de 10 a 17 h. de dilluns a divendres. Sou a convenir, donar telèfon de contacte. Escriure a València 244, 08007 Barcelona.

VENDES

VENDA DE XALET I APARTAMENTS en els millors indrets de l'Escala (Costa Brava). Preus interessants. **FINQUES GUANTER (A.P.I.)** Avinguda Ave Maria, 7. Tel. (972) 77 02 72.

VALENTINE
La pintura ideal

Ara a la tardor les millors vacances per a la tercera edat.

RESIDÈNCIA "LOS CEREZOS"

A 14 quilòmetres de Barcelona. Habitacions i instal·lacions màxim confort. Ampli jardí. Sant Climent de Llobregat. Tel. 658 63 65.

Vigília de la Mare de Déu de la Mercè

23 setembre, a les 8 del vespre, a la Basílica de la Patrona de Barcelona

Unió Comarcal del Barcelonès de la Federació de Cristians de Catalunya

PER PRIMERA VEGADA, DES DEL CONCILI VATICÀ II, ÉS A L'ABAST DELS FIDELS DE PARLA CATALANA EL

MISSAL FERIA

EN EDICIÓ DE FORMAT MANUAL, PER ALS DIES NO FESTIUS

Amb els textos eucològics i lectures de les misses de totes les fèries de l'any, de les celebracions del Propi dels sants, de les misses del Comú, rituals, per diverses necessitats, votives i de difunts. Ordre de la missa amb les pregàries eucarístiques del Missal romà, la pregària V (del Sínode de suís), les de reconciliació i d'infants.

De venda a les llibreries

Format, 11x17 cms. - 2.208 pàgs. paper bibloprint - Impres a dues tintes Enquadernació de simil·pell - P.V.P. (amb IVA), 5370 ptes.

EDITORIAL REGINA, S.A. - Mallorca, 87 i 89 - 08029 BARCELONA

Si voleu anunciar, ompliu la BUTLLETA D'INSERCIÓ a base d'una lletra per quadrat, deixant un espai en blanc entre cada paraula i envieu-ho junt amb un taló nominatiu de l'import total del vostre anunci a CATALUNYA CRISTIANA, carrer València, 244. 2.º. 08007 - Barcelona

NOM
ADREÇA
POBLACIÓ Tel.
PREU LÍNIA SETMANES

----- 125 ptes.
----- 250 ptes.
----- 375 ptes.
----- 500 ptes.
----- 625 ptes.
----- 750 ptes.
----- 875 ptes.

Calculeu l'import que haureu d'abonar multiplicant el preu de l'anunci pel nombre d'insercions.

Adjunteu un taló o gir postal a nom de CATALUNYA CRISTIANA carrer València, 244. 2.º. 08007 - Barcelona

LLEIDA

6 notícies de l'església lleidatana

1- "Aplec de Grenyana, diumenge 18 de setembre

El pròxim diumenge, dia 18 se celebra l'APLEC DE GRENYANA. Actes de tipus creatiu i cultural des del divendres, 16 i dissabte, 17. El diumenge, 18, continuaran els actes i al matí a les 11 hores Santa Missa a l'Ermida de la Mare de Déu de Grenyana.

D'acord amb una tradició que es remunta al segle XIV hi ha creença que l'antiga imatge de la Verge titular, fou descoberta per un pastor en una cova prop del lloc de l'ermita sota el petit turó que domina la Mitjana del Segre. Segons el pare Narcís Camós, autor del llibre "Jardín de María" que recull aquesta tradició, apunta que l'any 1340 el Papa va concedir indulgències als devots que visitaran l'ermita.

2- Trobades de pastoral d'adults

Els pròxims dies del 26 al 29 de setembre, se celebrarà la I Trobada-Convivència de sacerdots i laics interessats en la Pastoral d'Adults en la diòcesi. Per al dia 23 d'octubre hi ha prevista la celebració d'una jornada sobre Pastoral d'Adults dedicada especialment als laics directament compromesos en aquest camp de l'acció pastoral.

Aquestes jornades són organitzades per la Delegació diocesana de Pastoral d'Adults que presideix Joaquim Colell i de la qual és Consiliari el reverend Bonaventura Pegreí.

Per a més informació i inscripcions dirigiu-vos a Fermín Tomás, Cúria Diocesana, apartat de cor-

reus 29, 25080 Lleida, telèfon 26 86 28 els matins de 11 a 13.

3- Almoïna per a la missa 300 pessetes

Segons decret del senyor Bisbe de data 23 de maig que va entrar en vigor a partir de l'1 de juliol passat, "l'almoïna-ofrena" per la Missa (tècnicament denominada "estipendi"), ha quedat establerta en 300 pessetes per a aquesta diòcesi de Lleida.

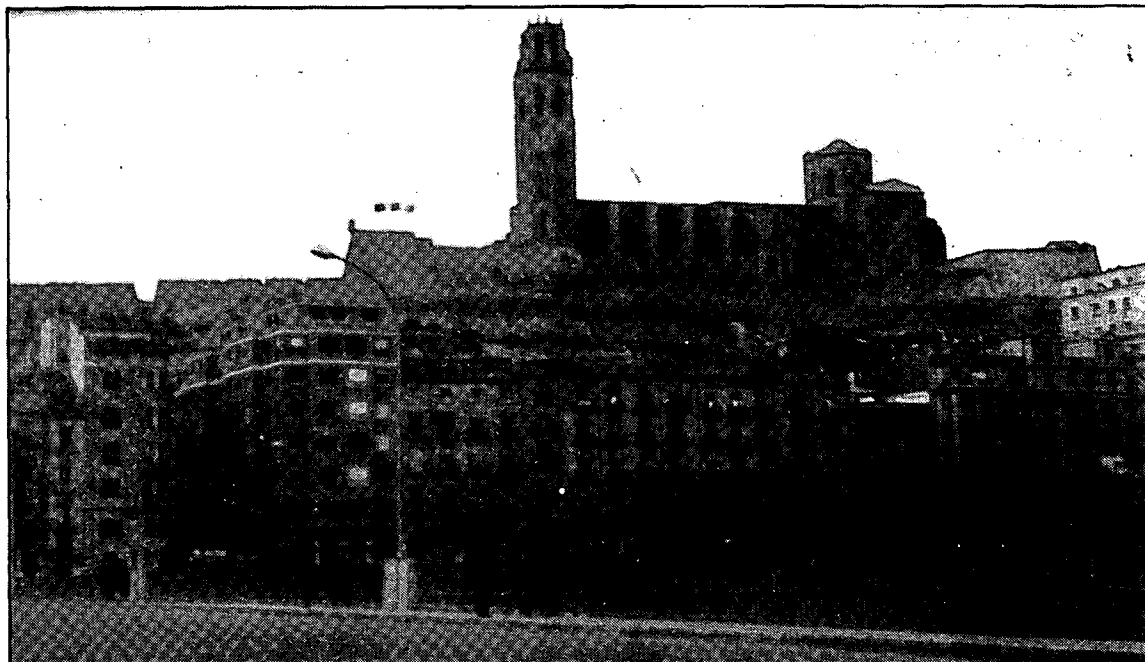
El senyor Bisbe ha pres aquesta decisió després d'escoltar l'opinió del Consell Presbiteral Diocesà i atenent a la realitat de les diòcesis veïnes que tenien un estipendi superior al de Lleida. A la nostra diòcesi de Lleida "l'estipendi" no havia sofert cap variació ni augment del 10 de novembre del 1980 que fou assenyalat en 200 pessetes.

4- Prorrogat l'Any Marià

Atenent a l'oportunitat pastoral de la diòcesi, el senyor Bisbe monsenyor Ramon Malla, ha prorrogat l'Any Marià fins al 8 de desembre del present any. El senyor Bisbe ha prorrogat per a la diòcesi el temps de la celebració de l'Any Marià en ús de les facultats concedides pel Papa a la petició presentada per la Conferència Episcopal Espanyola.

5- Un canonge nomenat rector

El reverend Josep Martí Cristòfol ha estat nomenat rector de la parròquia de Sant Pere Apòstol, de Lleida. El senyor Bisbe va acceptar la renúncia que per raó d'e-

dat li va presentar mossèn Herman Miret que exercia com a rector de l'esmentada parròquia des de l'any 1965.

El passat 29 de juny, festivitat de Sant Pere, la parròquia celebrà un acte d'homenatge a mossèn Miret que coincidint amb les festes patronals s'acomia de la feligresia. A la Santa Missa, concelebració que presidí el senyor Bisbe, que va tenir afectuoses paraules de gratitud i lloança per a la tasca que havia fet mossèn Miret al davant de la Parròquia, van assistir-hi nombrosos feligresos i amics de mossèn Miret, que s'ha guanyat l'afecte de tots durant els seus 23 anys de presència a Sant Pere. Després de la Missa hi hagué un refrigeri al saló parroquial. Mossèn Miret va rebre nombrosos

obsequis que manifesten l'estima de tots.

Mossèn Miret d'acord amb el Consell Pastoral Parroquial, amb certa perspectiva pastoral havia preparat el moment del "relleu" convocant una Assemblea Parroquial que va tenir lloc a mitjans del curs passat. El senyor Bisbe va assistir a l'acte de clausura.

El nou rector mossèn Josep Martí, és d'Almenar, canonge de la Catedral i professor del Seminari. Llicenciat en Filologia és autor d'una tesi doctoral sobre el pensador i filòsof espanyol Zubiri que presentarà a primers de curs a la Universitat Gregoriana, de Roma.

La parròquia de Sant Pere compta amb una població de 1890 habitants i està integrada a l'arxi-

prestat del Centre o Major. És la primera vegada en molts anys que un canonge és nomenat rector; allò més tradicional era recórrer el camí que va d'una parròquia a la Catedral.

6- Nomenaments parroquials

El senyor Bisbe ha nomenat: Rector de Sant Pere Apòstol, Lleida, el reverend Josep Martí Cristòfol.

Rector d'Albalate de Cinca, el reverend José María Morera Novales.

Rector de Pomar de Cinca y Estiche el reverend José María Huerva.

FETS I CRITERIS

Anem a l'escola

Comença un altre curs. És temps d'anar a l'escola per a milers d'infants, adolescents i joves. Crec que a la gent gran, especialment als pares, els faria bé anar a l'escola. No em refereixo pas a tornar a fer uns anys d'estudi, sinó a reflexionar sobre la importància que té l'escola per al futur dels fills.

Els grans haurien d'anar a l'escola sense sentiments de nostàlgia ni amb ganes de retrobar a les classes records d'infantesa o de joventut.

Ens faria bé de tornar a l'escola amb ganes d'entendre les idees i els problemes de l'escola d'avui.

L'escola avui és discutida i provoca discussions. S'intenten projectes i reformes alternatives. Els de "la vella escola" es pregunten si no hi ha massa idees sobre l'escola que no van acompanyades d'un sentit crític serè i que tingui més estima del patrimoni cultural del passat.

Pot haver-hi temptacions d'una escola més segura i més tranquil·la que ensenyi unes matèries amb uns continguts que assegurin una preparació suficient per a un ofici o per a una professió. Aquesta és una temptació que s'ha de superar, en el sentit de no reduir l'escola a un lloc d'instrucció oblidant la tasca d'una autèntica educació.

Hem d'acceptar que l'escola forma i educa per mitjà de la cultura. Aquesta pot definir-

se com un conjunt de tradicions, de formes de pensar i de parlar, de condicions ambientals i socials en les quals nosaltres vivim.

L'escola del nostre temps ha de ser un lloc de diàleg i de discussió i ha de formar persones capaces de reflexió i de judici crític.

L'escola no pot ser neutra, en el sentit de comunicar aquells coneixements de les matèries científiques i de les matèries històriques i literàries com si fossin fets objectius sense un significat que interpel·la la llibertat i la consciència de les persones. Es vulgui o no es vulgui, l'educació escolar comporta una visió de la vida i de l'existència humana.

Els pares tenen el dret i el deure, conforme a les seves pròpies conviccions i creences, d'escollir l'escola més adient per a la formació dels seus fills. Ni l'escola privada ni l'escola pública no poden oblidar que la cultura europea té arrels cristianes molt profundes i que una formació escolar objectiva no pot prescindir ni del fet religiós ni de l'existència del cristianisme.

Els pares han d'assumir la seva responsabilitat educativa i motivar un diàleg amb els seus fills per fer-los comprendre la importància d'una visió cristiana de la vida i de l'estudi de la religió per a una plena formació de la seva personalitat.

+ RAMON TORRELLA i CASCANTE
Arquebisbe de Tarragona i Primat

Centre d'Estudis Familiars

Creat per la Facultat de Teologia de Catalunya i el Secretariat Diocesà de Pastoral Familiar, amb la col·laboració de l'Escola de Psicologia, de la Fundació Vidal i Barraquer.

Objectius: El Centre proporciona als alumnes una adequada preparació científica, teològica i pastoral i, es dirigeix, principalment, a aquelles persones que es dediquen o volen dedicar-se a la pastoral matrimonial i familiar i també, a aquelles altres que estiguin interessades per la problemàtica que presenta avui la família.

Assignatures del curs 1988-89: Educació de la fe en la família.- Conflictes conjugals.- Pastoral de les diferents etapes de la vida matrimonial.- Pastoral pre-matrimonial.- Teologia del matrimoni.- Paternitat responsable.- Dret civil matrimonial i familiar.- Situacions familiars atípiques.- Relacions pares-fills.

Classes: Dilluns i dijous, de 7,30 a 9 del vespre, i començaran el dia 10 d'octubre. La matrícula es pot fer a tot el curs i també, a una o varies assignatures.

Els estudis complerts duren tres anys i els qui els cursen, poden optar a un Document acreditatiu de la Facultat de Teologia.

Per a més àmplia informació: SECRETARIAT DIOCESÀ DE PASTORAL FAMILIAR, Diputació, 231, 08007-Barcelona. Tel. 253 86 59. Totes les tardes de 4 a 8.

GIRONA

Joan Fuster, Francesc Puchol i Marc Utrillo, novicis franciscans

Tres joves viuran amb "autenticitat, amor i joia" el seguiment de Crist

LA BISBAL.— "Cal que visqueu amb autenticitat, confiança i joia el seguiment de Crist a l'estil de sant Francesc d'Assís", digué el provincial dels franciscans a tres joves en l'acte emotiu de l'inici de l'any de noviciat i vestició de l'hàbit al convent de la Bisbal d'Empordà.

A posta de sol i en el marc d'aquest antic cenobi, assentat dalt un turó, anomenat per en Josep Pla "balcó de l'Empordà", perquè es contempla un magnífic i ampli panorama en tot el seu entorn, tingué lloc la senzilla celebració.

Un any de framenors

Joan Fuster, Francesc Puchol i Marc Utrillo, provinents del món del treball, els dos primers, i estudiant de COU el tercer, són els tres joves que han iniciat un any en el qual viuran com a framenors, sense haver contret un compromís formal, compromís que duran a terme un cop acabat l'any amb la professió religiosa.

L'acte fou presidit pel provincial dels framenors de Catalunya, Jaume Codinachs i Fabré, i acompanyat pels germans de la fraternitat pròpia de la Bisbal i uns vint-i-cinc més d'altres llocs de Catalunya.

La festa acabà amb un berenar, preparat i ofert pels mateixos novicis, que fou una avinentesa per compartir la joia i felicitacions de tots.

Els franciscans a Catalunya desenvolupen diverses activitats pastorals d'evangelització, units amb l'Església local, ocupant fins i tot llocs de suplència donat la manca de sacerdots en les diòcesis, sempre però, com comentà el pare Provincial, amb un estil propi, el del Pobriçó d'Assís, sant Francesc.

Grup de postulants

Es preveu que enguany un altre grup de joves iniciaran el postulantat, un temps en què l'aspirant viu simultàniament en la pròpia família i en l'orde religiós, descobrint a poc a poc si el Senyor el crida al seu servei i ell és prou generós per respondre.

FRANCESC GAMISANS

Francesc Puchol i Querol, Marc Utrillo i Oriol i Joan Fuster i Pérez, han iniciat l'any de noviciat al convent de framenors de la Bisbal (Girona).

Els franciscans desenvolupen a Catalunya diverses activitats pastorals d'evangelització, units a l'Església local, ocupant fins i tot llocs de suplència donat la manca de sacerdots en les diòcesis, però ho fan amb un estil propi, el del Pobriçó d'Assís, sant Francesc.

Morí mossèn Geli, canonge i organista, un home que va tenir innombrables amics

GIRONA.— Prop de dues mil persones van assistir a la missa funeral en sufragi de l'ànima de mossèn Francesc Geli i Tarrés, canonge i organista de la catedral de Girona que morí el dia 20 d'agost a l'edat de 72 anys. Mossèn Geli havia nascut a la mateixa ciutat en el si d'una família molt coneguda i als dotze anys entrà al Seminari on va fundar l'Acadèmia Musical, Santa Cecília, adherida a la Congregació Mariana.

De jove va donar mostres de posseir grans qualitats per la música i així als divuit anys ja dirigia l'escola cantorum del seminari i el 1943 era anomenat mestre-capellà de la catedral i professor d'aquesta assignatura. Deu anys després aconseguia per oposició la plaça d'organista de la seu gironina i poc després entrava de professor al conservatori Isaac Albéniz de la ciutat, del qual posteriorment va ser sots-director i fundador del patronat. Un dels seus gèneres musicals preferits fou el cant gre-

gorià, aconseguint diversos guardons en certàmens internacionals, dirigint la Coral Polifònica de Girona.

A finals dels seixanta fou nomenat canonge de la catedral i consiliari de la secció de l'Adoració Nocturna de la ciutat. De caràcter afable i rialler aconseguí fer-se innombrables amics al llarg de la seva vida, fet que quedà palès en el moment de donar-li l'últim adéu. Entre els seus deixebles s'hi comptava l'autor de la famosa havanera "El meu avi", el professor Ortega Monasterio. La guerra civil va retardar la seva ordenació sacerdotal que tingué lloc el juliol del 1943. El seu amor a la música el va portar a defensar amb totes les seves forces el manteniment de l'orgue de la catedral en el lloc que ha ocupat des de la seva instal·lació, al·legant que un trasllat perjudicaria la seva sonoritat i qualitat.

M. CABALLÉ

ESGLÉSIA I ESCOLA

Santedat a l'escola?

A molts educadors, els podrà semblar que el títol que he escollit per a aquesta primera reflexió de començament de curs no és el més adequat. No ho discutiré pas.

Però el fet és que Joan Pau II acaba de beatificar una alumna d'una escola cristiana. És a dir, una noieta que, a l'escola, va assolir un grau tan alt de perfecció que ha merescut el reconeixement oficial de la seva santedat per part de l'Església. En beatificar-la, ens l'ha proposada com a model a imitar.

Em refereixo a Laura Vicuña, nascuda a Xile encara no fa cent anys. Morí a l'Argentina tretze anys més tard. Ara el Papa ha proclamat l'heroïtat de les seves virtuts.

El primer que se'n acut és preguntar-nos quina mena de virtuts pot haver practicat una noieta de tretze anys en un ambient de poca cultura i d'uns costums que possiblement avui qualificaríem de poc civilitzats.

Orfenes de pare, Laura i la seva germana Júlia fugiren de Xile amb la mare per a escapar de la guerra civil, i es refugiaren a casa d'un propietari ric a l'Argentina, prop de la frontera. Laura i Júlia foren acollides a l'escola que les salesianes havien obert a Junín de los Andes, mentre la seva mare hagué de complaure en tot l'amo de la finca on treballava, un home sense moral.

A mesura que creix, Laura comprèn que la situació en què viu la seva mare és indigna. Ella mateixa ha estat assetjada pel patró. S'ha fet gran i maca. És simpàtica i alegre. A l'escola, tots se l'estimen.

El dia que rep el sagrament de la Confirmació, la seva generositat la impulsa a oferir la vida al Senyor a canvi d'un miracle: la llibertat i la pau per a la seva mare.

Una tisi violenta condueix Laura a les portes de la mort. Abans, però, vol explicar a la mare l'ofrena que ha fet a Déu. D'ella rep una promesa: s'alliberarà de l'esclavitud a què està sotmesa.

Una vida molt breu, certament, però a Laura li donà temps per mostrar una santedat poc habitual. Si més no, una santedat que no descobrim a cada cantonada.

A l'escola cristiana la proposta del missatge evangèlic inclou una invitació al seguiment de Crist. Pel que sembla, aquella escola de Junín de los Andes va saber fer aquesta invitació. I almenys una de les alumnes hi respongué generosament.

Per als educadors cristians, Laura Vicuña és un estimul.

FRANCESC RIU

Consumisme egoista

L'home, la persona humana, és un ésser que, des de la infància, tota la vida és pressionat incessantment per l'ambient. Aquest ambient que es respira arreu el suggereix moltes vegades sense adonar-se'n per les conseqüències que implícitament es desprenen de les ordres i de les orientacions que rep, fins a l'extrem que quan de forma explícita se li indica la necessitat de ser dominador, agressiu, decidit, això no troba sentiment de rebuig sinó, al contrari, com a quelcom ben natural, és admès, aprovat i acceptat.

L'afany per prosperar, el desig de millorar, és ben legítim. No és pas dolent. Tanmateix, si ho mirem bé, em sembla que comprendrem que aquest desig, inicialment legítim, s'ha portat a uns nivells exagerats de pura ambició, no en tenim mai prou, hem de posseir més i més.

La virtut, o la senzillesa, és ridiculitzada i només es valora posseir més i millor que els altres. I això, aquesta pressió, l'home la rep en tots els ambients en les diverses etapes de la vida: a l'escola, a la família, al treball, a la societat no s'aprecia el més bo sinó el més fort, no es desitja el més senzill sinó el més luxós, no es presenta com a objectiu el més just sinó el més ric.

En aquestes condicions, no ens ha d'estranyar gens que quan se'n presenta una catàstrofe, un cataclisme i se'n fa una crida a la solidaritat; quan algú informa d'un país víctima de sequera i fam endèmica i s'organitza una campanya d'ajuda que apel·la als nostres bons sentiments; quan sense anar tan lluny setmanalment Caritas ens exposa una selecció de casos d'urgència, d'extrema necessitat, la immensa majoria de ciutadans de la immensa majoria de països occidentals, o bé fan el sord amb tota tran-

quil·litat o bé, a contracor, es dona un grapat de monedes i es gira full, oblidant sense gaire esforç l'importú pidolaire.

Importú pidolaire perquè, en exposar-nos la greu necessitat del germà afligit, una veueta interior potser ens suggereix que cal ser generós, veueta que és rebutjada i reprimida tot seguit per la nostra artificial "necessitat" de comprar, de consumir, de posseir. Per això no he dubtat gens a qualificar d'egoista aquest afany consumista que ens domina i que se'n imposa pertot arreu. I és que avui ja no podem al·legar ignorància, avui diaris, revistes, ràdios i televisions ens recorden que en aquest món que se'n ha tornat tan petit al costat de les escandaloses opulències d'una minoria massa gran i al costat dels nostres nivells de vida, si no opulents sí benestants i amb marxa ascendent, hi ha milions d'éssers humans, germans desheretats que s'estan morint de gana. I aquesta injustícia no se satisfà amb el grapatet de monedes de butxaca distret fàcilment sense alterar gens ni mica el pressupost normal, sinó que exigeix més atenció, més esforç, més sacrifici. Exigirà renunciar a l'adquisició de més béns de consum i conformar-se amb els actuals, exigirà renunciar a una aspiració que en d'altres circumstàncies seria legítima, però que és escandalosament egoista quan l'acomplim ofegant la veueta interior de la generositat, de l'amor al proïsme.

Quants serem els que potser dormim tranquils perquè la consciència, atrofiada, no ens burxa, i un dia, sorpresos, sentirem: "Lluny de mi, maleïts: quan jo tenia fam, no em donàreu de menjar..."? (Mt 25:41-42).

ANTONI MUNNÉ i TOMÁS

PAÏSOS CATALANS

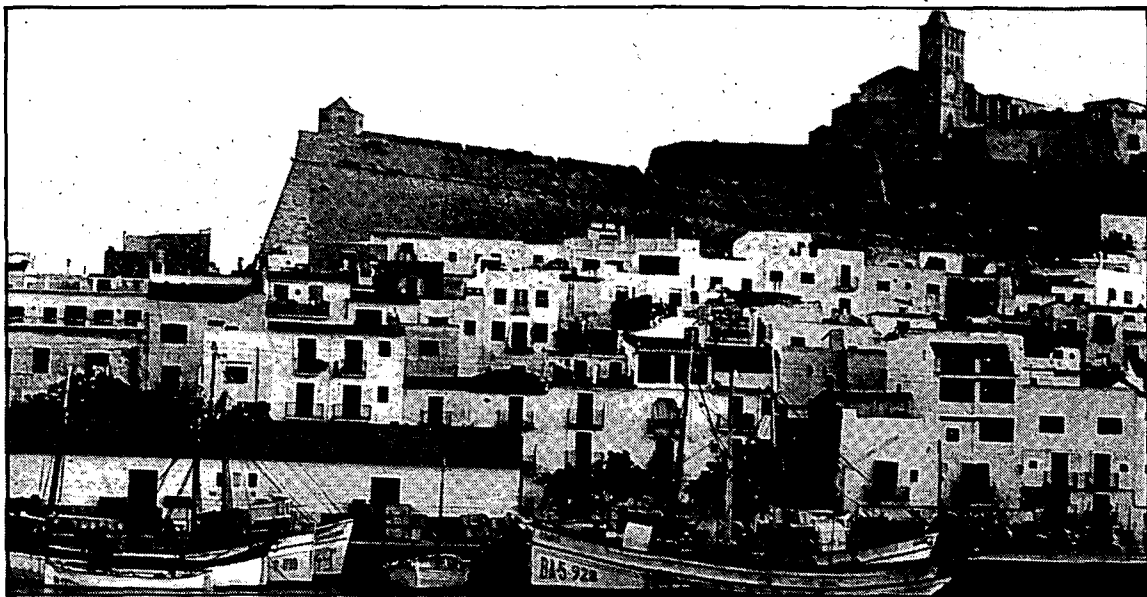
Quinze a Mallorca i dos a Eivissa i Menorca

17 convents de monges contemplatives tenen una gran vitalitat a les Balears

CIUTAT DE PALMA.— Les tres diòcesis balears tenen disset monestirs de monges contemplatives: tretze a Mallorca, dos a Menorca i dos a Eivissa. Enmig dels més de cinc milions de turistes que ens visiten, aquestes dones marcades per la vocació de pregària-penitència-oblació per tot el Cos Místic del Crist, són les arrels de les nostres diòcesis. Recordarem tres fets recents de la seva vitalitat.

El nou Carmel de la Trinitat d'Eivissa

El passat 24 d'agost d'una manera quasi silenciosa fou inaugurat el monestir de les carmelites descalces, després que aquestes han viscut quasi quatre anys en un pis de la residència episcopal eivissenca. Cridades pel bisbe Gea, que fa un any fou traslladat a Mondoñedo, l'aventura de les carmelites valencianes cercant lloc adient va ser complexa. Finalment durant aquest any d'administració de la diòcesi per l'arquebisbe de València monsenyor Miquel Roca, ells els ha cedit un terreny de deu mil metres del bisbat, a on s'ha edificat el monestir. Roma va enviar l'erecció canònica per la festa de la Mare de Déu del Carme d'enguany, i després va dirigir els exer-

cicis espirituals de la comunitat el bisbe d'Albacete monsenyor Victorio Oliver, el dia 24 d'agost, de 1561, monsenyor Oliver celebrava la primera Missa al Carmel d'Eivissa. Havent estat ordenat el nou bisbe d'Eivissa monsenyor Ureña el passat diumenge 11 de setembre, les carmelites ja eren en nombre de vuit, al seu Carmel. Això és fruit de la presència a Eivissa del beat Francesc Palau, missioner de l'Illa i el seu apòstol.

Els 700 anys de les clarisses de Ciutadella de Menorca

El dia 10 del passat abril, les clarisses de Ciutadella feien la cloenda dels actes de la celebració dels 700 anys de la fundació del seu monestir per les clarisses de Mallorca. Durant un any tota la diòcesi menorquina ha participat a les distintes trobades, per a tots els nivells eclesials. El jovent ha vis-

cut activament el què significa, al cor de l'Església, una viva comunitat de contemplatives. Els Frares Menors hi eren a la cloenda, representats per membres del Consell General de Roma. Dues vegades ha estat arrasat el monestir, al segle XVI pels turcs i al XX durant la Guerra Civil del 1936, però sempre les clarisses ha ressorgit. El Poble ara ho ha agraït a Déu, monsenyor Antoni Deig, bisbe de Menorca, ha reafirmat la missió de les

clarisses durant tot el centenari.

El dia 19 de maig, una vegada més, les monges de les tretze comunitats contemplatives de Mallorca, es reuniren aquesta volta al monestir de la Santa Família de les monges benedictines, a Manacor. És cada any una trobada festiva entorn del bisbe de Mallorca Don Teodor Ubeda, i dels sacerdots de la Vicaria Episcopal per a la Vida Religiosa de la diòcesi. Sempre el Sr. Bisbe comparteix amb les monges les seves preocupacions i els problemes i esperances diocesanes. Igualment, es tracta un tema teològic que ajudi a la profundització de la vida de pregària total. Aquest any, era el de la presència de la Verge Maria en l'Església i en l'itinerari contemplatiu, tractat per la religiosa franciscana Fillia de la Misericòrdia sor Maria Rigo i pel canonge mossèn Llorenç Tous. La germanor i amistat d'aquestes trobades, ja en la tretzena edició, han permès una comunió fonda entre totes les comunitats i un sentit eclesial diocesà qualificat. L'Eucaristia amb el Bisbe, dona a totes les contemplatives "el sentit d'Església".

Tres fets, aquests d'Eivissa, Menorca i Mallorca, que ens donen la visió de quines són les arrels d'oració dinàmica de les tres diòcesis balears.

RAFEL HORRACH I LLABRÉS

IMPROMPTU

"Mercè 88"

Vaig llegir el programa de les festes "Mercè 88" publicat pel diari "El Periódico" i, pensant que l'Ajuntament de la Ciutat publicaria, com solia fer-ho en anys anteriors, un programa oficial editat amb un cert aire senyoriol, com correspon a la Casa Gran, vaig arribar-me a la plaça de Sant Jaume amb la intenció de proveir-me'n.

La sorpresa fou que allí em lliuraren el mateix programa editat per l'esmentat diari i, responent a la meua pregunta, em manifestaren que aquest programa era l'oficial i que no se n'editaria cap més.

Doncs bé, ja que el programa oficial és l'editat per "El Periódico" hem de dir que en ell no hi consta cap acte religiós que faci referència a la patrona de Barcelona, la Mare de Déu de la Mercè. Ni la missa pontifical presidida pel senyor Cardenal a la Basílica, que se celebra cada any, i a la qual assisteixen les autoritats municipals.

Em va semblar que el millor era preguntar-ho al senyor rector de la Basílica. I la resposta va ser contundent: "Ja ho crec que vénen! ¡Amb la Guàrdia urbana a cavall i tot!" En dir-li que l'acte no constava en el programa oficial va estranyar-se'n... i va constatar-ho.

Em pregunto el perquè d'aquesta omisió. ¿És que un acte religiós no és apte perquè sigui anunciat en el programa oficial d'un ajuntament? ¿O bé és que es té molt d'interès per anar marginant el fet religiós d'un poble?

Si el nostre poble va néixer a l'empara de la fe cristiana (¿cal recordar que ara celebrem el mil·lenari de Catalunya com a nació?), i amb ella ha anat creixent i formant la seva personalitat, ¿per què aquest interès a minimitzar els traços més fermes de la nostra història? ¿Per què no recordar que les Festes Majors de la nostra terra totes tenen una motivació religiosa? Potser caldria que els nostres alcaldes i regidors meditessin sobre el tema i es desentenguessin una mica del seu llast partidista.

ORIOL CAMPS

GLOSSES DOMINICALS

Uns fets preocupants

Els periòdics del dia 19 d'agost propassat, oferiren la fotografia d'un jove mort per una sobredosi d'heroïna. Podia llegir-se també aquesta notícia: amb les dues morts registrades ahir ja són més de trenta les víctimes d'aquest estiu per idèntica causa. Avui sobrepassen els 40!

Aquests fets són preocupants. Ho són sempre: abans i ara. En el nostre cas, la gent es tranquil·litza, dient que és per culpa d'una droga (l'heroïna) molt pura, que fa estralls. Però hom es pregunta: ¿tenim consciència tots plegats —la societat sencera— de la gravetat d'aquesta plaga terrible que se'n diu la drogaaddicció? Ja sé que les autoritats públiques i diverses entitats —entre elles l'Església— fan el que poden en aquest camp difícil i delicadíssim. Però cal no desatendre'l mai. "El rosari tràgic de víctimes de l'heroïna —deia la premsa— no cessa a l'àrea barcelonina".

Va fer-me molta impressió aquest comentari d'un periòdic que acompanyava la citada fotografia: "La qüestió sagnant és per què hi ha tants de joves disposats a escapar-se de la vida i, encara més, per què aquesta societat nostra es manifesta tan mancada de recursos per il·lusionar la nostra joventut".

Que de vegades la desesperació ofega molts joves i els porta al precipici de la drogaaddicció és ben cert. Les causes són diverses: la manca de treball, el fracàs en la vida, la família desfeta, la companyia de falsos amics, una marginació degradant, etc.

D'altra banda, no puc oblidar aquesta afirmació tan encertada: "els joves necessiten raons per viure". L'horitzó de la cultura laica és massa tancat i els ideals més elevats a penes tenen cabuda en una societat materialitzada i agnòstica. Molts joves avui resten entenebriats, sense claror que il·lumini el "per què" de la seva vida. ¿És estrany alesh-

hores que la droga aparegui als ulls d'alguns com un paradís utòpic, però atraient i engrescador?

Els joves no són protegits contra els atacs que venen de molts indrets i es caracteritzen per callar o contradiir els valors humans i cristians, que dignifiquen la persona. No es pot pas negar que existeix una veritable manipulació, que tendeix a capgirar, en el cor dels joves, la seva escala de valors i dona una visió falsa de la vida humana, que és quelcom més que tenir diners i gaudir el plaer costí el que costi.

Caldria analitzar atentament per exemple, el poder manipulador d'algunes publicitats que, a través de la imatge, van més enllà de les coses de les quals se'n fa propaganda. Hi ha uns "inductors ocults", que tendeixen a augmentar les necessitats de la gent i a capgirar la jerarquia de les autèntiques exigències de la vida humana. Les primeres víctimes d'aquesta aberració són les famílies i els joves.

Urgeix presentar als nostres joves ideals grans i nobles i oferir-los els valors morals propis del cristianisme. Hem de foragitar de la nostra societat aquell fet al qual es referia Ellull l'any 1970, quan deia que en el món occidental l'home respectuós d'una moral —l'home que vol viure d'acord amb una norma ètica objectiva— és considerat per molts "com un imbecíl, un pobre home, incult, retrògrad i, més encara, hipòcrita".

Tenia raó el Sant Pare, quan l'estiu de l'any passat, deia això a uns joves barcelonins: "No us deixeu arrossegar pels corrents materialistes o consumistes. Siguen nois i noies amb personalitat pròpia! No us deixeu enganyar per falsos profetes, que anuncien una felicitat fàcil però efímera o que prediquen ideologies contràries a l'Evangeli d'una manera oberta o dissimulada".

NARCÍS JUBANY

Cardenal-Arquebisbe de Barcelona

V Setmana d'Orientació Ecumènica a Montserrat

Del dia 22 al 26 d'aquest passat mes d'agost s'ha celebrat a Montserrat la V Setmana d'orientació ecumènica, per aquesta vegada entorn del tema "Ecumenisme i missió".

Els 30-35 assistents a les sessions procedien del món de l'ensenyança, dels grups animadors de les comunitats cristianes i dels instituts religiosos. Al seu torn hi prengueren parts professors evangèlics i catòlics i s'hi féu notar tot seguit una significativa impregnació internacional.

Signes d'unitat

Amb la proximitat que genera la convivència sota un mateix sostre, el fet de compartir la taula i, alhora, amb la pregària, la preocupació per la unitat dels cristians, des de l'humanisme solidari, no és d'estranyar que entre els setmanistes es fessin notar els signes d'un veritable espai d'Església, unida i fraterna.

Tot el programa de les sessions estava orientat per la sol·licitud que expressa el Vaticà II en el decret sobre l'ecumenisme: "Com sigui

que avui s'estableix molt àmpliament la col·laboració en els afers socials, tots els homes absolutament són cridats a treballar junts, amb més motiu, però, aquells qui creuen en Déu, i molt més encara tots els cristians, per tal com van senyalats amb el nom de Crist" (12).

El programa

L'ecumenisme és una interpel·lació feta a l'Església, per a ella mateixa i per als altres; aquesta és la voluntat de Jesús. La plenitud de la seva realització només s'aconseguirà, per això, tingudes en compte les exigències pràctiques

de l'humanisme solidari.

Aquests foren els temes i els ponents que s'encarregaren de presentar-los:

1 Els cristians i la novetat de vida, per Evangelista Vilanova.

2 Els cristians i l'anunci de la bona nova del regne, per Carles i Nathalie Capó.

3 L'Església en estat permanent de missió, per Joan Botam.

4 L'Església i les cultures, per Fèlix Martí.

5 L'Església i la solidaritat, per Josep Monells.

6 La col·laboració dels cristians en la caritat i la veritat d'un mateix servei (aportació del grup).

7 La solidaritat amb el món de la marginació, pel germà Adrià.

Propòsits

Un cop analitzats els resultats obtinguts, els mitjans utilitzats i els mètodes seguits, en ocasió de la sessió final d'avaluació, el grup participant considerarà que la Setmana mereix de ser continuada al servei de l'Església local. Caldria, això sí, incorporar-hi més elements nous, distribuir-hi les tasques i, doncs, fer-s'hi amb la fórmula d'exercici que s'acosti més a la perfecció que demana el tema de la unitat entre els cristians. Amb aquest fi, hom acordà de reunir-se a Barcelona, després de la Setmana de la unitat, el mes de gener de l'any vinent, 1989.

M.Z.

MÓN

De l'1 al 4 de setembre

Reunió de les Conferències episcopals catòliques de Suècia

Dinou bisbes catòlics, membres del Consell de les Conferències episcopals d'Europa, acaben de celebrar la seva reunió anual a Sigtuna, invitats per monsenyor Hubert Brandenburg, bisbe catòlic d'Estocolm. Hi havia representades les Conferències episcopals catòliques d'Alemanya Federal, Alemanya de l'Est, Anglaterra-Galles, Àustria, Bèlgica, Espanya, Grècia, Hongria, Irlanda, Itàlia, Luxemburg, Països Baixos, Polònia, Portugal, Romania, Escandinàvia, Suïssa, Turquia i Iugoslàvia. Les altres es van excusar.

La reunió es va celebrar a la Fundació Sigtuna, posada a disposició dels participants per l'Església luterana sueca: signe de l'esperit ecumènic que es viu ordi-

nàriament en aquest país. La reunió va ser presidida pel cardenal Carlo Maria Martini, arquebisbe de Milà i President del CCEE.

L'ordre del dia tenia com a primer punt una sèrie d'informacions:

— d'una part els bisbes encarregats d'assegurar les relacions habituals amb els sacerdots, els

laics, els religiosos, les religioses, així com els bisbes responsables de la catequesi a nivell europeu.

— per altra banda, el secretariat, informant sobre les diverses manifestacions organitzades pel CCEE durant l'any, i les que tindran lloc durant els pròxims mesos. Es va referir, pel que fa al passat, a la reunió anual de secretariats de les Conferències episcopals (Atenes, maig 1988), a la sessió europea organitzada pels responsables de les migracions (Morschach, Suïssa, abril 1988), a les reunions de la comissió per als mitjans de comunicació. Pel que fa al futur, va informar d'una sessió prevista a Madrid, el pròxim novembre, per als Presidents de les Conferències episcopals, d'una sessió europea per als responsables de la pastoral del turisme, que tindrà lloc a Wiesbaden (RFA) el pròxim abril i, finalment, d'un projecte de sessió adreçat als bisbes recentment nomenats (a Milà, el juny del 1989).

Els participants tractaren a continuació de la preparació del 7è Simposi de bisbes d'Europa que el CCEE organitzarà a Roma del 9 al 13 d'octubre del 1989. El

tema aprovat tractarà sobre "Les actituds contemporànies davant el naixement i la mort: repte per a l'evangelització". Vuitanta bisbes de tot el continent hi seran invitats.

L'última part de la reunió va ser dedicada a la col·laboració ecumènica a Europa. El CCEE té ja una llarga i fructuosa experiència en la matèria. Són dignes de menció, des d'aquest punt de vista, les següents activitats:

a) Les sessions anuals del Comitè Mixt format des de fa més de quinze anys amb la Conferència de les Esglésies Europees (KEK).

b) La 4 reunió ecumènica europea que tindrà lloc del 28 de setembre al 3 del proper octubre. Per quarta vegada —la primera en un país de l'Est— es reuniran a Erfurt (RDA), una ciutat evangelitzada en l'antiguitat per sant Bonifaci i en la qual va viure més tard el jove Luter, quaranta bisbes catòlics i quaranta responsables d'altres Esglésies cristianes (anglicans, ortodoxos, protestants). En la perspectiva del testimoni de l'Evangeli que tots volen donar en l'Europa actual, les seves reflexions i les seves pregàries giren en-

torn a la segona petició del Pare nostre: "¡Vingui a nosaltres el vostre Regne!".

c) La Trobada ecumènica europea que se celebrarà a Bâle, del 15 al 21 de maig del 1989, sobre el tema "Pau i Justícia" i que ha estat convocat juntament pel CCEE i el KEK. Aquesta important assemblea a la qual seran invitats 700 delegats de totes les Esglésies d'Europa, actualment està en plena preparació.

d) Finalment, la reflexió iniciada des de l'any passat pel CCEE i el KEK sobre "L'Islam a Europa". Un grup comú de treball s'ha reunit ja diverses vegades per definir les dimensions pastorals d'aquesta situació.

La reunió de Sigtuna ha permès als bisbes catòlics de traslladar-se a Uppsala on han estat rebuts per monsenyor Bertil Werkström, arquebisbe luterà d'Uppsala i on han concelebrat la missa a la parròquia catòlica d'aquesta ciutat, el dissabte 3 de setembre a la tarda. L'endemà, diumenge 4 de setembre tornaren unir-se amb el bisbe del lloc, monsenyor Brandenburg per a una celebració a la catedral catòlica d'Estocolm. Aquesta fou per a ells el motiu de reafirmar la seva comunió amb l'Església catòlica de Suècia, que no reuneix més que un 1,5 per cent de la població, dels quals molts són estrangers, però que manifesta una gran vitalitat. Aquesta ha estat la primera vegada després de la Reforma del segle XVI, que tants bisbes catòlics han coincidit al mateix temps en aquest país.

NOVEDAT EDITORIAL

"Jesucrist llum de l'ànima"

Autor: Mossèn Antoni Farrer
3.ª Edició

L'obra que ha format la nostra generació
Preu: 1.000 ptes.
4 volums
Demaneu-lo a les principals llibreries

JESUCRIST
LLUM DE L'ÀNIMA

Meditacions
per a cada dia de l'any
Vol. I

CATALUNYA **1000** ANYS

MOLT IMPORTANT!

Els dies

DESEMBRE 1988													
DILLUNS	DIMARTS	DIADIES	DIABLES	DIENES	DESBAT	F. MÉS							
				1	2	3	4						
5	6	7	8	9	10	11							
12	13	14	15	16	17	18							
19	20	21	22	23	24	25							
26	27	28	29	30	31								

Tots a Roma

**PRESIDITS PER L'ARQUEBISBE DE TARRAGONA I PRIMAT DE CATALUNYA,
I AMB LA BENEDICCIÓ DE TOTS ELS NOSTRES BISBES**

Com?

*** Inscrivint-se individualment:
a qualsevol de les oficines de
ULTRAMAR-EXPRESS:**

Departament Religió
Rambles, 109
Barcelona
Telf. 301 12 12

Calvet, 36-38
08021 Barcelona
Telf. (93) 200 63 33

Estació de Sants
08021 Barcelona
Telf. (93) 323 33 51

Avda. Roma, 113
08011 Barcelona
Telf. (93) 323 33 51

Sardenya, 499
08024 Barcelona
Telf. (93) 210 68 61

Muntaner, 447
08006 Barcelona
Telf. (93) 201 50 22

Diputació, 10-12
Calella de la Costa
Telf. ((3) 769 08 59

Passeig Marítim, 44
L'Estartit (Girona)
Telf. (972) 75 81 57

València, 5
Lloret de Mar (Girona)
Telf. (972) 36 45 16

*** Inscrivint-se a les Parròquies,
Escoles i Institucions
que formin un grup de pelegrins.**

(Per formar aquests grups (de 49 + el cap de grup) les **Parròquies, Col·legis i Institucions** rebran, a partir del dia 12 de setembre, uns fulls adequats amb instruccions).

NOTEU: 1er. En el moment de formalitzar la inscripció s'haurà d'abonar la quantitat de 10.000 ptes. Al lliurament de la BOSSA DE PELEGRÍ (credencial, tickets, ensenya, manual, mapes, etc) s'abonarà la resta.

2on. Per a qualsevol aclariment o informació complementària podeu adreçar-vos a les oficines de la **"Comissió Central d'Organització del Pelegrinatge a Roma pel Mil·lenari de Catalunya"**, c/ Rivadeneyra 6, 3er. - 08002 Barcelona. Tel. 318 67 65. La Delegació pel bisbat de Barcelona té les seves oficines a aquesta mateixa adreça.

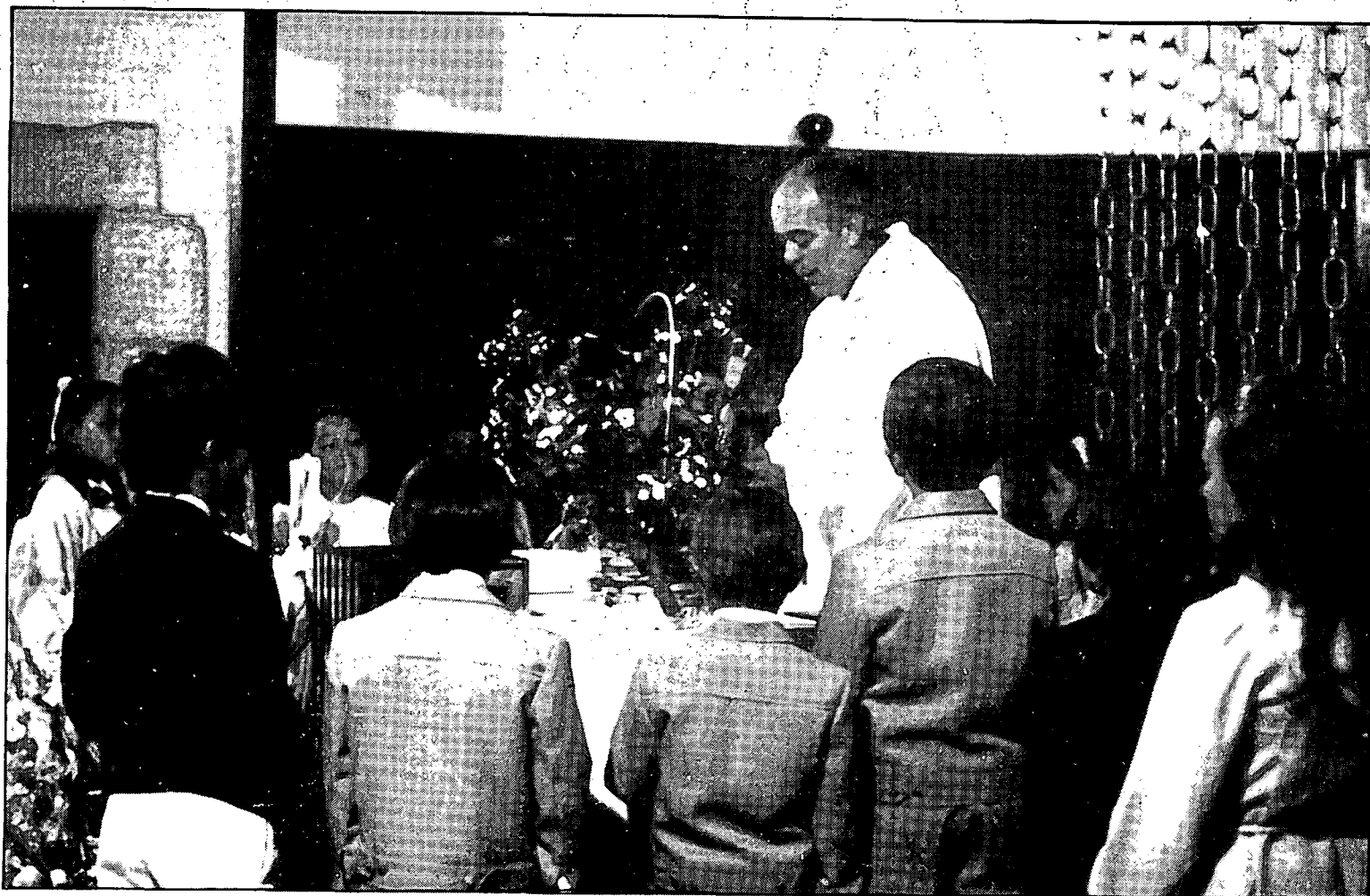
La Comissió Organitzadora del Pelegrinatge, composta per persones dels vuit bisbats de Catalunya ha encomanat la Direcció tècnica a:

ULTRAMAR EXPRESS

GAT. 48

Mossèn Pere Vila, rector de Platja d'Aro celebrant l'Eucaristia amb els infants

El pare Alain Maisonneuve reunit an

La pastoral litúrgica de Platja d'Aro durant l'estiu presenta unes característiques molt peculiars. Ens en parlen el seu rector, mossèn Pere Vila i el pare Alain Maisonneuve, 49 anys, de la diòcesi de Laval, un dels sacerdots estrangers que acudeix des de fa catorze anys a aquesta zona del turisme.

Tot i que en 15 dies o en un mes sigui impossible formar una comunitat

Platja d'Aro: Molts no s'obliden de

Al turista creient l'interessa l'horari de misses i poca cosa més

El turista cristià va a Platja d'Aro a descansar, a fer vacances. L'interessa l'horari de misses i poca cosa més. És difícil programar altres actes extralitúrgics, com és ara, conferències, trobades, reunions culturals, etc. "És nota, sí, que procedeix —comenta mossèn Pere— d'una certa formació religiosa per la seva atenció, respecte i silenci a l'hora de la celebració Eucarística. Les misses a l'aire lliure, a la plaça-jardí davant l'església, que podrien provocar certa distracció per l'entorn extern, es converteixen en un veritable temple de pregària i contemplació. És molt viva la presència dels assistents".

Mossèn Pere reconeix que anys enrera la gent aprofitava les vacances per dialogar, per conversar, o confessar-se, gent que feia deu o dotze anys que no ho feien. Adhuc es podia parlar d'alguna autèntica conversió. En canvi en els darrers anys es fa més, el que ell en diu, "servei d'urgències".

Manca consciència de comunitat cristiana

La pastoral del turisme té un problema difícil no resolt fins ara: no ha aconseguit crear consciència de comunitat cristiana entre els estiuers. La fugacitat mateixa dels dies de

vacances és un inconvenient. "El testimoni constant i permanent d'una comunitat cristiana —diu mossèn Pere— no es pot improvisar ni crear en persones que es veuen, saluden i tracten en tant pocs dies".

Amb tot, la insistència a participar en les lectures bíbliques, en el cant i altres serveis, ha donat els seus bons resultats. "En les misses multitudinàries es presenten persones conegudes per la seva honorabilitat i bons costums per distribuir la comunió. En la nostra diòcesi s'ha aprovat una benedicció especial per a elles abans de prestar aquest servei, perquè la gent entengui bé que són ministres —administradors— en aquell moment. Malgrat això encara hi ha un sector que no ho entén i canvia de cua a l'hora d'anar a combregar i no vol rebre la comunió de mans d'un laic".

A Platja d'Aro se celebra una missa especial per a infants, però té millors resultats durant l'any que no pas a l'estiu. "A l'estiu es veu canalla, però un xic despistada; en canvi durant l'any aquesta missa és assistida i molt estimada per la mainada del po-

ble i resulta una autèntica catequesi pels nens i nenes".

Cada any el senyor Bisbe saluda els turistes

Una cosa que estimen molt els turistes és la carta-salutació que cada any els adreça el senyor bisbe de Girona, Dr. Jaume Camprodon. La d'enguany ha estat criticada per certs sectors primmirats perquè el bisbe invitava els turistes estrangers a reflexionar i valorar el paisatge, la història i les arrels cristianes de Catalunya, i no feia consideracions espirituals. "Jo la considero —diu el senyor rector de Platja d'Aro— de les més reeixides, i de fet s'ha exhaurit ràpidament. No n'ha quedat ni un exemplar, i no s'ha vist tirada pels carrers, com passa amb altres fulls i papiers de propaganda. La gent l'ha llegit i guardat com un bon record".

La pastoral del turisme està estructurada amb delegacions regionals, a nivell de Catalunya i de tot l'Estat espanyol. Però el turisme es veu molt diferent des dels despat-

El "boom" turístic de Platja d'Aro a l'estiu és el més rellevant de la Costa Brava i gairebé de tot el litoral català. Durant els mesos de juliol i agost la població quadruplica el nombre d'habitants. Es considera que el percentatge de turistes practicants és el nou per cent. Això vol dir que els fidels dels dos centres de culte —l'església parroquial i el Centre ecumènic— que assisteixen els dies festius a les celebracions eucarístiques arriben a unes deu mil persones.

xos de Madrid o des d'un punt concret. És molt diferent a Galícia, Almeria, les Canàries o la Costa Brava. El rector de Platja d'Aro, mossèn Pere, assisteix a simposis i congressos, però la seva experiència prové més del contacte viu i puntual en la pròpia parròquia, d'una població turística de fama internacional.

"Centre ecumènic", únic a la Costa Brava

Ultra el temple parroquial a Platja d'Aro està obert un altre lloc de culte, l'anomenat "Centre ecumènic". I es diu així perquè s'hi celebra a més del

culte catòlic, el d'altres confessions cristianes: anglicà, protestant, etc. Aquest últim en llengua alemanya, i és dirigit i presidit per pastors de les corresponents Esglésies. Quant al culte catòlic les celebracions es fan en català, castellà i francès. El "Centre ecumènic" depèn de la parròquia, però durant l'estiu que està obert se'n fa responsable un equip de sacerdots catòlics del país —religiosos franciscans— i de l'estranger, tots coordinats sota l'alta responsabilitat del rector de Platja d'Aro. Cal dir també que de manera estructurada i coordinada és l'únic centre ecumènic que funciona a tota la Costa Brava.

amb els turistes de llengua francesa en el "Centre ecumènic" de Platja d'Aro.

autèntica cristiana

els turistes de Déu

El pare Alain
Maisonneuve

Actualmente el pare Alain Maisonneuve, és el sacerdot estranger més antic del "Centre ecumènic". Hi ve cada estiu des de fa catorze anys. Pertany a la diòcesi francesa de Laval. Alain ha estat conciliari diocesà de la Joventut Cristiana Femenina pels Medis Independents i actualment està al servei dels professors i mestres de les escoles públiques de la seva diòcesi. El seu dinamisme és extraordinari i l'experiència sobre pastoral del turisme és excepcional. Té molt clars els objectius que es proposa.

—He mirat d'establir vincles de solidaritat amb els turistes de parla francesa: francesos, belgues i suïssos. Vincles d'amistat amb els creients i també amb els no creients o agnòstics, amb tots. He fondejat i mirat d'entendre el que ells viuen aquí i també el que viuen en el seu país. Aquests vincles els he aconseguit a través de les celebracions litúrgiques en el "Centre ecumènic", però també a la platja i en els seus propis estatges o aparta-

ments, on trobo amics i amics dels seus amics, i d'aquesta manera he pogut mantenir llargues converses amb gent que no va a missa.

El pare Alain dona importància a la preparació de les celebracions eucarístiques dominicals. Reuneix un cop a la setmana grups seleccionats de turistes, i amb ells preparen la celebració: llegeixen i reflexionen sobre els textos bíblics que es proclamaran, per escriure un esquema de l'homilia. S'assenyala qui llegirà, qui dirigirà el cant i qui ajudarà a la distribució de la comunió.

—M'esforço també perquè els turistes coneguin el país i la cultura del poble català. Molts d'ells venien per trobar la platja i prendre el sol. Des de fa quatre anys organitzem algun acte cultural. L'any passat férem una trobada per donar a conèixer el pintor, Pau Picasso. Enguany hem organitzat una jornada de visita a la ciutat de Girona, que ha estat molt interessant.

Alain reconeix que troba també dificultats, perquè la gent ve de vacances per a descansar i molts no volen saber res. Creu urgent tractar amb

els dirigents dels moviments cristians que vénen a estiuar perquè es responsabilitzin durant els dies que estan aquí.

Atès que són tantes les llengües dels turistes, últimament en certs sectors del litoral català, s'han establert les "misses internacionals", celebrades la major part en llatí i amb varietat d'idiomes quant a les lectures. El pare Alain no creu en l'eficàcia d'aquestes misses.

—No, perquè no es respecten les cultures pròpies. El llatí avui ningú no l'entén, i la diversitat de textos provoca una petita "torre de Babel". Els catalans feu molt bé de defensar la vostra cultura, perquè és la vostra, i no podeu admetre que una mateixa missa sigui dita alternant el català i el castellà. Francament no crec en les "misses internacionals" perquè no es respecten les cultures de cap país.

El dinàmic sacerdot proposa, finalment, que els responsables de la pastoral del turisme a Catalunya demanin a les autoritats eclesiàstiques estrangeres que enviïn sempre els mateixos sacerdots per lliurar-se de ple a aquesta pastoral. "Cada any en vénen alguns de nous —comenta el pare Alain— que només passen uns dies aquí i prou; no tenen temps de relacionar-se amb ningú. Caldria repartir tota la Costa Brava d'aquesta manera: on hi hagi més aflluència de turistes alemanys, enviar-hi un sacerdot alemany, on hi hagi més francesos, un capellà francès, i on hi hagi més italians, un d'italià. Seria interessant també que tots els sacerdots —nadius i estrangers— es reunissin algunes vegades per tractar en conjunt de tota la dinàmica de la pastoral del turisme.

FRANCESC GAMISSANS

Un llibret útil pels de casa i pels estrangers

Cal conèixer millor Catalunya

Les Publicacions de la Delegació Pastoral del Turisme del Bisbat de Girona amb el suport del Departament de Comerç, Consum i Turisme de la Generalitat de Catalunya ha editat aquest fulletó, bellament il·lustrat que presentem.

El seu autor és Joan Carreres i Péra, rector rural i capellà del santuari del Mont, que alterna les seves tasques pastorals amb les docents i, sobretot amb la divulgació cultural, Llicenciat en filologia catalana i periodista, és un escriptor de ploma fàcil i un profund coneixedor de Catalunya.

Salvador Batalla i Gardella, Delegat de la Pastoral de Turisme de Girona, diu en la presentació entre altres coses:

"Aquest llibret no té cap altra pretensió que la de ser un servei als agents turístics i animadors culturals dels centres hotelers dedicats a 'fer conèixer' el nostre país als visitants.

Arrels de Catalunya té el seu origen en una conferència pronunciada per Joan Carreres i Péra a mitjan juny de 1985, convocada per la Delegació de Pastoral de Turisme del bisbat de Girona. Els assistents, relacionats tots ells amb el món turístic, demanaren a l'autor que en fes una síntesi escrita que servís d'eina de treball.

El tema és suggeridor; es tracta de veure el paper de l'Església en la vida i la història del nostre país. Catalunya: El turisme té un risc: desdibuixar la nostra identitat cultural a voltes oferint quelcom que no és autèntic, genuí, de casa nostra.

Aquestes planes de mossèn Joan Carreres i Péra poden ser un servei a l'hora de comentar alguns aspectes culturals, històrics i artístics de Catalunya, amb dades fiables i sense cap mena de manipulació.

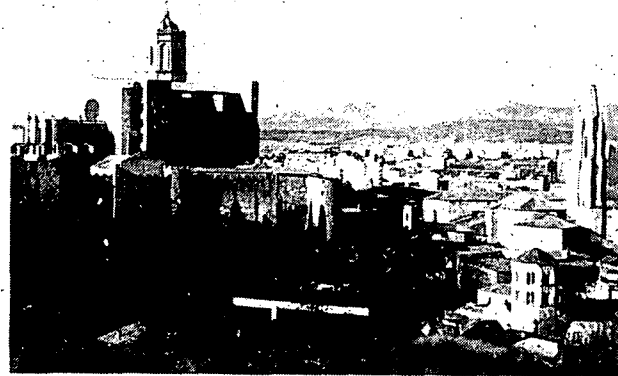
Com deia el nostre bisbe, mossèn Jaume Camprodon, no podem entrar a les nostres esglésies com aquell qui entra a visitar un museu: No són només història. En el seu clos hi ressona la vida actual d'una comunitat de creients.

En una paraula; amb aquestes pàgines es pretén d'emmarcar la història de Catalunya dins el context vital de l'Església Catalana."

Direm finalment que "Arrels de Catalunya" ha tingut una difusió enorme tant en la pròpia llengua com en les seves versions francesa i alemanya. "Catalunya Cristiana" publicarà periòdicament tots els seus capítols amb les seves il·lustracions.

F.G.

ARRELS DE CATALUNYA

JOAN CARRERES I PÉRA

CALENDARI

Diumenge, 18 de setembre. XXV del temps ordinari. Sant Josep de Cupertino, confessor i sant Ferriol, màrtir. El sol surt a les 5,25 i es pon a les 17,54 —Hora solar—
Dilluns, 19 de setembre. Santa Maria de Cervelló, verge i sant Gener, bisbe.
 Festa major a Sant Julià de Vilatorrada.
Dimarts, 20 de setembre. Sants Eustaqui i Teopista i fills, màrtirs. Santa Felipa, màrtir.
Dimecres, 21 de setembre. Sant Mateu, apòstol, evangelista; sant Jonàs, profeta. Santes Ifigènia i Celina, verges.
 Festa major a Esplugues de Llobregat i Vallirana.
Dijous, 22 de setembre. Sant Maurici i companys màrtirs i santa Digna, verge màrtir.
Divendres, 23 de setembre. Santa Tecla, verge màrtir i sant Linus, papa.
 Festa major a Caçà de la Selva, Calella i Santa Coloma de Queralt.
Dissabte, 24 de setembre. La Mare de Déu de la Mercè. Sant Gerard, (Grau), bisbe màrtir i sant Pacífic, franciscà.
 Festa major a Barcelona, Calldetenes, Mediona, Santa Coloma de Farners, Scala-Dei, Tàrragona i Vallgorguina.

L'ESGLÉSIA CELEBRA

18 de setembre. Diumenge, XXV de durant l'any. Lectures: Primera, Sa 2,12.17-20, S 53, segona Jm 3,16-4,3, tercera Mc 9,30-37.
19 de setembre. Dilluns de la set. XXV de durant l'any. Lectures: Primera, Pr 3,27-34, S 14, segona Lc 8,16-18.
20 de setembre. Dimarts de la set. XXV de durant l'any. Lectures: Primera, Pr 21,1-6.10-13, S 118, segona Lc 8,19-21.
21 de setembre. Dimecres, Sant Mateu, apòstol. Lectures: Primera, Ef 4,1-7.11-13, S 18, segona Mt 9,9-13. (Pr 30,5-9, S 118, Mt 9,1-6).
22 de setembre. Dijous de la set. XXV de durant l'any. Lectures: Primera, Eccl 1,2-11, S 89, segona Lc 9,7-9.
23 de setembre. Divendres de la set. XXV de durant l'any. Lectures: Primera, Eccl 3,1-11, S 143, segona Lc 9,18-22.
24 de setembre. Dissabte de la set. XXV de durant l'any. Lectures: Primera, Eccl 11,9-12,8 S 89, segona Lc 9,43b-45.
Litúrgia de les Hores Setmana I
Diumenge, 18. Propi del temps.
Dilluns, 19. De fèria.
Dimarts, 20. S. Andreu Kim Taegon. Sant Pau Chong Hasang i companys màrtirs. Memòria obligatòria.
Dimecres, 21. Sant Mateu, apòstol i evangelista. Festa.
Dijous, 22. De fèria.
Divendres, 23. De fèria.
Dissabte, 24. De fèria. A Barcelona, la Mare de Déu de la Mercè. Solemnitat. Vespres: II de la solemnitat.

D'ACÍ I D'ALLÀ

L'ateisme, és una decisió

Quan un en el seu interior determina que Déu no existeix, no fa una conclusió, sinó que pren la determinació: —“Jo vull que Déu no existeixi!”—. El més interessant a declarar-se rabiosament ateu, Voltaire, té, però, la sinceritat de dir: “Quan més penso, menys m'atreveixo a dir que aquest ‘Relloger-Univers’ no tingui un rellotger”. L'ateisme és un desig. ¿Qui no ha desitjat alguna vegada —diu la psicologia— matar el seu pare? ¿Qui no ha desitjat alguna vegada el parricidi de Déu? L'ateisme és horripilant, amaga un criminal desig. Llegiu Dostoievski: Els germans Karamàzov...

PERE CAMPAS BONAY
 Monestir de L'Estany

HOMES I INSTITUCIONS

Montserrat Caballé

Va néixer a Barcelona l'any 1933. Va actuar per primera vegada l'any 1956, cantant “La Bohème”, a Basilea; mentrestant treballava en una cafeteria. L'èxit no l'ha afectat en el seu interior; la seva qualitat humana supera fins i tot la seva categoria artística. I la seva fe, l'amor que sent vers la Mare de Déu, la converteix en una excepcional creient, que ha aconseguit triomfar sense claudicar ni renunciar a cap dels seus principis.

—És creient?
 —Sí, molt.
 —Qui és Déu per a vostè?
 —És el Summe Faedor de tot el que hi ha de nosaltres mateixos. A més a més, ens ha donat la possibilitat d'escollir per on volem caminar.
 —Com coneixem aquest camí?
 —Tots tenim a dins la guia profunda de Déu i quan no l'escoltem ens fem molt de mal. No hem de ser sords a la nostra veu interior, que és la d'Ell i és la que ens indica el camí a seguir.
 —Què li diu a Déu quan resa?
 —No acostumo a demanar-li coses per a mi, sinó per als altres. Per exemple, reso abans de fer una funció i demano que a tots ens surti bé el treball, i alguna vegada també li dic: “Déu meu, que no faci el ridícul”.
 —Quina és la primera paraula amb la qual s'adreça a Déu?
 —Gràcies.
 —Qui és Crist per a vostè?
 —És Déu fet home, vingut a nosaltres per a donar-nos l'exemple; ha vingut per redimir tots els homes, a aquests homes tan ingrats que només es recorden de Déu en el moment de la mort o en algun moment de gravetat.
 —Com influeix la fe en la seva vida professional?
 —M'ajuda molt. Sóc nerviosa

i quan no em comporto de la manera que ho he de fer em penedeixo d'haver-ho fet. La fe em dona la força de reconèixer-ho i demanar perdó. De totes maneres, són poques vegades.

—Hi ha hagut algun moment especial en la seva vida en què hagi acudit a Déu?

—Sí, a Ell i a la Mare de Déu, quan el meu fill s'estava morint. Estavem el meu marit i jo en un gran recolliment; els metges, a la tarda, ens varen dir que no arribaria a l'endemà; el nen estava en coma. Ens vàrem posar a resar més intensament. Això va passar a les onze de la nit. Cap a les quatre o les cinc el meu marit va veure que movia la mà. Després la va tornar a moure i vàrem cridar el metge, perquè tornava del coma. Abans de les sis del matí el meu fill va moure el cap i va dir: “Mare”. El meu marit i jo vàrem caure de genolls resant perquè era un miracle. Els metges també ho varen dir; no entenien per què es va salvar. A més a més, hauria d'haver quedat molt greu d'haver-se salvat; el meu fill actualment és un noi formidable i sa.

—Parli'm de la Mare de Déu.

—És meravellosa. És la meua amiga. A Déu i a Crist els estimo i els tinc un respecte molt profund. A la Mare de Déu també, però em sento més a prop d'ella. Parlar-li

és com respirar profundament i que l'aire pur t'entri.

—Per què hi ha aquesta crisi de fe tan forta entre els joves?

—Vivim en l'època del progrés i sempre que han succeït grans avenços hi ha hagut desconsort, especialment entre els joves, que estan menys preparats. El progrés és molt bell quan està organitzat; allò que manca és que no s'enganyin la gent amb el progrés, que no es confongui la grandiositat de Déu amb la grandiositat del laboratori.

—Creu que la religió és per a covards?

—No; la religió fa valents perquè aquell que sent la religió a dins no té por, ni en la seva joventut ni en la seva vellesa.

—Fa que ens oblidem dels altres?

—Al contrari, fa que ens recordem d'ells; la veritable religió crea germanor.

—Què pensa del Papa actual?

—M'encanta. Ha humanitzat molt la figura del Papa. Ha fet que molta gent, que veia en el Pontífex quelcom llunyà, s'hagi adonat que és un ésser humà i que s'apropa al poble.

—Què pensa de l'avortament?

—La vida humana comença en la concepció i mentre el crim sigui prohibit és inútil enganyar-nos i dir-los a les mares que no té importància. Quan diuen: “Jo faig amb el meu cos el que vull” tenen raó, però és que això ja no és el seu cos, sinó què és un altre ésser que viu en el seu cos. Haurien de tenir el valor de dur-lo al món i després si no el volen, deixar-lo als qui no en poden tenir. L'avortament és un crim.

S.M.

ADULTS EN LA FE

Símbols i catequesi familiar (1)

JOAN GUITERAS i VILANOVA

El juliol passat, els encarregats de l'Escola de Catequistes d'Estiu, del Secretariat Interdiocesà de Catequesi, em demanaren una reflexió destinada als animadors de la “Catequesi familiar”. Dues coses em semblaren importants: destacar la preocupació primordial de l'Església per a la família i, al mateix temps, mostrar com la idea de la “Catequesi familiar” té a veure, almenys en part, amb les directrius del llibre ritual del matrimoni. Per una banda, l'Església com a servidora de les famílies a través de l'abnegació i la generositat dels catequistes i, per l'altra, la fonamentació de la dignitat de les tasques familiars arrelades en el sagrament que consagra l'amor matrimonial.

Serà bo deixar constància del valor i la necessitat de la catequesi familiar. I també de realitats simbòliques —palpables i connaturals— que han de ser vehicle en l'educació dels fills. I que ajudaran el progrés cristià dels mateixos pares, per allò que un educa tot educant-se. Perquè l'educació és, intrínsecament, una realitat d'anada i de tornada.

Un document interessant

De vegades pot semblar que ens manquin elements il·luminadors per a la vida familiar. I no és pas així. Concretament convindria fer una seriosa reflexió de l'exhortació apostòlica, de Joan Pau II, “La missió de la família cristiana en el món d'avui”. Es troba, en català, en els núms. 339-340, reunits en un sol fascicle, de DOCUMENTS D'ESGLÉSIA. En castellà, hi ha moltes edicions a l'abast.

L'afirmació inicial del document és una mostra de la consciència de l'Església vers els seus fills i tots els homes. La comunitat cristiana se sap servidora de la família. Això ha de fer que la preocupació per aquesta cèl·lula sigui objectiu prioritari. Sacerdots i catequistes saben que tenen una tasca important en aquest camp. “L'Església, conscient que el matrimoni i la família constitueixen un dels béns més preuats de la humanitat, vol fer sentir la seva veu i oferir la seva ajuda a tot aquell qui, coneixent ja el valor del matrimoni i de la família, mira de viure'l fidei-

ment; a tot aquell qui, enmig de la incertesa o de l'ansietat, cerca la veritat i a tot aquell qui es veu injustament impedit per viure amb llibertat el seu projecte familiar. Sostenint els primers, il·luminant els segons i ajudant els altres, l'Església ofereix el seu servei a tothom que estigui preocupat pels destins del matrimoni i de la família”.

Encara el nostre escrit aporta una dimensió més: “D'una manera particular s'adreça als joves que estan per emprendre el seu camí cap al matrimoni i la família, a fi d'obrir-los nous horitzons, bo i ajudant-los a descobrir la grandesa i la bellesa de la vocació a l'amor i al servei de la vida”. Un text amb vertaderes perspectives i enormement matisat. Una visió completa del matrimoni. Una meta agosarada. El veritable realisme generós cristià. Unes notes importants per a qui té una missió eclesial i per a qui, en la catequesi, actua identificat amb l'Església i en nom d'ella.

Les orientacions del ritual del matrimoni

Els entesos parlen sovint de la litúrgia com un dels llenguatges catequètics. Segurament que, en aquest aspecte, encara convé progressar més. L'ús i el recurs als llibres litúrgics hauria de ser constant en l'acte catequètic. Concretament, vull notar com és interessant el pròleg mateix del ritual del matrimoni. Val la pena llegir les “Orientacions doctrinals i pastorals”. Sí, una de les qüestions vitals, al meu entendre, és la visió total del què és el

matrimoni. Sovint sembla un simple afer de dues persones. La realitat és més àmplia. No és només una unió d'un home i una dona, sinó la fundació d'una llar. El ritual abona aquesta perspectiva global. El matrimoni, doncs, és l'inici d'una família. L'amor veritable dona fruits. Alerta amb l'egoisme. “Em preguntes quants fills es poden tenir en els nostres dies?”, deia un pare al seu fill casat de poc. “Sigueu generós; si jo m'ho hagués pensat molt, possiblement hauria trobat mil raons per no tenir cap dels sis germans que sou”.

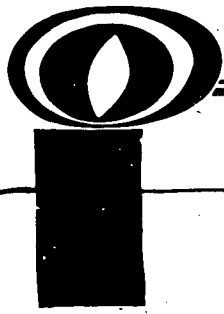
Interessa, doncs, l'afirmació del matrimoni com a família. Amor que reclama fecunditat. Donació que és servei a la vida. La descendència afaïçona i madura l'amor inicial dels esposos. Va entrant en el veritable camí de la gojosa oblació. Aferma la responsabilitat d'estimar.

Educar els fills

El ritual esmentat recorda com l'educació dels fills és una tasca en la qual cal posar la màxima diligència. Afegeix la citació del concili Vaticà II: que els pares amb la paraula i l'exemple han de ser, en aquesta mena d'Església domèstica, els primers predicadors de la fe per als seus fills.

En aquesta línia se suggereix l'anomenada “Catequesi familiar” amb aquestes paraules: “Podrà ser útil, i moltes vegades necessari, per a complir millor per part dels pares aquesta missió, fomentar grups de “catequesi familiar”, on els pares puguin aprofundir el contingut del missatge cristià i descobrir el contingut i les formes concretes de la catequesi que ells han de fer als seus fills. Aquesta educació de la fe no quedarà reduïda a una mera instrucció, si la família es mostra com un santuari domèstic de l'Església mitjançant l'amor mutu dels seus membres i l'oració a Déu feta en comú”.

Queda avalada la catequesi familiar. En ella, com és sabut, els pares esdevenen catequistes, transmissors de la fe. La parròquia, a través de l'animador i del prevere, els ajudarà. Hauran d'acompanyar la doctrina amb l'amor familiar sincer i exquisit i, encara que costi, amb la pregària en comú.

Entre dos "Amén"

• Dos amén eucarístics

A la missa, hi ha dos Amén amb una significació molt especial: un, és l'Amén que clou la pregària eucarística; l'altre, l'Amén que diu cada fidel quan el ministre li mostra l'Eucaristia, abans de la comunió: "el Cos de Crist", "la Sang de Crist". Cadascun d'aquests Amén té una pròpia peculiaritat. El primer és un Amén de tota l'assemblea, una rúbrica que aquesta posa a la pregària sacerdotal. Sant Justí, a l'any 150, ja en fa menció, i els Sants Pares, segles després, diuen que sonava a les seves esglésies, com un tro...! El segon, en canvi, és un Amén individual, de cada fidel. Aquest el diu, responent a les paraules del ministre, abans de combregar.

A part d'aquesta diferència, hi ha no obstant unes coincidències importants: el fidel que diu Amén en el moment de combregar ha dit també l'Amén, amb els altres, en la conclusió de la pregària. Els dos Amén, encara, es refereixen a l'Eucaristia: un a l'ofrena i doxologia eucarística, l'altre a la comunió eucarística.

Amb aquestes comparacions —coincidències i diversitats— arribem a una conclusió que podem formular així, imitant el llenguatge de sant Agustí:

"CONDEMNEM-LO A UNA MORT VERGONYOSA"

Altra vegada, aquest diumenge, ressona en les lectures —excepte la segona— l'aire del Triduum pasqual. La primera lectura es llegeix també en un dels dies de la darrera etapa de la Quaresma: el just per excel·lència és Jesús, i per això és també el perseguit per excel·lència. La persecució, però, no és l'última paraula. Sí, Déu el protegirà, i no permetrà que vegi la corrupció del sepulcre!

Lectura del llibre de la Saviesa (2:12,17-20)

Els malvats deien: "Posem un parany al just; ens fa nosa i és contrari a tot el que fem; ens retreu que no complim la Llei i que no som fidels a l'educació rebuda. A veure si és veritat això que diu, provem com serà la seva fi. Si realment el just és fill de Déu, Déu el defensarà i el salvarà dels qui el persegueixen. Posem-lo a prova: ultratgem-lo i torturem-lo, a veure si es manté serè; comprovem si sap suportar el mal; condemnem-lo a una mort vergonyosa. Segons diu ell, Déu ja el protegirà".

"EL SENYOR FA COSTAT ALS MEUS DEFENSORS"

La perspectiva de la resurrecció s'entreu en la pregària del salmista. És pregària de Jesús, i pregària de l'Església. Recordem la conversió de Pau: "Jo sóc Jesús, a qui tu persegueixes..." Però si la persecució arriba per a l'Església "pel fet de ser justos..." benaurats!

Salm 53:3-4,5,6 i 8 (R.:6b)

Déu poderós, feu-me justícia,
salveu-me, pel vostre nom.
Escolteu la meua súplica,
escolteu les meves paraules.

R.: El Senyor fa costat als meus defensors.

Mireu com s'aixequen contra mi,
amb quina violència em volen la mort.
No pensen en Déu. R.

Però és Déu qui m'ajuda,
i fa costat als meus defensors.
De tot cor oferiré sacrificis,
us lloaré, Senyor, perquè sou bo. R.

aquests dos Amén són dues actituds dels fidels en la confessió de fe de l'Església, i en la participació en l'Eucaristia. Les dues són importants, les dues són necessàries per a una professió i una participació completa. L'Amén comú rep la seva riquesa vital dels Amén particulars, i l'Amén particular no tindria valor si no fos participació de l'Amén comú.

• L'Amén de l'Església

Explicuem-ho. L'Amén és l'acte de fe concentrat. És per excel·lència la resposta fidel a la Paraula de Déu. Quan l'Església diu Amén ho diu com Església, com a Cos de Crist, Esposa fidel, moguda per l'Esperit que l'habita com un Temple. Aquest Amén de l'Església és més que la suma dels Amén de cadascun dels fidels presents: és l'Amén de l'Església estesa d'Orient a Occident, des dels Apòstols fins als nostres dies, l'Església del passat, del present i del futur. Per això és bonica la comparació dels Pares amb el tro que retruny: l'Amén de l'Església retruny per les fonaldades de la història i porta l'eco enllà. Però quan una assemblea concreta diu aquest Amén, la intensitat fidel dels qui estan allí presents l'enriqueix amb la seva aportació. L'Amén de l'Església és professat i visibilitzat amb la força i vitalitat que li dona en concret aquella església. Permeteu una comparació: la força elèctrica que utilitzem a casa és la mateixa a totes les habitacions, però no totes les habitacions estan igualment il·luminades, depèn de la potència de cada làmpada: en un cas serà 100, en altre 40...

Quan diem o cantem l'Amén final de la pregària eucarística és el moment de fondre'ns tots en una mateixa professió de fe i aclamació. I això és una participació real a l'Eucaristia, puix amb aquest Amén proclamem que la gran pregària d'acció de gràcies que ha recitat el sacerdot (a l'interior de la qual ell, en la persona de Crist, ha repetit el gest i les paraules del sopar, eficaces per la força de l'Esperit Sant), és també de tota l'assemblea, com s'ha dit en la pregària mateixa: "nosaltres els vostres ministres (els sacerdots) i tot el poble sant". Amb aquest Amén proclamem que l'Eucaristia no és un bé particular, individualista, sinó el bé comú espiritual de tota l'Església, com deia bellament sant Tomàs d'Aquino.

Algú diu que si en una missa no es combrega més val no anar-hi, no té sentit la participació. A poc a poc

amb aquestes afirmacions. Unir-se a l'acció de gràcies de l'Església, a l'ofrena del sacrifici, i ratificar això amb l'Amén, ja és una forma real de comunió, encara que no sigui la plenitud de la comunió eucarística.

• L'Amén de cada fidel

Però l'Església, l'Eucaristia, els sagraments, no són només un fet comunitari: són també, inseparablement, un fet individual. La comunitat no relleva l'individu de la seva responsabilitat, no esclafa o difumina la seva personalitat. Quan es bateja una persona se li pregunta individualment si creu, i se'l bateja individualment, a ell, amb el seu nom. Quan se celebra l'Eucaristia, és cada fidel que s'acosta o no a combregar, i que diu el seu Amén, no independent del de l'Església, sinó participat del d'ella i viscut en ella. I el fruit de l'Eucaristia depèn, en últim terme, de les disposicions de cadascú —de la veritat i la intensitat del propi Amén—, encara que el conjunt de la celebració col·labori eficaçment a aquestes disposicions. És la dinàmica de la salvació cristiana: l'obra redemptora de Crist és participada per cadascú, per la fe i pel sagrament, en l'Església.

També així s'explica aquella orientació que dona el Concili quan diu que, en principi, cal preferir la celebració comuna dels sagraments, quan la naturalesa d'ells ho permet. Celebració comuna i amb participació no vol dir necessàriament celebració amb diversos subjectes —bateigs amb molts infants, unció amb molts malalts, penitència amb molts penitents...— sinó celebració que manifesti el seu caràcter d'acció eclesial, en la qual no sols se segueixi el ritual previst en els llibres de l'Església —ja és molt important, això!— sinó que es vetlli perquè els presents entrin a la celebració fent-la visiblement seva.

Així és, doncs, com entre dos Amén aprenem, cada vegada que participem a la missa, en què consisteix el dinamisme de la nostra vida cristiana. Un amén el cantem, l'altre el diem en veu baixa però suficient per sentir-se. Un amén ens anticipa la lloança celestial, on ressona —diu l'Apocalipsi— l'Amén perenne. L'altre ens acompanya durant la vida present, en el camí de cada dia, i tindrà el seu punt final en el Viàtic, en el moment de la nostra mort. "Amén. Veniu, Senyor Jesús!" (Apoc 22,20).

"EL FRUIT DE LA JUSTÍCIA NEIX DE LA LLAVOR QUE ELS HOMES PACIFICADORS HAN SEMBRAT EN ESPERIT DE PAU"

El text que correspon a aquest diumenge es pot prendre com una explicació lateral del tema de la justícia, indicat en la primera lectura. I, una vegada més, ens trobem amb el ressò del sermó de la muntanya. Treballar per la justícia del regne del cel és la tasca que defineix el cristià. Les frases de sant Jaume, amb la seva simplicitat, són d'un realisme total. Vulguis o no, descriuen el que hi ha a la base dels maleders dels homes i de les societats. Són també, però, una indicació del que tot ésser un treball cristià que afronti aquesta base.

Lectura de la carta de sant Jaume (3:16-4:3)

Estimats, on hi ha gelosies i rivalitats, hi ha pertorbació i maldats de tota mena. Però la saviesa que ve de dalt abans que tot és pura; és també pacífica, moderada i dòcil, compassiva i plena de bons fruits, imparcial i sincera. El fruit de la justícia neix de la llavor que els homes pacificadors han sembrat en esperit de pau. ¿D'on vénen entre vosaltres les lluites i les baralles? ¿No vénen dels desigs de plaer que es conjuren en el vostre cos? Desitgeu coses que no teniu, i per això mateu. Envegeu coses que no podeu aconseguir, i per això lluiteu i us baralleu. Però vosaltres, no teniu perquè no demaneu. O bé demaneu i no rebeu, perquè demaneu malament, amb la intenció de malgastar-ho tot en els plaers.

"EL FILL DE L'HOME SERÀ NEGAT. SI ALGÚ VOL SER EL PRIMER, HA DE SER EL SERVIDOR DE TOTS"

Sant Marc insisteix tres vegades en l'anunci de la passió per part de Jesús. Avui escoltem el segon anunci, després d'haver escoltat el primer en l'evangeli del passat diumenge. Amb aquests dos anuncis es pot dir que no sols entrem en el sentit i la força del misteri pasqual de Jesús, sinó que, alhora, intensifiquem la nostra consciència del contingut de la celebració dominical —el misteri pasqual de Jesús— i ambientem, rodejant-la, la festa de l'exaltació de la Santa Creu, que hem celebrat el passat dia 14. Jesús és el Servidor, i "per això" Déu l'ha exaltat! Ja coneixem, doncs, el camí.

Lectura de l'evangeli segons sant Marc (9:30-37)

En aquell temps, Jesús i els deixebles passaven per Galilea, però Jesús no volia que ho sapigués ningú. Instruïa els seus deixebles dient-los: "El Fill de l'home serà entregat en mans dels homes, el mataran i, un cop mort, ressuscitarà al cap de tres dies". Ells no entenien què volia dir, però no gosaven fer-li preguntes. Arribaren a Cafar-Naüm. Un cop a casa, els preguntà: "¿Què discutíeu pel camí?" Però ells callaven, perquè pel camí havien discutit quin d'ells seria el més important. Aleshores s'assegué, cridà els dotze i els digué: "Si algú vol ser el primer, ha de ser el darrer i el servidor de tots". Després feu venir un noi, el posà al mig, el prengué als braços i els digué: "Qui acull un d'aquests nois perquè porta el meu nom, m'acull a mi, i qui m'acull a mi, no m'acull a mi, sinó el qui m'ha enviat".

LA BÍBLIA A L'ABAST

Una pregària de sempre

El pecat del món —que és el pecat de cadascun de nosaltres, que s'acrea i acaba emparant-se de tota la societat— produeix injustícia. I la injustícia se sol manifestar en la persecució del just. Tota la història de la humanitat, des dels orígens, és plena de persecucions contra els justos. Actualment també, i continuarà essent així fins a la fi del món. El nostre salm responsorial, doncs, ens ofereix una pregària de sempre. Una pregària desgraciadament necessària també avui. Perquè també avui es repeteix —repetim: entre tots— la situació de destret del just assetjat per la persecució, sense que ningú no el defensi. El salmista aguanta amb pacient fortaleza la persecució injusta dels violents que atempten contra la seva vida (v. 5). I no tenint ningú que es posi al seu costat, apel·la a la justícia de Déu. **Déu poderós, feu-me justícia** (v. 3a). Com si es trobés davant d'un tribunal, acusa injustament pels seus enemics, demana de ser escoltat, que el deixin defensar-se. **Escolteu la meua súplica, escolteu les meves paraules** (v. 4). L'oració del perseguit es recoïza en el poder de Déu: **salveu-me, pel vostre nom**, que es manifesta en la força del Déu poderós (v. 3b). Els perseguidors són els impius, els qui **no pensen en Déu** (v. 5c) ni fan cas de la seva llei. Per això el salmista, que se sent dintre d'aquesta llei de Déu, demana de ser defensat pel Senyor. I Déu l'escolta, surt en defensa del just perseguit: **És Déu qui m'ajuda, i fa costat als meus defensors** (v. 6). En les tribulacions de la persecució injusta, la fe i la confiança en Déu són fortaleza i escut protector del pobre perseguit. Vet aquí, doncs, un retrat ben actual de tantes i tantes persones que, com el salmista, són perseguides —i de vegades a mort— per la injustícia imperant en els homes. No cal

recórrer a la imatge sagnant tantes vegades del terrorisme. N'hi ha prou de mirar els nous perseguits per les injustícies actuals: els sense feina, els marginats per la cursa economicista, les dones assetjades i maltractades pel desenfrè d'uns i altres, els infants a qui se'ls neguen els drets més elementals, els sotmesos a persecució pels traficants de la droga... **Déu poderós, feu-me justícia... escolteu les meves paraules; mireu com s'aixeuen contra mi, amb quina violència em volen la mort; no pensen en Déu** (vv. 3-5).

Imatges del Crist sofrent

Els pobres, diem, són imatge del Crist. Ho diem, i ho repetim, fins i tot massa, potser. També ens ho creiem de debò? Si la nostra fe fos tan viva que arribés a produir-nos fam i set de justícia, la caritat dels creients seria molt sensible a aquestes altres imatges de Crist —del Crist sofrent— que són les persones perseguides injustament pels homes i per les institucions que hem creat. Llavors la pregària de sempre, que és aquest salm, prendria un tò nou, que li donaria profunditat humana i teològica. Continuarà essent la pregària del

just perseguit, però sobretot a través d'aquest pobre home, hi veuríem El Just per antonomàsia: Jesucrist. Perquè és el mateix Jesús històric el qui avui enmig de la comunitat reunida per a la celebració de l'eucaristia, recita aquest salm, ell el gran perseguit injustament pels pecats de tota la humanitat. Anegat en un mar d'injustícia i de dolor, Jesús clama al Pare amb tota confiança: **Déu poderós, feu-me justícia... Mireu com s'aixeuen contra mi, amb quina violència em volen la mort. No pensen en Déu** (vv. 3a i 5). Totes les persones perseguides, torturades, mortes, que cada dia emplen les pàgines dels diaris i els noticiaris de la ràdio i la televisió, fan cor amb el Crist sofrent, recitant aquest salm. I encara s'hi afegeixen els milions i milions d'altres persones maltractades per la injustícia del pecat de tots, que no surten ni sortiran mai als noticiaris, però que existeixen realment i són víctimes de persecució. El seu silenci, o els seus crits de dolor ofegats brutalment per la violència i el sarcasme dels perseguidors de torn, són la veu de Jesucrist sofrent que clama en la nostra consciència individual i col·lectiva, sense que ningú no en faci cas. **Escolteu la meua súplica,**

escolteu les meves paraules (v. 4). És el Crist de les mil veus, qui ens clama justícia.

Un salm per l'Església

L'Església avui és perseguida. Com sempre. En segons i quins llocs amb violència. Hi ha molts cristians que la professió pública de la seva fe la paguen amb la pròpia vida. Altres són liquidats amb violència perquè la seva veu reivindicadora de justícia, fa nosa i compromet l'acció dels perseguidors. En altres llocs, l'Església és perseguida amb la calúnnia, o amb la confusió que un calculat desarmament moral sembla en la consciència del poble, o amb la distorsió ideològica de la doctrina cristiana. Tot són mètodes de persecució. Persecució de la institució i de les persones. L'Església, doncs, té necessitat també avui de pregar en el destret de la persecució. Encara que aquesta persecució es presenti larvada, i sobretot perquè és aquesta mena de persecució la que, sense fer sang, fa més mal. Hem de pregar perquè el Senyor ajudi la seva Església a fer front a tota mena de persecució. Fem-ho avui especialment amb aquest salm responsorial. I en arribar al darrer verset —**de tot cor oferiré sacrificis, us lloaré, Senyor, perquè sou bo** (v. 8)— mirem-nos mútuament els qui ens trobem celebrant l'eucaristia i tinguem consciència que, ara i ací, estem donant gràcies al Senyor perquè ajuda la seva Església, la fa forta i constant, i fa que avanci amb valentia i amb fe pels camins de la nostra història actual. I pensem que nosaltres som alhora aquesta Església perseguida, i també per desgràcia, els qui més d'una vegada potser la persequim. Que el Senyor ens ensenyi a estimar cada dia més l'Església de l'Evangeli i de la institució. L'Església de Jesucrist.

CULTURA CIENTÍFICA

El cervell i l'ànima humana

Allò que Déu té d'invisible, com el seu poder etern i la seva divinitat, des de la creació del món es fa visible a la intel·ligència humana a través de les seves obres.

Rom 1,20

21. Funcions acomplertes per cada part de l'encèfal

Davant de la complicada composició de la massa nerviosa de l'interior del nostre crani calia una paciència infinita i una constància incansable per part dels neuròlegs per escatir què hi fa cada una de les peces que componen l'encèfal. Així i tot aquesta paciència i constància ha existit, i de mica en mica s'han anat esbrinant moltes de les funcions (no totes encara!) que porten a cap els òrgans que explicàvem la setmana passada. Naturalment no ha estat obra d'un sol científic sinó de molts que han investigat de moltes maneres què passa a dins del nostre cap segons els estímuls que hi arriben o les accions que en surten. Els resultats d'aquestes recerques són els següents:

Del mielencèfal

Essent com és el bulb raquidi o mielencèfal una continuació de la medulla espinal, centre de reflexos, no és estrany que sigui també el lloc on una multitud de reflexos siguin regulats. S'ha vist que com a mínim té el control de quatre grups d'accions d'aquest tipus: Primer dels referents a l'aparell respiratori: és el bulb raquidi el que regula reflexament la inspiració i l'expiració de l'aire dels nostres pulmons. Si no hi posem atenció ni tan sols no ens adonem que respi-

rem, però el bulb està sempre alerta i ens fa inspirar i expirar tal com convé al nostre cos. I també és ell que ens fa estornudar o tossir quan les circumstàncies hi obliguen. Segonament de les accions relacionades amb l'aparell digestiu: també és el bulb que provoca la insalivació i la deglució de l'aliment, i, a més, el vòmit en cas d'emergència. En tercer lloc d'actes de l'aparell circulatori: regularitza els batecs del cor, a fi que vagin al ritme que cal segons correspon i vigila la pressió osmòtica de la sang perquè sigui la justa. I finalment dels sentits que tenim a l'orella interna: recepció del so, equilibri i gravetat; aquestes sensacions passen cap al cervell, però abans que hi arribin el bulb pot haver-nos fet fer de vegades un acte reflex, com quan movem espontàniament el cos per recuperar l'estabilitat si hem estat a punt de perdre l'equilibri. I probablement no s'acaben aquí les funcions del bulb raquidi; segons sembla també controla reflexos de la còrnia de l'ull i la lacrimació.

Subratllem que tot el que hem dit és de caràcter reflex. La majoria d'aquests actes també poden ser voluntaris gràcies al fet que els centres del bulb connecten amb nivells anatòmics superiors que arriben fins al cervell, centre d'actes voluntaris.

FRANCESC NICOLAU
Professor de la Facultat
de Teologia de Catalunya

Per això podem també respirar més fort si volem, o tossir a voluntat; és quan dormim o no hi pensem que respirem o tossim només per estímuls sortits del bulb. La destrucció d'aquesta regió encefàlica (desnucament...) trenca irreparablement l'activitat vital.

Del metencèfal

El cervell és l'òrgan encarregat de regular els moviments externs del nostre cos, tant dels locomotius com dels de postura. Estant com està a continuació del bulb és ell que rep les sensacions dels òrgans de l'equilibri de l'orella interna i dels músculs i tendons, i les comunica a la zona voluntària del còrtex del cervell, el qual originarà el moviment que serà continuat i regulat pel cervell i així tot es farà amb coordinació, suavitat i justesa, mantenint-se al mateix temps l'equilibri del nostre cos.

El pont de Varoli de sota el cervell només és de vies nervioses connectives entre el bulb i els centres superiors.

Del mesencèfal

Aquesta regió en l'home té menys importància que les altres de l'encèfal. En canvi en els vertebrats inferiors (peixos, amfibis) hi trobem el centre de les decisions vitals de comportament. En l'home el tectum s'ha reduït molt i els dos grans lòbuls òptics s'han diferenciat en els quatre tubercles quadrigeminals, dos dels quals estan relacionats amb els reflexos visuals i dos amb els auditius. A la part ventral del mesencèfal els dos peduncles cerebrals són zona de pas de vies nervioses ascendents i descendents, i hi ha també l'origen dels III i IV parells de nervis cranials.

Del diencèfal

La zona del tàlem ja és més important. És un centre integrador i origen ja d'actes voluntaris. Molts impulsos que van d'una àrea del còrtex cerebral cap a una altra passen per sinapsis tàlèmiques. També és centre intermedi d'estímuls sensitius aferents que van cap al cervell.

Però la part més interessant del diencèfal és l'hipotàlem, del qual s'ha vist, després de moltes experiències que fa totes aquestes funcions: 1.ª Regulació de l'activitat motora del sistema nerviós autònom. Tots els movi-

ments viscerals són regulats per l'hipotàlem. 2.ª Resposta d'acomodació als canvis del medi ambient, dilatant o constrenyent els vasos sanguinis, si convé, fent-nos tremolar si fa fred...; això ho aconsegueix de dues maneres: o bé per la sensibilitat de les seves pròpies neurones o bé pels impulsos aferents dels sentits interns del cos. 3.ª Manteniment del ritme vetlla-son; és a dir, ens desperta quan hem dormit prou i ens fa venir son sempre que el cos té necessitat de dormir. 4.ª Excitació de fam o set quan tenim fretura d'aliment o manca d'aigua a l'organisme. 5.ª Excitació sexual. 6.ª Respostes emocionals davant de situacions conflictives: ira, por... 7.ª Regulació de les secrecions de moltes glàndules endocrines que depenen de la hipòfisi, per la connexió que té amb aquesta glàndula. I segurament no s'acaba aquí la llista. Avui dia l'hipotàlem és un centre de gran interès pels investigadors que no poden deixar de preocupar-se pel seu funcionament.

Del telencèfal

Com tothom sap, el cervell o telencèfal és la part principal de tot l'encèfal. N'estudiarem l'anatomia i fisiologia amb més detall en els propers articles.

Vida Creixent

Moviment cristià de gent gran

Qui ens atendrà...?

En sentir-nos incapaços de resoldre els nostres problemes, és fàcil esperar que algú ho faci per nosaltres. D'ací que es confiï a un o altre dels líders de torn, dels quals esperem que ens resolguin les nostres dificultats. Però aviat arriba la decepció; el líder en qui havíem confiat s'oblida de nosaltres i dels nostres maldecaps. Passat un temps prudencial d'espera, comprovem que els nostres problemes continuen igual o potser encara més agreujats. Aleshores, caiem en el desencís i pensem que ja no es pot confiar en ningú, que tots van per les seves i només vetllen els seus propis interessos. Decididament —diem— no hi ha res a fer!...

És l'hora de preguntar-nos si això no pot ser degut que hem errat la tria de qui havia de satisfer les nostres esperances. O, potser, que li hem demanat més del que podia donar-nos. També podria ser que confiïem massa que d'altres ens ho solucionin tot, sense nosaltres arriscar-hi res ni posar-hi el coll, com s'acostuma dir: que no som capaços de fer ni un mínim esforç, en una paraula!...

Per què, en situacions com aquestes, no ens adrecem a Crist, l'amic més confidencial amb qui podem començar, i li preguntem —com ho feren en el seu temps els deixebles de Joan— "Sóu Vós el qui ha de venir, o n'hem d'esperar un altre?"... És probable que, si

Siguem capaços de resoldre els nostres problemes, i alhora solidaritzar-nos amb els dels altres, sense refiar-nos massa que ens ho donin tot fet...

sabem escoltar amb prou confiança, sentim també la resposta que els féu Jesús: "Els cecs hi veuen, els invàlids caminen... els desvalguts senten l'anunci de la Bona Nova; felix aquell que no restarà decebut de mi!" (Mt. 11,2-6).

Un dels objectius de "Vida Creixent" és invitar totes les persones grans que entrin a formar part d'algun dels seus grups on, amb l'estudi dels temes que hi són proposats, hom s'ajuda mútuament a comprendre que l'únic que poseeix i ofereix solucions als nostres problemes és Jesucrist, el

Fill de Déu viu, ja que és ell qui ha vingut precisament a salvar l'home amb tota la seva problemàtica i limitacions de tot ordre. Tenim prou experiència de com és de difícil per nosaltres sols que ens en poguem sortir, tot i amb l'ajuda d'altres institucions o poders en els quals sembla que podríem confiar...

Ell és el camí

Si tenim el coratge i la confiança suficients per posar en pràctica els consells de Jesús, és possible que, almenys, poguem veure més clar quins són realment els nostres problemes i dificultats i quins són els remeis més apropiats per a cada un d'ells. Ell, no tan sols ens mostra el camí sinó que "és el Camí". Seguim-lo, doncs, a ell. Carreguem damunt nostre els propis problemes i no esperem ni confiïem que d'altres, al cap i a la fi limitats com nosaltres, ens els solucionin sense el nostre esforç.

D'altra banda, el nostre moviment ve a dir-nos i a aconsellar-nos que no pensem únicament en nosaltres i les nostres dificultats, sinó també amb els dels altres;

Un lema: "El Grup que jo necessito". I un objectiu: "Prendre consciència de la necessitat del Grup per un CREIXEMENT humà i de fe".

(De la Trobada d'adolescents a l'ermita de la Mare de Déu, a l'Aldea-Tortosa el 7-5-88)

Una crida a l'amor

La Bona Nova de Crist és germanor..., és Amor: Tots som fills del mateix Pare, d'un Pare que ens estima perquè és l'Amor...

Tots som germans i el Crist és el germà gran que té cura de nosaltres... Una cura tan gran que arriba fins a posar-se en lloc nostre: La Bona Nova del Crist és solidaritat.

Si som deixebles del Crist ens cal demostrar-ho estimant-nos..., del contrari ningú no s'ho creurà.

Cal estimar de bo de bo, no solament amb paraules i frases boniques, sinó amb fets i obres de justícia i de veritat.

L'amor ha de ser viscut amb solidaritat afectiva i efectiva: Estimar tot compartint... Compartir tot sentint com a propi el deler i la nafra de l'altre...

Cada home és el meu germà.

Cada home és un altre jo...

Cada germà ha de ser estimat pel que és, no precisament pel que té, i, sobretot, pel que li manca...

Viure l'amor tot sovint és font de sofrència..., causa d'incomoditats. L'egoisme, amb la seva fredor, ens desconnecta de les realitats punyents i vol fer-nos sentir cegament còmodes...

L'egoisme corseca i quan hom sent necessitat de ser estimat comprova entristit el seu error... Benaurat qui encara és capaç de descobrir que el Pare continua estimant i espera el retorn de l'ego-centrista descabdellat...

L'egoisme no té lloc per a la Bona Nova d'Aquell que es féu solidari dels pobres i perseguits, dels marginats i dels pecadors...

Aquesta solidaritat perdura encara en favor de l'egoista si aquest és capaç d'escoltar la crida permanent a l'Amor.

LLUIS ANTONI

Què farem aquest trimestre vinent?...

SETEMBRE

Dia 14 —dimecres— REUNIÓ D'ANIMADORS DELS NOSTRES GRUPS. Cal que ens retrobem tots plegats, per a engegar junts, amb renovada il·lusió i empena, el nou curs.

OCTUBRE

Dies 19 i 20: REUNIÓ DE DELEGATS DE "VIDA CREIXENT" DE LES DIOCESIS CATALANES. Hi tractarem especialment les nostres possibilitats d'implantació en el món rural.

NOVEMBRE

Dia 12 —dissabte— V ASSEMBLEA DIOCESANA DE "VIDA CREIXENT". Al Col·legi de Jesús-Maria. (Passeig St. Gervasi, 15) Mn. Josep Rovira i Tenas ens parlarà d'"Espiritualitat solidària". COMVIDEM TOTA LA GENT GRAN A VENIR A COMPARTIR LA NOSTRA GERMANOR I ALEGRIA.

Dia 30 —dimecres— "DIALEGS DES DE LA FE". A la Parròquia de Corpus Christi. (Bailén, 175). Seran unes reflexions, compartides, sobre "LA VELLESA ALS ULLS DE DÉU", que seran proposades pel nostre Consiliari diocesà, el P. Lluís Antoni Sobrero, s.j.

DESEMBRE

(Data encara a confirmar) TROBADA DE GENT GRAN AMB EL BISBE MONS. DAUMAL. (Oportunament donarem més detalls).

UNA INFORMACIÓ: En el n.º 480 de "Documents d'Església" que edita l'Abadia de Montserrat, es publica el Projecte de Pastoral per a la Gent Gran, que proposen els Delegats diocesans de "Vida Creixent", i el qual ha estat posat a la consideració dels nostres Bisbes respectius.

Curset de preparació per viure la vellesa

L'Escola de l'Esplai, amb la col·laboració de Vida Creixent, ofereix un Curset de Preparació a Viure la Vellesa, que serà impartit per professionals i altres persones experimentades en els camps de la salut, el psiquisme, l'economia, la vida social i de fe de la Gent Gran.

Durant els dilluns i dimecres dels mesos d'octubre, novembre i desembre de 1988, s'oferirà, de 7 a 9 del vespre, en els locals del c/. Numància, 149. El sumari del programa és el següent amb un total de 20 sessions:

I. LA VELLESA: Saber envellir. La vellesa en xifres. Tipologia de la vellesa.

II. LA SALUT: L'envelliment. L'activitat corporal. L'alimentació.

III. EL CULTIU DE L'ESPERIT: La salut mental. L'oci. La formació permanent.

IV. L'ECONOMIA: Aspectes econòmics i jurídics de la jubilació. Disposició de béns.

V. LA VIDA SOCIAL: La soledat, La parella gran. Relacions intergeneracionals i entre iguals.

VI. VIDA DE FE: Una vida viscuda en pleni-

tud. La vida espiritual. L'esperança.

VII. COMPLEMENTES: Tres sessions de vídeo-forum.

Amb places limitades, va dirigit preferencialment a les persones encara no grans, a part de l'interès que pot tenir també per aquelles persones que, a més de preparar-se per viure profitosament la pròpia vellesa, tenen actualment a càrrec seix persones grans a les quals cal comprendre i ajudar degut a llur edat o estat en què es troben.

Aquesta nova activitat de l'Escola de l'Esplai, ve centrada en una realitat ben actual i cada cop més punyent i molt present en la vida familiar, social i eclesial. Per aquest motiu es desitja poder repetir aquest Curset en els dos primers trimestres de 1989 en d'altres zones o barris de la nostra ciutat, ja sigui en una entitat cívica o bé eclesial, amb el fi d'apropar-lo millor a totes les persones a qui pot interessar.

Podeu demanar el programa complet, amb les dates i condicions d'inscripció a l'Escola de l'Esplai, Numància, 149. Tel. 410 16 02.

FRANCESC LLOBERA Sabadell

¿Jubilar els pastors de l'Església?

UN FET QUE FA REFLEXIONAR

Ara ens toca a nosaltres, a l'Església de Barcelona. Aquest passat mes d'agost de 1988, el Sr. Cardenal, Dr. Narcís Jubany, ha complert 75 anys, l'any del diamant. Fa temps que ho sabem. Una mica a tot arreu, se n'ha parlat aquests últims mesos. El motiu és la disposició canònica (CIC, c. 401,1) que demana als bisbes arribats als 75 anys que presentin lliurement al Papa la renúncia del seu ofici.

Val a dir que aquest fet ha estat comentat en tots els tons: des de les enquestes més o menys "populars", fins a les anàlisis dels "vaticanòlegs". I val a dir també que el Dr. Jubany, personalment, ens ha donat una vegada més el testimoni d'una de les seves virtuts més destacades: la capacitat de desdramatitzar les situacions. No vull ser jo qui m'allunyi d'aquesta virtut! Però m'agrada, en aquesta avinentesa, posar per escrit algunes reflexions que, ja fa temps, em suscita aquesta normativa de la jubilació dels bisbes i dels rectors, procedent de la inspiració conciliar, i acollida en el seu dia com una conquesta per a l'agilitat de la vida de l'Església, en aquells anys en què es respirava impuls de joventut i d'optimisme en tots els camps.

En substància, la reflexió fonamental consisteix a suscitar un dubte, i potser un debat: ¿és realment bona en tots els aspectes aquesta norma, tal com està, o, potser, tal com s'aplica? ¿Contribueix positivament a l'autèntic sentit del ministeri i de l'Església? ¿Ajuda al dinamisme de les esglésies locals i de les parròquies? ¿Es podria revisar i millorar?

Espero que ningú no s'escandalitzi d'una reflexió en aquest sentit. Una de les coses que em semblen més importants per a la bona marxa de les institucions és la capacitat de revisar les pròpies decisions en funció dels objectius. I el Concili, en les seves disposicions disciplinàries, no escapa pas a aquesta dinàmica. Com més una cosa és adaptada a una situació concreta, més susceptible és de canvi quan canvia la situació que la va promoure. D'altra banda, quan es vegés que una normativa no porta els fruits que se n'esperaven, seria poc aconsellable conservar-la indefinidament.

Abans d'entrar en matèria, vull precisar que aquesta reflexió no es refereix exclusivament al cas de Barcelona, sinó a la normativa en si mateixa. Una altra observació: no es refereix a la normativa vigent per als professors de Facultat, o per als membres de la Cúria —inclosa la Romana— àdhuc en les funcions de més responsabilitat, com són els Prefectes i Secretaris.

UN DUBTE

Amb les precisions precedents es pot intuir quina és l'arrel del

problema que —al meu entendre— es planteja amb la pràctica actual: els pastors de l'Església, que viuen reunint el poble de Déu com a predicadors i sacerdots —aquest és el programa, i aquesta és, malgrat totes les limitacions humanes, la realitat— són, per un motiu extrínsec al ministeri —l'edat—, rellevats en l'exercici del propi ministeri, envers la comunitat que fins aleshores ha estat la seva.

Se'ls aplica una normativa plenament en vigor en la societat civil, en la línia dels treballadors i dels funcionaris. Un bisbe, un rector, són homenatjats i fins a cert punt acomiadats amablement, potser entusiàsticament i amb llàgrimes, per les seves comunitats, com poden ésser acomiadats i homenatjats el Capità General, o el President de l'Audiència, quan arriben a l'edat fixada pels regla-

PERE TENA

conciliars: Sacrosanctum Concilium, Lumen gentium, Christus Dominus, Presbyterorum ordinis?

Ara bé, si resulta que aquesta coherència no es dona, ¿no hauríem de pensar que la normativa pot constituir una trampa de la qual és millor preservar-se? Altrament, estariem contradient, o, si més no, dificultant amb una disciplina intencionalment conciliar el contingut doctrinal del mateix concili.

UNES CONSIDERACIONS

No és massa difícil trobar motius per pensar que això pot estar succeint.

La dinàmica de la pastoral

vigor la Comunió anglicana —la més "funcionarial" en els seus ministres—, i també, amb més matisos segons les tradicions, la tenien les altres comunitats eclesials de la Reforma. Però l'Església d'Orient —rica en la seva eclesiologia i en el sentit del ministeri— cerca altres solucions per casos d'emergència o de simple conveniència, com, d'altra banda, ha succeït sempre en l'Església.

Potser, ràpidament, hom podria avalar la pràctica vigent amb aquesta observació: tanmateix, no tothom renuncia; o bé: alguns "continuen" encara uns anys... Però el mateix llenguatge traeix el problema: ¿què vol dir "continuar"? És evident que un bisbe "és" sempre bisbe, encara que no "continui", exercint el seu ministeri en una església local com a cap d'aquesta església. Ningú no em negarà que tot porta a pensar que

litització de les empreses, i per a promoure l'accés dels joves? Ara bé, aquestes motivacions no han d'aplicar-se al cas dels pastors de l'Església sinó d'una manera molt lleugerament analògica, i amb tots els inconvenients esmentats abans.

UNA PROPOSTA

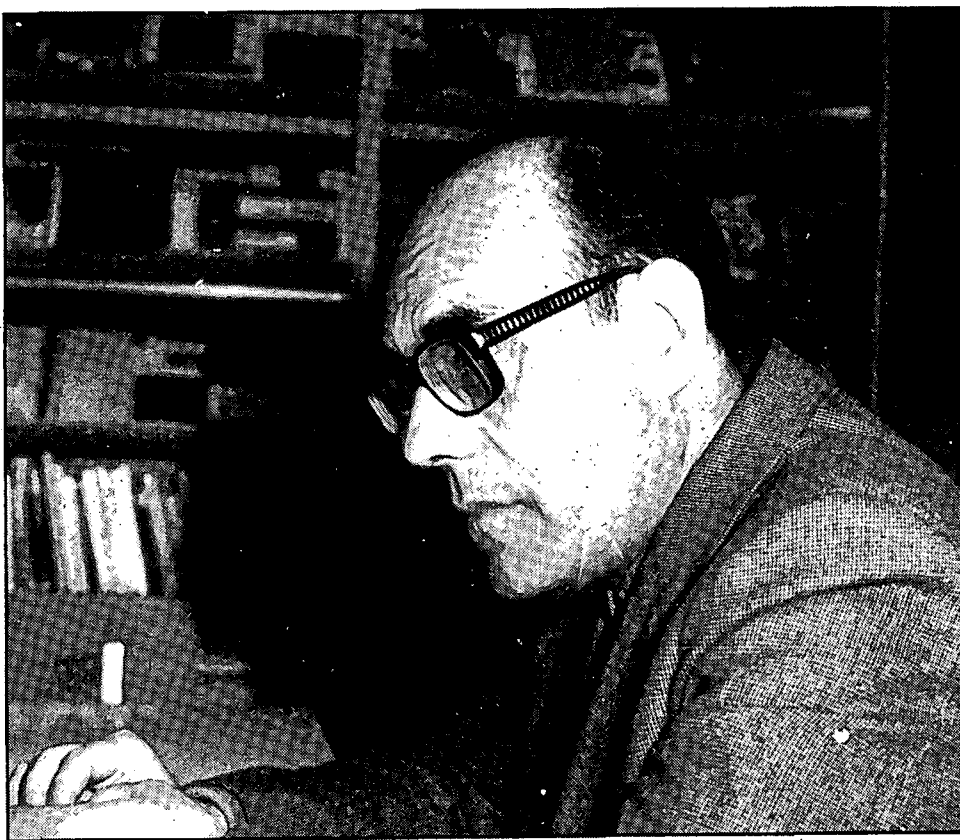
¿No cal, doncs, fer res pensant en les conseqüències que pot portar l'envelliment dels pastors de l'Església? La resposta és afirmativa: sí, penso que cal preveure-les, perquè l'envelliment és una realitat que no perdona. Cal fer, però, quelcom que sigui més en la línia de l'ajuda que en la de la retirada, quelcom que potenciï la figura del pastor en relació amb la comunitat. L'analogia és aquesta: ¿cal fer alguna cosa pensant en l'envelliment del pare, en una família? Sí, cal fer quelcom que parteixi del principi que es tracta del pare, i que com a tal ha d'ésser tractat sempre.

Sense pretensions canòniques, heus aquí un esbós de proposta sobre el que es podria fer en aquesta línia:

Una primera cosa que cal fer, en qualsevol cas i sense necessitat de normatives especials, és no parar de promoure i sobretot de viure la imatge del ministeri pastoral proposada pel Concili, seguint la Tradició. És una tasca que s'ha de fer a la predicació i a la catequesi, però sobretot una tasca que han de fer els mateixos pastors. És un exercici espiritual, imprescindible, sense el qual qualsevol normativa, per més adequada que sigui, serà sempre una imposició. Teòricament, aquest impuls espiritual hauria de portar a la disponibilitat per a la renúncia en el moment en què l'exercici del ministeri en una comunitat fos impossible o contraproduent, o a la petició d'ajuda en casos més habituals, o a acceptar les indicacions que vinguin de fora quan hi hagi problemes, i això en qualsevol edat... Però ja sabem que això és platonisme eclesial, i tots som homes fràgils, de carn i ossos. És convenient, doncs, pensar en un cert itinerari normatiu.

Actualment, aquest itinerari és de caràcter més aviat negatiu: un bisbe, un rector, a una edat x, té el deure —"rogatur"— de renunciar. És dur, tanmateix, i és dura la incertesa que provoca. ¿Per què no pensar en termes positius? Un bisbe, un rector, a una edat x, té el dret a rebre ajuda eficaç.

Imaginem quelcom així: en un determinat moment —entre els 65 i els 75 anys, per exemple— un bisbe o un rector poden trobar-se cansats d'estar sempre al davant de la seva església o parròquia, en totes les coses, o bé la seva salut no els permet fer el que feien uns anys enrera, o bé observen que els cal més temps i serenor per a les coses de l'esperit (a aquesta edat, sant Agustí volia tenir temps per dedicar-se a la Sagrada Escrip-

ments. La conseqüència immediata, innegable encara que no volguda, és la creació social d'una imatge deformada del ministeri: els pastors com uns funcionaris eclesiàstics.

Es a causa d'aquesta imatge que sorgeix el dubte: ¿Ajuda, tot això, a comprendre que el pastor de l'Església "és" pastor per la seva ordenació, i no pas simplement un que "fa de" pastor per un encàrrec eclesiàstic? ¿Ajuda, aquest fet, a comprendre que el bisbe, i proporcionalment el rector, no és simplement algú que té com a missió "decidir i manar"? En efecte, deixen la seva tasca quan els arriba l'edat en què, a la societat civil, els homes no acostumen a continuar "decidint i manant"... En termes més explícits: la imatge que, vulguis o no, es crea amb les renúncies episcopals, ¿és coherent amb la imatge del bisbe que han dibuixat els documents

postconciliar ha potenciat, pràcticament, una forma de fer de bisbe o de rector que els emparenta perillosament amb els "executius" que dominen la nostra societat. Això, d'altra banda, no és molt estrany: sempre ha succeït, en la història, que es tendeix a homogeneïtzar la imatge dels qui tenen alguna forma de poder. En altre temps eren els prínceps, en un altre els senyors feudals, ara són els executius. Tots els governs ofereixen aquesta imatge, quan no ofereixen la d'un dictador. I els executius —tothom ho sap!— s'han de moure, fer reunions a tots els nivells, tenir sempre un peu a l'avió, portar una cartera plena de dossiers... Han d'ésser "joves"!

És simptomàtic que l'Església occidental hagi assumit sense massa dificultat la normativa que comentem. Abans de l'Església catòlica, la tenia ja plenament en

un bisbe interessa en quant és algú que mana i decideix. Que sigui el qui reuneix en l'Esperit Sant l'Església, per l'Evangeli i l'Eucaristia, no apareix en aquest horitzó.

¿Serien més grans els inconvenients que hi haurien, per a l'Església, si aquesta normativa desaparegués o es transformés? És difícil dir-ho quan, de fet, l'Església ha viscut sense ella durant gairebé vint segles. Però admetem que les condicions actuals plantegin una qüestió en aquest sentit. Tanmateix amb una certa sordina: l'edat i la capacitat de les persones creix i es manté cada vegada més; la raó que ha portat a les jubilacions en el món del treball no ha estat solament la possible fatiga, o la debilitat dels anys, sinó també la necessitat de deixar pas a les noves generacions. ¿No veiem actualment com les jubilacions anticipades són un instrument per a la flexibi-

ra!). Evidentment, podrien renunciar lliurement, explicant les motivacions; quan aquestes són el bé de la comunitat, aquesta decisió pot ésser fins i tot un acte de virtut pastoral. La normativa vigent, en canvi, no preveu res. És aquí on entraria en joc el plantejament positiu: els pastors situats en aquest cas, podrien tenir un dret reconegut a una ajuda eficaç. Els bisbes, per exemple, un bisbe auxiliar o un coadjutor, segons ells demanessin. Els rectors, un vicari o un regent, també segons ells demanessin.

Admeto que en aquesta proposta cal diversificar una mica la situació dels bisbes de la dels rectors. Els bisbes, en principi, en tenen sempre d'ajuda: són els seus preveres. Aquesta afirmació no es pot oblidar, al contrari, s'ha de potenciar espiritualment i teològicament. Tanmateix, un bisbe com a tal només pot rebre ajuda "episcopal" d'un altre bisbe. Els rectors, en canvi, no sempre tenen ajuda ministerial corresponent. La normativa proposta seria un element objectiu per a l'assignació de col·laboracions sacerdotals. No és correcte, en efecte, poder observar com hi ha parròquies poblades, amb rectors d'edat avançada, que romanen sense preveres joves, mentre altres parròquies menys poblades, amb rectors joves, apleguen altres preveres joves.

Seguint l'itinerari imaginat, hi hauria una segona fase: a partir d'una determinada edat, 75 anys per exemple, àdhuc aquells bisbes i rectors que no haguessin demanat encara col·laboració podrien rebre-la per iniciativa exterior (la Santa Seu). En aquest cas, el bisbe rebria un bisbe coadjutor, i el rector un regent. Malgrat tot, el bisbe i el rector romandrien en principi com a bisbe i rector de la comunitat, actuant no pas com a emèrits, encara que les decisions administratives passessin al Coadjutor i al regent.

Ja sé que en aquests casos es pot crear un problema humà real:

no sempre és fàcil la permanència en un lloc on s'ha ocupat la primera i total responsabilitat decisòria. La resposta que se m'acut és bàsicament espiritual: les decisions administratives no són les més importants en la tasca d'un pastor, i

cal viure sempre el ministeri sota aquesta perspectiva. Més encara, si la vida espiritual d'un ministre no és suficient per acceptar la presència d'un altre ministre que assumeixi part de les responsabilitats que s'han tingut fins a un de-

terminat moment, vol dir que no s'està prou sensibilitzat per a una imatge plena del ministeri. S'ha d'afegir a això la necessitat d'una colla de virtuts, per part de tots els interessats, que facin possible, àdhuc humanament, aquesta col·la-

boració que inclou sempre una certa renúncia. Però per aquest esforç cal que hom estigui preparat des del Seminari!...

UNS VALORS

Potser algú dirà: aquesta proposta, ¿no és el mateix que es fa? Penso que no és el mateix, ni en el plantejament ni en les conseqüències.

Primer de tot, es manté en qualsevol cas la presència del pastor en la comunitat, en principi. El pastor no és "substituit", no "desapareix", no queda apartat del seu ministeri propi, que el lliga a la comunitat.

Segonament, el treball pastoral d'una diòcesi no queda sotmès a les interinitats o a les especulacions. Aquesta és una de les dificultats reals, reconeguda per tothom, de la normativa vigent. I no és petita!

En tercer lloc, la resposta a situacions conflictives, o a pràctiques decadents, es fa més flexible i amb més col·laboració amb el pastor afectat, sense oferir la sensació general, en tots els casos, d'un funcionari controlat pels superiors.

Heus aquí una reflexió, no pas una crítica. Ara es pot comprendre per què he exclòs d'entrada les funcions menys directament relacionades amb una comunitat, més "funcionàries" si es vol (professors, Cúria). El tema de fons és clar: el lligam entre el pastor i l'Església local, l'aspecte sacramental del ministeri, han d'ésser salvaguardats, de la millor manera possible, seguint l'antiga tradició patristica, reafirmada vigorosament en els documents del Concili Vaticà II. I això, no sols en teoria, sinó amb una pràctica adequada.

MISSATGE

A TOTS ELS LECTORS DE CATALUNYA CRISTIANA

LA PREMSA ÉS UN DELS GRANS MITJANS D'APOSTOLAT FEU APOSTOLAT A TRAVÉS DE LA PREMSA! COL·LABOREU A L'APOSTOLAT DE CATALUNYA CRISTIANA

Que cap llar cristiana del país no estigui mancada de la seva lectura, és el repte que tenim tots els lectors de CATALUNYA CRISTIANA

MOSTREU CATALUNYA CRISTIANA ALS VOSTRES FAMILIARS I AMICS. DONEU-LOS A EMPLENAR LA SEGÜENT BUTLLETA DE SUBSCRIPCIÓ.

Catalunya Cristiana

Carrer de València, 244, 2n. 08007 BARCELONA

Nom

Domicili nº Població

D.P.

Se suscriu per 1 any a CATALUNYA CRISTIANA en català/castellà per pessetes 4.680.- Aquest import el faré efectiu de la forma següent:

☐ Pagament domiciliat ☐ Xec nominatiu que s'adjunta

Signatura

Lloc Data

ORDRE DE DOMICILIACIÓ

Banc/Caixa Agència

Senyors: Els prego que d'ara endavant, fins a nou avis, amb càrrec al meu compte/lílibreta n.º se serveixin pagar els rebuts que els presentarà FUNDACIÓ CATALUNYA CRISTIANA per la meua subscripció al setmanari CATALUNYA CRISTIANA.

Signatura

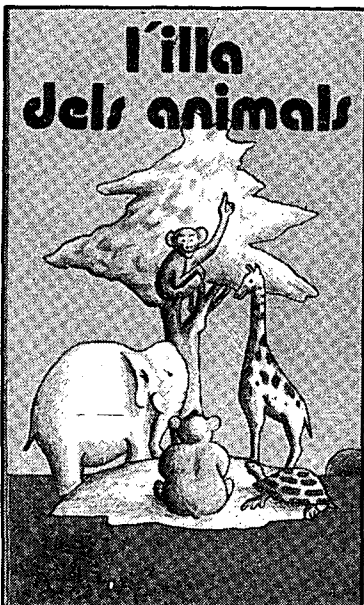
Lloc Data

LLIBRES

Animals i homes (1)

Confesso d'entrada que no són gaires els llibres que m'han tret la son i que, per acabar-ne la lectura, m'han tingut despert la major part de la nit. Un d'ells fou el famós **Animal Farm** de George Orwell: el famós clàssic contemporani que, com diuen les notícies recents de premsa, es publicarà com a fullotó a la revista de Moscou **Literaturnaya Gazeta**, com un senyal d'obertura de la glasnost soviètica. Aquella faula sobre els animals d'una granja anglesa que es rebel·len contra l'opressió de l'home, retratava tan bé la naturalesa humana i la història del comunisme rus, que mai no s'havia autoritzat la seva publicació a l'URSS; era massa perillós.

Fa pocs dies va arribar a les meves mans el llibre **L'illa dels animals** del periodista Antoni Coll Gilabert, director del "diari de Tarragona". El senyor Coll, que de fa molts anys ha ocupat càrrecs de direcció en diversos diaris catalans, té una sensibilitat especial, molt humana i delicada, mai rancorosa o negativa. Aquesta sensibilitat seva es transparenta fins i

tot en les seves editorials de temes exclusivament polítics.

El llibre que avui presentem als lectors de CATALUNYA CRISTIANA està en la línia de l'esmentada faula orwelliana i constitueix una fina ironia sobre determinats

comportaments que contradiuen el sentit genuí de la vida humana. El polític Francesc Borrell, que fa la presentació del llibre, diu: "Fa anys que conec l'Antoni Coll Gilabert i que admiro la seva manera d'escriure. Ara li agraïxo l'oportunitat que ens dóna en 'L'illa dels animals' de reflexionar sobre l'estultícia i la tristesa d'alguns comportaments humans i de parar esment en el valor que cal concedir a tot el que és transcendent".

Aquest llibre de l'Antoni Coll és també ja un dels llibres que m'han tret la son... sortosament és curt! Ens ofereix una lectura amena i divertida, que fa riure i fa pensar. Hom s'alegra que aquest llibre s'hagi publicat primerament en català; però pensa també que valdria la pena que es publicués en castellà, a fi que arribés a més gent.

IGNASI SEGARRA, *pvre.*

(1) Antoni Coll Gilabert, **L'illa dels animals**, Edit. La Llar del Llibre, S.A., Barcelona, 1988, 585 ptes.

LA SARDANA I LA DANSA

JOSEP VENTURA

CONCURS MUSICAL "SANTA CECÍLIA".— El proper dia 18 de setembre finalitza el termini d'admissió d'obres optants al Certamen Musical "Santa Cecília", de sardanes i música lliure per a cobla. Tot i que s'ha fet una àmplia difusió de les bases d'aquest certamen, els compositors interessats poden demanar-les al grup organitzador: el Grup Sardanista del C.E. Huracans, carrer de la Palma núm. 2, 3r. 1a. - 25002 Lleida (Segrià).

Cal ressenyar que es tracta d'una doble convocatòria musical per a sardanes i obres lliures per a cobla. Les sardanes es presentaran instrumentades per la cobla d'onze instruments; en les obres lliures s'hi podran afegir instruments de percussió, a lliure criteri dels compositors. A la part inferior de la partitura hi figurarà una reducció per a piano i cada obra s'ha de presentar acompanyada de les corresponents partitelles. La durada mínima de les obres lliures per a cobla serà de 5 minuts.

S'estableixen 3 premis per a cada apartat del concurs, la dotació econòmica dels quals és, en sardanes, de 125.000 ptes., el primer premi; 100.000 ptes., el segon; i 75.000 ptes., el tercer; i en obres de tema lliure, els premis estan dotats amb 300.000 ptes., 200.000 ptes. i 100.000 ptes., respectivament. L'atorgament d'aquests premis es decidirà d'acord amb el veredict de emès pel Jurat nomenat pel grup organitzador. La final d'aquest certamen es desenvoluparà en una vetllada que tindrà lloc al Teatre Principal el proper dia 20 de novembre.

CONCURS D'EXECUCIÓ MUSICAL.— La revista "Som", editada pel Grup d'Informadors Sardanistes de Catalunya, convoca un concurs d'execució musical obert a tots els instrumentistes de tenora menors de 25 anys que vulguin demostrar les seves dots interpretatives davant un jurat integrat per 5 professors de música i 10 persones de reconeguda solvència relacionada amb la música de cobla. El concurs se celebrarà en el decurs de la 3a. Gran Festa de Som, que tindrà lloc a Bescanó, el dia 17 de desembre de 1988. La prova consistirà en la interpretació, cara al públic, d'una peça igual per a tots els concursants, i una altra de lliure elecció que no sobrepassi els 50 compassos.

Els joves instrumentistes de tenora interessats en aquest certamen han de formalitzar la seva inscripció tot adreçant-se a Som, revista de cultura popular, Apartat de Correus 198 - 17080 Girona, enviant les seves dades personals (nom, cognoms i edat), així com l'adreça, el telèfon i un petit currículum. El termini d'inscripció serà el dia 30 de novembre de 1988 i la participació es limita a 6 concursants; si hi haguessin més inscrits es faria una selecció prèvia el mateix dia 17 de desembre, abans de la celebració del concurs, a cura del jurat musical.

RAALES de Catalunya

DIUMENGE, 18

ARBÚCIES

Centre Parroquial, 17,30 hores
Cinema: THOMAS I SENIOR,
EL TRESOR DEL PIRATA. Hol-
landesa. Director: Karts van der
Meulen.

CERVERA

Pl. Santa Anna, 12 hores
Animació: LA SARAGATA
Espectacle: FESTA DE MÚSICA

I COLOR.

ESPARREGUERA

Teatre de la Passió, 12 hores
Pallassos: XIP-XAP
Espectacle: QUE NO ESMOR-
ZEM?

MALGRAT DE MAR

Centre Parroquial, 17,30 hores
Teatre: RODAMON
Obra: ON ÉS LA SABATA DE
LA VENTAFOCS?

ULLASTRELL

Carrers del poble, 17 hores
Celebració de la 5.ª FIRA DE
JOCS.

DILLUNS, 19

BEGUR

Casino Cultural, 22 hores
Teatre: EL LLAMP TEATRE
Obra: BRAMS O LA KUMEDIA
DELS HERRORS.

RESIDÈNCIA CAN QUIRZE

3.ª Edat - Ple Maresme

Heus aci: Una senyorial torre amb vista fantàstica des de les seves grans terrasses i finestres davant el mar, considerada pels residents i visitants, per la seva ubicació, com a residència ideal i font d'energia i vitalitat contra el pes dels anys i de les xacres pròpies de la tercera edat. Habitacions confortables, assolellades i amb bany privat. Acurada alimentació. Tracte distingit. Exercicis físics i vida espiritual a voluntat. Tel.: 790 15 36.

CURS DE CREIXEMENT PERSONAL

És un procés de recerca interior per descobrir quins mecanismes, quines defenses, quines manipulacions, concients o inconscients, utilitzem en la relació amb nosaltres mateixos i amb els altres. En descobrir-ho podrem desenvolupar noves actituds i noves formes de relació que ens ajudaran a viure una vida més autèntica, més plena de sentit, més feliç.

DIRIGIT PER ANA M. PUJOL, A.T.S., formada en l'àrea del Comportament Humà i Relacions Interpersonals. Estudis de Teologia a la Facultat de Teologia de Catalunya.

SESSIONS INFORMATIVES: El dimarts 4 d'octubre, a les 11, a les 16 i a les 20 h.

CENTRE DE CREIXEMENT PERSONAL
Gran Via, 690, pral. 2.ª, 08010 BARCELONA
Tel. 232 51 53, de 10 a 1 i de 4 a 7.

RACÓ DEL LLENGUATGE

"S" sorda i "S" sonora

ALBERT PERA

Quan es tracta de fer els plurals dels substantius acabats en s, ens enfrontem amb el problema de si aquests plurals doblen la essa o no.

Perquè n'hi ha com gas, gassos; mes, mesos; tornavis, tornavisos; espòs, esposos; abús, abusos; que fan el plural amb el so de essa sonora. I d'altres com compàs, compassos; congrés, congressos; tapís, tapissos; arròs, arrossos; embús, embussos; que agafen el so de essa sorda, amb la consegüent duplicació de la essa.

No hi ha altra norma que la pronunciació correcta, però es dóna el cas que en molts casos no ho és, de correcta, per influència castellana. Hi ha mots que, morfològicament, són molt semblants en castellà i en català, o iguals. I aleshores la tendència general és la de pronunciar-los imitant el so castellà, la qual cosa ens inducte a escriure'is amb la essa doblada, perquè fem cas d'una pronunciació errònia. Els plurals de cas, as, matis, bes, paradís, andalús i molts d'altres, són correntment pronunciats —i també escrits— com si tin-

guessin dues esses, i només en tenen una.

Àsia, adhesió, entusiasme, Cèsar, asil, oasi, entre molts d'altres, són pronunciats pel poble amb so de essa sorda, quan la grafia d'una sola essa ens diu que llur so és el de essa sonora, com el de casa.

Aquest vici de pronunciació s'estén a altres casos que els plurals. Els mots femenins acabats en -essa, solen pronunciar-se amb essa sonora, i a l'error parlat s'hi afegeix l'error escrit. Baronessa, comtessa, duquesa, títols nobiliaris s'escriuen amb dues esses i cal pronunciar-los amb el mateix so de essa sorda que mestressa, mot que hom sol pronunciar correctament. No així marquesa, que ha format el femení només afegint una a al mot masculí.

També sastressa, alcaldessa, metgessa, jutgessa, abadessa, deessa, poetessa, són, correntment i erròniament, pronunciació amb la essa de marquesa.

Més errors de pronunciació els cometem en mots com comissió, dimissió, impressió, discussió, agressió, on s'observa una clara tendència a pronunciar-los com si només tinguessin una sola essa.

Convé, doncs, que aprenguem bé la pronunciació pertinent a cada cas, perquè així, guiant-nos per la dicció correcta escriurem bé els mots dubtosos.

Igualment convé que ens fixem molt bé en la grafia correcta dels mots amb so de essa, i que adequem la pronunciació al so sord o al so sonor, segons convingui. Al capdavant, els dubtes encara existents els haurem d'esbandir amb la consulta a un bon diccionari.

PERLES ORTOGRÀFIQUES

Tinc a la vista una butlleta del Teatre Romea, Centre Dramàtic de la Generalitat de Catalunya que diu: La Direcció d'aquest Teatre us agrairà que li feu l'honor d'assistir a la representació... Com és sabut, el futur dels verbs constitueix excepció de la dièresi. Ha de dir: agrairà.

MODA

La seda, aquest teixit meravellós

Conjunt format per jaqueta tres quarts cordat amb botons a l'espatlla sobre un disseny de Cusati.

Conjunt de jaqueta i pantalons, dissenyat per Jordi Cuesta. Brusa en crêpe de Xina.

Vestit per a cocktail en teixit sedós "cloqué", creació de Joan Llorens.

La seda, aquesta matèria tan bonica i tan agradable el tacte i a la vista, continua essent de moda. Així, doncs, amb l'arribada del bon temps, l'Associació Nacional de Tejedores Sederes, va presentar les noves tendències sederes, els colors, els articles i dibuixos, els quals han quedat reflectits a través de quatre apartats, que han estat nomenats "Nostàlgia", "Futurisme", "Intel·ligència" i "Aigua".

NOSTÀLGIA: Utilitza tons suaus, amb tocs de classicisme. Ha estat pensat per a dones que se senten vinculades a aquest estil o que desitgin simplement adoptar-lo.

Colors fruites, blanc i importància dels neutres. Crêpes, articles de fils fins, setins, sedes, tactes aspres i amb nervi. Clàssics glacés de seda.

Dibuixos definits però poc contrastats. Quadres difuminats, ratlles fines camiseres, kodak, tennis. Figuratiu, paisatges i flors, tot això molt diluït.

FUTURISME: Aquesta tendència ha estat pensada per a gustos més llançats i eminentment joves.

Els colors es presenten sols o combinats amb blanc-gris o amb marí. Importància de les viscoses i raïó mat. Sintètics i barreges de matèries. Superfícies arrugades, bambules, importància dels otomans i piqués. Noves combinacions de materials, aspectes mats i dobles teles positiu-negatiu. Ratlles, quadres escocesos en colors renovats i moderns. Dibuixos diferents buscant coordinats, efectes tridimensionals, expressió de moviment, figuratiu i ambient anys 50.

INTEL·LIGÈNCIA: Aquest apartat cobreix els desigs de les dones executives d'alt nivell professional.

Els colors presenten barreges fosques i estructures combinades amb blanc, amb gris i amb beix. Fils fins i regulars de molta qualitat. Les matèries prenen espe-

cial importància en els aspectes sedosos, els raïons i les fibres mats. Dibuixos petits i geomètrics, formes constructivistes i dibuixos de quimono.

AIGUA: Aquesta tendència satisfà els gustos més variats, fins i tot contradictoris. Ambient estiuenc, amb evocació de l'aire lliure, la Natura i el descans.

Aquesta temporada, gran presència del color blau, que va des del celeste al marí, passant pels tons cobalt, turquesa i els ultramarins. Combinacions amb una gamma freda que va des dels verds maragda als liles violacis.

Renovació d'estampats amb una nova inspiració tocant a formes i colors.

Aquestes són les noves idees que la sederia espanyola aporta a la moda estiuenca d'aquesta temporada '88, al mateix temps que les noves línies flueixen per donar cos als tactes més subtils.

MARIA JOSÉ EJARQUE

COSTUMS I TRADICIONS

El cos de sant Crescenci, a Tortosa

ESTEVE BUSQUETS i MOLAS

Aquell personatge representat en el quadre de Velázquez dit de "les llançes" i que rep les claus de Breda, després de la rendició de la ciutat, era el militar genovès, al servei de Castella, Ambrogio Spinola. Això ho sap gairebé tothom, però no és tant sabut, segurament, que un fill seu, de nom Agostino, igualment nat a Gènova, hagués estat bisbe de Tortosa.

Efectivament fou així. Un pas breu —del 1623 al 1628— el portà al cardenalat. Deixà bon record a la ciutat mariana de la Cinta. Tanmateix, a diferents indrets del país hi ha institucions i col·legis posats sota el seu nom per raons que ens portarien molt lluny.

Tornem a Tortosa. El cardenal Spinola estimà la diòcesi i malgrat el seu breu pas, hi deixà proves de sincer afecte. Com a mostra, la magnífica custòdia de Corpus que costejà gairebé totalment del seu peculí personal.

El més preuat tresor, però, fou el de les relíquies de sant Crescenci, la festa del qual és el 25 de setembre. "Voreu com s'hu va fé per puguer-mo'l envià", diu Joan Moreira amb la seva peculiar forma del català.

A continuació explica com trobant-se a Roma, el Cardenal pensava quin present podria dur a Tortosa que tant estimava. I li vingué la idea d'enviar-los un sant màrtir.

"Vataquí que un dia —continua dient Moreira— se presenta a les Catacumbes;

dirigint-se als Sants Màrtirs allí soterrats va parlar aixines: ¡Màrtirs; oh Màrtirs de Cristo, escolteu! Allà a Catalunya, l'escapoló més ric d'Espanya, a la vora d'un riu qu'en diuen l'Ebro, hi ha una bella ciutat de la qu'en soc Bisbe anomenada Tortosa, tan bona i tan santa, que va meréixe que la Verge Santa Maria, una nit, acompanyada dels Apòstols Sant Pere i Sant Pau, i d'un estòl lluidíssim d'àngels i serafins, des de'l cel hi devallés, en la sola fi de regalar-li una Cinta, teixida per les seues mans divines i que duia cenyida al seu santíssim Cos".

Després d'aquest exaltat exordi preguntà en veu molt forta, quin dels sants màrtirs volia anar a Tortosa a adorar la Sagrada Cinta i romandre-hi per a guardar-la. Mil veus alhora van contestar-li: —Jo!, jo!, jo!, però el Cardenal va observar que el primer a respondre "era un Martiret ros com un fil d'or i hermós com una posta de sol al mes d'abril".

"Plorant de goig lo Cardenal, va dir senyalant al petit Màrtir: —Tu que has sigut lo més llest en contestà, a Tortosa aniràs, si'l Sant Pare mos dona llicència".

Obtinguda, doncs, la llicència, el cardenal manà fer una magnífica urna per estotjar el cos sagrat del sant màrtir. Així fou com el minyó Crescenci, fill del també màrtir sant Eutimo, nat a Perusa i degollat pel jutge Turpili a la Via Sabaria, trobà l'afecte i veneració dels tortosins.

CUINA

Patates Nàdia

10 patates mitjanes de bona qualitat
1 pot de llissera (caviar espanyol)
1/2 litre de llet
1 cullerada de maizena
1 ceba petita

50 gr. de mantega
2 rovells d'ou
1/2 iogurt natural
1 raget de xerès
un raget de llimona

Peleu les patates procurant que totes siguin de la mateixa mida, bulliu-les amb aigua i sal a foc suau perquè no es desfacin. Han de coure una mitja hora. Quan estiguin, col·loqueu-les en una placa de forn que pugui ser presentada a taula. Amb la cullereta de les patates feu un forat en el centre de cada una i poseu en aquest forat dues culleradetes de llissera, torneu a tapar-les amb la patata que s'ha tret.

Ratlleu la ceba molt fina i fregiu-la amb oli a foc suau, perquè s'estovi i no es dauri.

Prepareu la salsa: poseu la cullerada de maizena en un cassó, aneu afegint el mig litre de llet, després mig iogurt, el suc de mitja llimona, el raget de xerès sec i la ceba fregida. Tireu-hi la sal i el pebre. Remeneu-ho sobre foc suau, batent amb batidor de mà, fins que quedi una crema fina. En treure-ho del foc afegiu 50 gr. de mantega i 2 rovells d'ou, batent perquè no es cuatllin.

Cobriu les patates amb aquesta crema i poseu-ho al forn durant 20 o 25 minuts. En treure-ho poseu sobre cada patata una mica de llissera.

MARIA GLÒRIA MONTAÑOLA

CENTRE DE RELACIÓ SOCIAL I MATRIMONIAL

Si es troba sola o sol, cerqui la seva parella seriosament. Servei de psicologia, ordinador i vídeo, dirigit per psicòloga col·legiada.

COSM. Equador, 53, ent. 4t.
Tels. 239 12 92 - 322 31 82.
Pref. Concert entrevista.

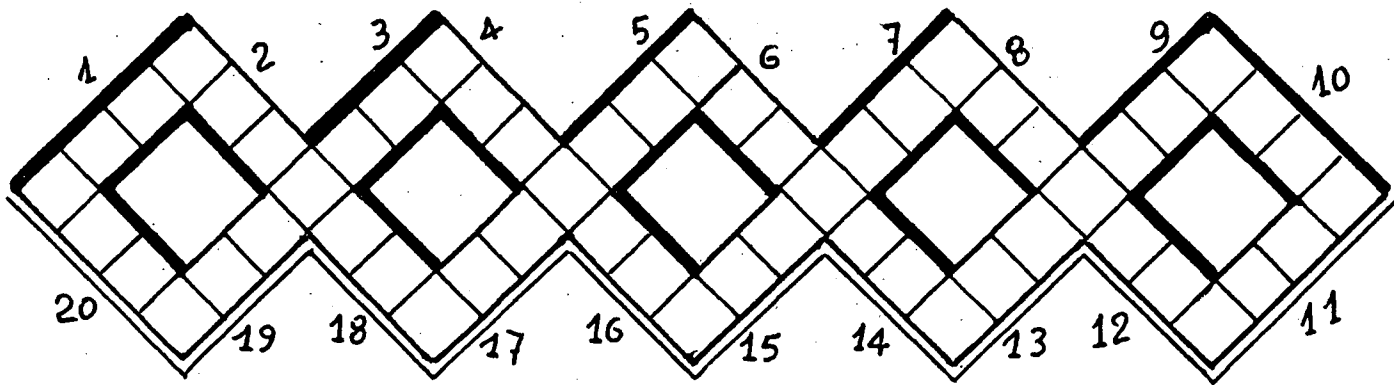
Residència Geriàtrica Bon Viure

Estem a Horta, en una torre amb jardí, alimentació adequada, calefacció, ascensor, sala repòs, control sanitari i teràpia humana. Estadades per sempre, i per convallescències. Poques places. Tel. 427 44 53.

ENCREUATS

Per ROSA COLLELL

LA CORDA

Com indica la numeració, començar per l'u fins al 10 fent vaivé i llavors tornar per la línia de baix, fins a arribar al n.º 20.

- 1.- Nom de la mare d'Isaac.
- 2.- Melodia, vocal o instrumental, que té el seu lloc en tota obra lírica.
- 3.- Prefix grec adjuntat atributivament a un nom, adjectiu que denota oposició.
- 4.- Arc de St. Martí.
- 5.- Rei d'Israel.
- 6.- Acumulació d'aigua, d'alguna extensió, situada en una depressió.
- 7.- So penetrant llançat per l'home o un animal.
- 8.- Pàtria de Pau.
- 9.- Municipi de la Comarca d'Osona.
- 10.- Així sia.

- 11.- Emperador de Roma que per donar-se al plaer féu incendiar la ciutat.
- 12.- Gras en extrem.
- 13.- Número ordinal.
- 14.- Gènere poètic que narra els fets heroics.
- 15.- Signe ortogràfic.
- 16.- Els pares del pare o de la mare, respecte als fills.
- 17.- Cognom del pintor que decorà la catedral de Vic.
- 18.- Home llogat per a fer riure amb les seves bufonades.
- 19.- Mesura agrària de superfície.
- 20.- Nom d'un profeta.

Solució

1.- Sara.	6.- Llac.	11.- Nèr.	16.- Avis.
2.- Ària.	7.- Crit.	12.- Obes.	17.- Sert.
3.- Anti.	8.- Tars.	13.- Sise.	18.- Trua.
4.- Irs.	9.- Sora.	14.- Epi.	19.- Àrea.
5.- Sati.	10.- Armén.	15.- Coma.	20.- Amos.

CLASIFICACIONS

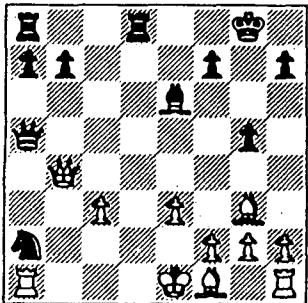
1.	F.C. BARCELONA	PJ	PTOS	2	4+2
2.	ATH. BILBAO	PJ	PTOS	2	4+2
3.	LOGROÑES	PJ	PTOS	2	4+2
4.	OSASUNA	PJ	PTOS	2	3+1
5.	CELTA	PJ	PTOS	2	3+1
6.	GIJON	PJ	PTOS	2	3+1
7.	VALENCIA	PJ	PTOS	2	3+1
8.	VALLADOLID	PJ	PTOS	2	2
9.	R.C.D. ESPAÑOL	PJ	PTOS	2	2
10.	REAL MADRID	PJ	PTOS	2	2
11.	OVIEDO	PJ	PTOS	2	2
12.	REAL SOCIEDAD	PJ	PTOS	2	2
13.	SEVILLA	PJ	PTOS	2	2
14.	MURCIA	PJ	PTOS	2	2
15.	MALAGA	PJ	PTOS	2	1-1
16.	ZARAGOZA	PJ	PTOS	2	1-1
17.	CADIZ	PJ	PTOS	2	0+2
18.	BETIS	PJ	PTOS	2	0-2
19.	AT. MADRID	PJ	PTOS	2	0-2
20.	ELCHE	PJ	PTOS	2	0-2

ESCACS

Per JAUME MORA

Diagrama 239
Negres juguen i guanyen

Hi ha qui menja amb els dits però qui ho fa amb elegància, que també vol dir contundència en el cas present.

Solució al diagrama 238
1 Ac1-h6 Da8xd5, (o bé Re8-e7) 2 Ah6xg7 Ad7xf5, 3 Th8xf8+Re8-e7, 4 Dg4-g1 i guanyen.

JEROGLÍFIC

Per SNOB

QUÈ SENYALA EL BARÒMETRE?

TMP

Solució al 468

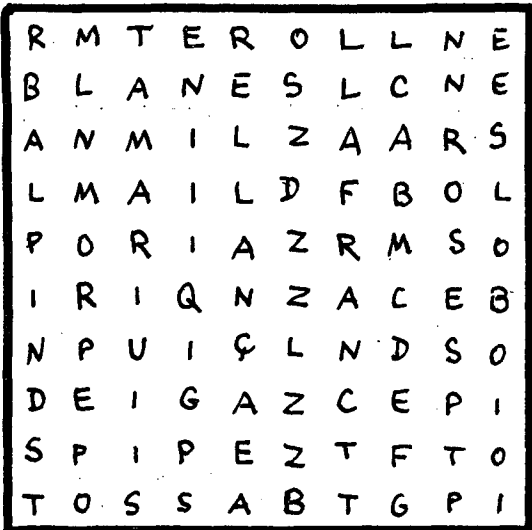
ES SA ARA

(S) ESSA ARA

SOPA DE LLETRES

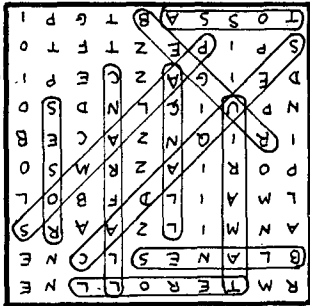
Per SNOB

CERCAR 10 LLOCS PRIVILEGIATS
DE LA COSTA BRAVA

Solució

HORT: Lloret (rev.), Blanes, Tossa.
VERT: Tamarit, Llançà, Roses, Llafranc.
DIAG: Cadaqués, Begur (rev.), Palamós.

FILATÈLIA

Per ENRIC GRAUPERA

Ens anticipem filatèlicament al dia 21 d'aquest mes, en què la Direcció General de Correus i Telègrafs, posara en circulació un segell i dos mata-segells que commemoraran el MIL LENARI DE CATALUNYA.

Il·lustrem aquí, els dos mata-segells, el primer d'ells és per màquina cancel·ladora discontinua i l'altra és un mata-segells d'encuny concedit a l'Associació Filatèlica i Numismàtica de Badalona, on tindrà lloc una exposició filatèlica amb el tema únic de CATALUNYA. Lloc a CAN CABANYES, Rbla. Sant Joan, 15.

RESULTATS

ELCHE-BARCELONA	0-3
ESPAÑOL-MURCIA	3-0
MALAGA-CELTA	2-2
VALENCIA-VALLADOLID	1-0
SPORTING-R. MADRID	2-2
ATLETICO-ATHLETIC	0-1
OSASUNA-ZARAGOZA	3-0
R. SOCIEDAD-BETIS	2-1
CADIZ-LOGROÑES	0-1
SEVILLA-OVIEDO	2-1

PRÒXIMA JORNADA

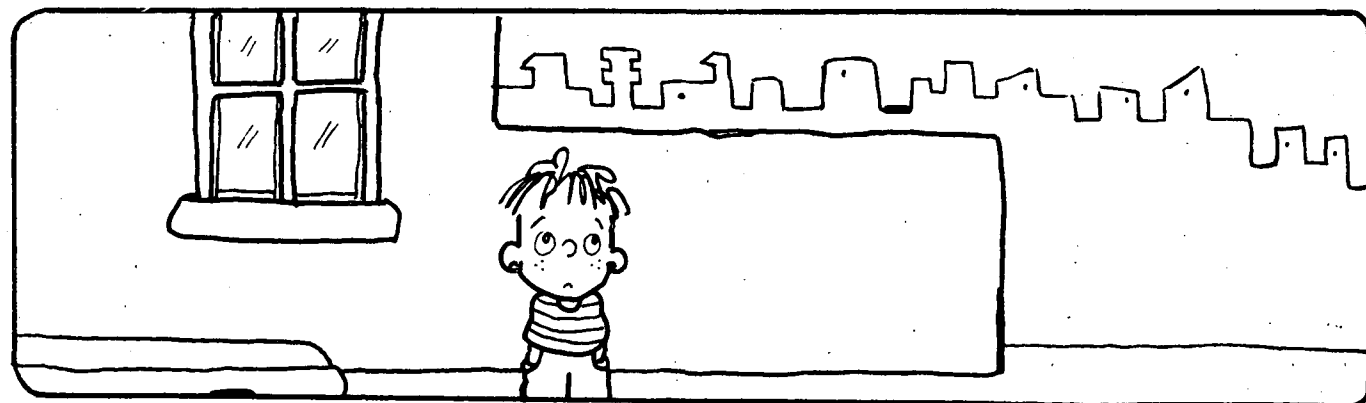
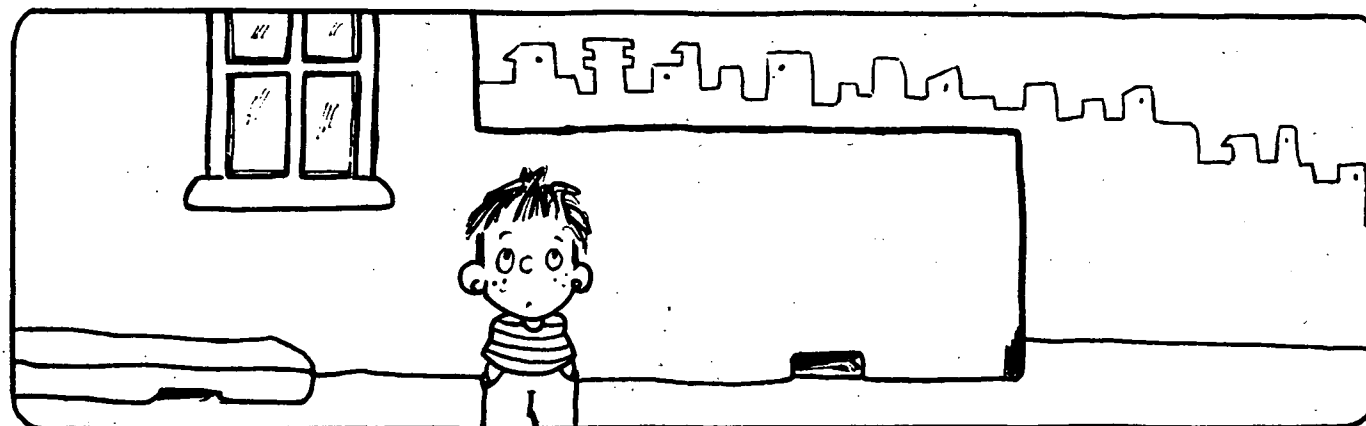
1. Sevilla-At. Madrid
2. At. Bilbao-Cádiz
3. Logroñes-Málaga
4. Celta-Español
5. Murcia-Elche
6. Barcelona-Valencia
7. Valladolid-Osasuna
8. Zaragoza-Sporting Gijón
9. Real Madrid-Real Sociedad
10. Oviedo-Betis
11. Burgos-Castilla
12. Mallorca-Figueras
13. Alcira-Salamanca
14. Castellón-Sabadell

Pleno al 15 R. Santander-Recreativo Huelva

LA TRAVESSA

1. Sevilla-Oviedo	1
2. At. Madrid-Ath. Bilbao	2
3. Cádiz-Logroñes	2
4. Málaga-Celta	X
5. Español-Murcia	1
6. Elche-Barcelona	2
7. Valencia-Valladolid	1
8. Osasuna-Zaragoza	1
9. Sporting-R. Madrid	X
10. E. Sociedad-Betis	1
11. Burgos-Lleida	X
12. Sabadell-Tenerife	X
13. Coruña-Racing	2
14. Recreativo-Jerez	1

Pleno al 15 (Salamanca-Castellón): X

MONTSE

L'EIXERIT

SUPLEMENT INFANTIL DE "CATALUNYA CRISTIANA"

Nº 424

Històries d'Eixerits

Els Jocs Olímpics

Ja tenim el "Cobi" aixecant l'orella, arrufant el nas, bellugant la cua i corrent i saltant d'ací i d'allà. Vull dir que ja han començat els Jocs Olímpics a Seül.

Jo, mirant la cerimònia de la inauguració, em vaig quedar amb la boca oberta. Era bonic de debò, eh! Més de cent països participants, amb les seves banderes, i amb els seus grups de joves atletes, amb vestits de diferents colors, desfilant acompanyats de la música i dels aplaudiments de milers i milers d'espectadors. La humanitat sencera hi era representada.

Jo si fos uns d'aquests que manen tant, faria una proposta: "Ara que persones de tots els països de la terra som aquí, decidim que s'acabin totes les guerres, i que mai més n'hi hagi cap". Reunir-se per jugar, això sí que està bé; però reunir-se per matar-se és una ximpleria. Estic segur que tothom hi estaria d'acord.

Allò que passa és que cadascú de nosaltres és una mica dolent, i a casa, a l'escola, amb els companys i amics, tenim petites guerres, i aleshores, entre tots plegats, en fem esclatar una de més gran.

Nosaltres com els atletes, ens hauríem d'entrenar per a ser millors, i veure qui corre més a l'hora d'estimar, d'ajudar i de fer el bé. Aleshores podríem organitzar els Jocs Mundials de la PAU. Fóra bonic, oi?

L'Eixerit

TOT JUST
ÉREM AL
JUNY I COMEN-
ÇAVEN LES
VACANCES
D'ESTIU...

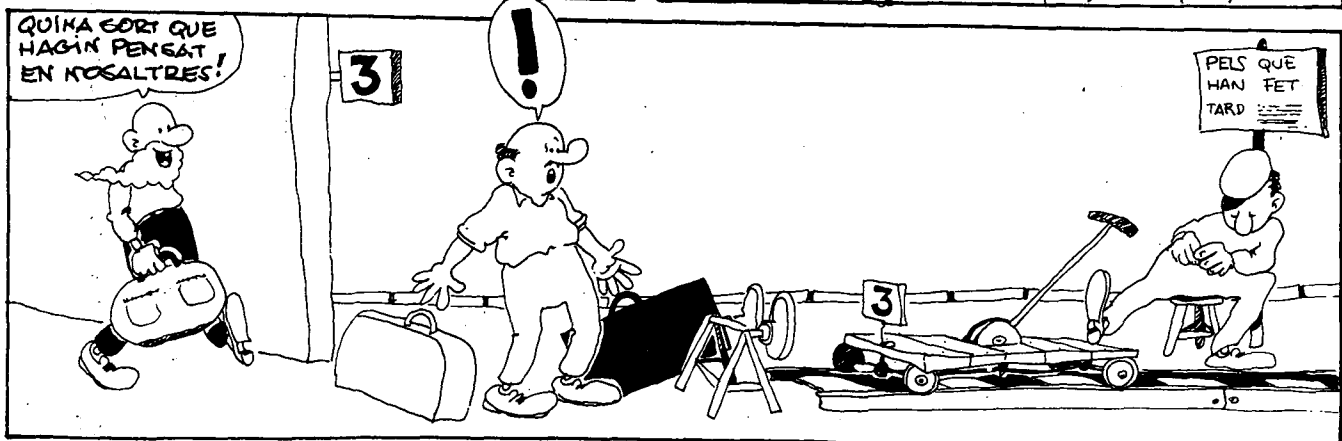
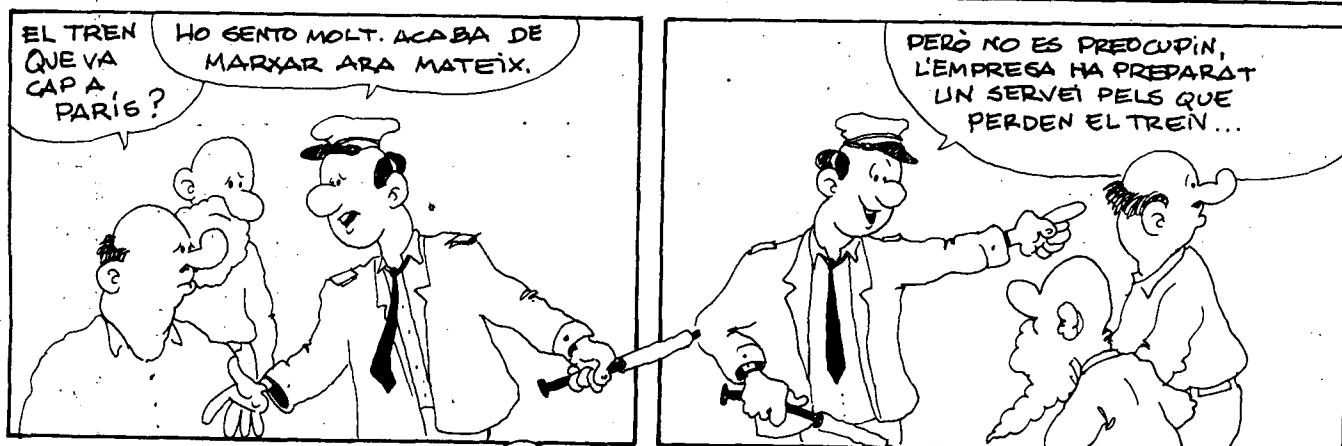

GALI

...I TOT D'UN
PLEGAT JA
SOM A SETEM-
BRE I
S'HAN
ACABAT!

EN BADOSA I EN BASORA

Jesús ens parla

Busquem l'evangeli del diumenge: Evangeli segons sant Marc, capítol 9, versets del 30 al 37 (Mc 9:30-37).

Reflexionem: 1. Jesús anuncia una i altra vegada la seva passió, però els seus no capten el sentit profund i salvífic que tindrà la creu; i s'entretenen a discutir qui serà el més gran en el regne de Jesús, pensant que és un regne material i temporal.

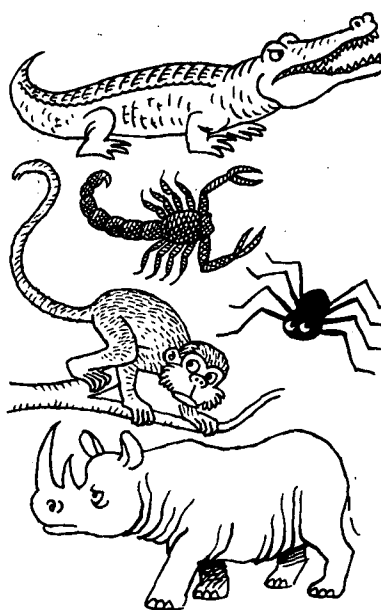
2. La societat que ens envolta només somia en la glòria, en el poder, en el diner, a passar-s'ho bé, sigui com sigui... Però això no és l'evangeli de Jesús. Qui vulgui ser el primer, s'ha de fer el darrer i el servidor de tots. Qui vulgui ser el més poderós s'ha de fer com un infant.

3. La veritat és que, sovint, perquè ens costa, perquè ens demana un petit esforç, perquè tenim mandra o vergonya també nosaltres deixem de comportar-nos com a nois i noies cristians. També nosaltres tenim les nostres vanitats, els nostres egoismes i els nostres orgulls, i ens costa fer-nos senzills, sincers, autèntics.

El mossèn

Entreteniments

AMB LES INICIALS DELS NOMS D'AQUESTS ANIMALS ES POT FORMAR UN NOM DE NOIA.

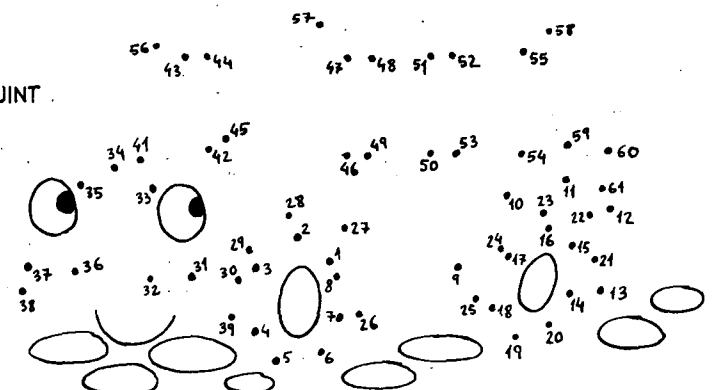

SOL: CARME

¿PER ON PASSARÀ L'HOLANDESA PER ANAR AL SEU MOLÍ?

SI ANEU RESSEGUINT ELS PUNTS AMB UNA LÍNIA... QUÈ SORTIRÀ?

DIUMENGE - 18

- 11.00 Òpera:
"La coronació de Popea."
13.00 Esports.
14.30 Gol a gol.
15.00 Telenotícies.
15.30 Batman:
"El rei-otger reincideix".
16.00 Seul tarda
19.30 Gol a gol.
20.00 Mediterrània
"Mar entre terres".
20.30 Telenotícies.
21.00 30 minuts.
22.00 A cor obert.
"El més enllà".
23.00 Gol a gol.
24.00 Fi d'emissió.

DILLUNS - 19

- 13.50 TV3, segona vegada
"Gol a gol".
15.00 Telenotícies.
15.30 Dallas:
"Confessions íntimes".
16.20 Pel·lícula tarda:
"Vuit seqüències olímpiques".
18.00 Fi d'emissió.
19.30 Pinotxo.
20.00 Dolç i agre.
20.30 Telenotícies.
21.00 Gent del barri. Cap. 119
21.30 Cagney i Lacey:
Cap. 7.
22.20 Telefil.
"Submergits en la foscor".
00.20 Telenotícies.
00.35 Fi d'emissió.

DIMARTS - 20

- 13.50 TV3, segona vegada:
"30 minuts" "Informatiu cinema".
15.00 Telenotícies.
15.30 Dallas:
"Adjudicat a...".
16.20 Pel·lícula tarda:
"El bòlid".
18.00 Fi d'emissió.
19.30 Pinotxo.
20.00 L'home invisible. Reposició
20.30 Telenotícies.
21.00 Gent del Barri - 120 (Dual).
21.30 Seul vespre.
22.00 Perry Mason
"El cas de l'amor perdut".
23.30 Els joves Cap. 5
00.05 Telenotícies.
00.20 Fi d'emissió.

DIMECRES - 21

- 13.50 TV3 SEGONA VEGADA
"Crònica 3".
15.00 Telenotícies.
15.30 Dallas:
"No és bo precipitar-se".
16.20 Pel·lícula tarda:
"24 hores de la vida d'una dona".
18.00 Fi d'emissió.
19.30 Pinotxo.
20.00 L'home invisible.
20.30 Telenotícies.
21.05 Sorteig especial d'estiu Loto 6/49.
21.10 Gent del barri - 121 (Dual).
21.45 Informatiu Cinema.
22.15 Cinema 3:
"Puzzle".
00.10 Telenotícies.
00.25 Fi d'emissió.

DIJOUS - 22

- 13.50 Mediterrània - Ep. 1.
15.00 Telenotícies.
15.30 Dallas:
"L'inesperat".
16.20 Pel·lícula tarda:
"La noia del Palio".
18.00 Fi d'emissió.
19.30 Pinotxo.
20.00 L'home invisible.
20.30 Telenotícies.
21.00 Gent del barri - 122 (Dual).
21.30 Seul vespre.
22.00 La casa dels famosos.
22.30 Esports flash.
23.45 Motor a fons.
00.15 Telenotícies.
00.30 Fi d'emissió.

DIVENDRES - 23

- 13.50 TV3, segona vegada:
"Esports flash".
15.00 Telenotícies.
15.30 Dallas:
"Estranyes aliances".
16.20 Pel·lícula tarda:
"Solos en la madrugada".
18.00 Fi d'emissió.
19.30 Pinotxo.
20.00 L'home invisible.
20.30 Telenotícies.

- 21.00 Gent del barri - 123 (Dual).
21.30 Seul vespre.
22.00 Si, primer Ministre:
"Conflictes d'interessos".
22.30 Ràdio Cincinatti:
"La beneficència de la Jennifer".
23.00 Crònica 3.
24.00 Telenotícies.
00.15 Cinema de mitjanit.
01.55 Fi d'emissió.

DISSABTE - 24

- 12.45 Sardanes.
13.45 Cinc i acció
"La nau".
14.45 Càmera oculta.
15.00 Telenotícies.
15.30 Els barrufets.
16.00 Esports en acció.
18.00 Basquet.
19.30 Jocs Olímpics - Finlàndia.
20.00 Seul vespre.
20.30 Telenotícies.
21.05 Sorteig especial d'estiu de la Loto 6/49.
21.00 Futbol - Osasuna - F.C.
Barcelona.
23.00 Pel·lícula:
"Victor o Victòria".
00.45 Fi d'emissió.

DIUMENGE - 18

- 2.25 Música gòlfa.
3.25 El fugitiu:
"Hombre retenido".
4.15 Llarg-metratge:
"Los amantes de Montparnasse".
6.00 Jazz entre amics.
7.00 Documental.
7.30 Llarg-metratge:
"Morir... dormir... tal vez soñar".
9.00 Informe setmanal. Repetició
10.00 El dia del Senyor - Santa Missa.
11.00 48 hores.
11.05 Concert.
12.05 Poble de Déu.
12.35 Documental.
13.30 Autopista vers el Cel:
"Otra clase de guerra, otra clase de paz" (II)
14.30 48 hores.
15.30 El temps.
15.35 Els petits picapedra.
16.05 Estrenes TV:
"Pureza de sangre".
17.40 Si ho sé no vinc.
18.40 La pantera rosa.
19.10 La clínica de la Selva Negra:
"Violencia".
20.00 El món secret.
20.30 48 hores.
21.00 A portada.
21.30 La vida segueix.
22.35 Diumenge cinema:
"Golpe audarz".
00.25 48 hores.
00.30 Comiat.

DILLUNS - 19

- 8.00 Bon Dia.
8.30 Telediari Matinal.
9.00 Al matí.
10.00 Quatre homes per a Eva - 84.
11.30 Dinastia - 133.
13.00 L'ocell boig
13.30 3 x 4.
14.30 Connexió amb Sant Cugat.
14.30 L'Informatiu Migdia.
15.00 Connexió amb Madrid.
15.00 Telediari - 1.
15.35 Anno Domini
Ep. 2.
16.25 Tal qual.
18.00 Avanç Telediari.
18.05 Els móns de Yupi.
18.30 Genets D'Acer - Ep 3
19.00 A mitja tarda.
19.30 De pel·lícula.
20.30 Telediari - 2.
21.00 El temps.
21.10 Jocs sense fronteres.
22.45 Jutjat de Guardia:
"¿Quién quiere a Harry?".
23.10 Documents TV
00.10 Telediari - 3.
00.30 Telesport.
00.45 Comiat.

DIMARTS - 20

- 8.00 Bon dia.
8.30 Telediari matinal.
9.00 Pel matí.
10.00 Quatre homes per a Eva - 85.
11.30 Dinastia - 134.
13.00 Scooby Doo
13.30 3 x 4.
14.30 Connexió amb Sant Cugat.
14.30 L'Informatiu migdia.
15.00 Connexió amb Madrid.
15.00 Telediari - 1.
15.35 Anno Domini

- 16.25 Tal qual.
18.00 Avanç telediari.
18.05 Els móns de Yupi.
18.30 El misteri de la flor màgica.
Ep. 11
19.00 La nau terra
19.30 Entre línies.
20.00 Una vida junts.
"Doble cita".
20.30 Telediari - 2.
21.00 El temps.
21.10 Amb tu.
22.20 Sessió de nit:
"Raquel, Raquel".
00.10 Telediari - 3.
00.30 Testimoni.
00.50 Comiat.

DIMECRES - 21

- 8.00 Bon dia.
8.30 Telediari matinal.
9.00 Pel matí.
10.00 Quatre homes per a Eva - 86.
11.50 Dinastia - 135.
13.00 Heus aquí una vegada...
l'home:
13.30 3 x 4.
14.30 Connexió amb Sant Cugat.
14.30 L'Informatiu migdia.
15.00 Connexió amb Madrid.
15.00 Telediari - 1.
15.35 Anno Domini.
Ep. 4.
16.25 Tal qual.
18.00 Avanç telediari.
18.05 Els móns de Yupi
18.30 Els bessons Edison - 8.
19.00 A tope.
20.00 Un món diferent - 12.
20.30 Telediari - 2.
21.00 El temps.
21.10 Soldats.
22.10 Cançó trista de Hill Street:
"La última oportunidad".
23.05 El gos verd.
24.00 Telediari - 3.
00.20 Telesport.
00.35 Comiat.

DIJOUS - 22

- 8.00 Bon dia.
8.30 Telediari matinal.
9.00 Pel matí.
10.00 Quatre homes per a Eva - 87.
11.50 Dinastia - 136.
13.00 Correcamins
13.30 3 x 4.
14.30 Connexió amb Sant Cugat.
14.30 L'Informatiu migdia.
15.00 Connexió amb Madrid.
15.00 Telediari - 1.
15.35 Anno Domini.
Ep. 5.
16.25 Tal qual.
18.00 Avanç telediari.
18.05 Els mons de Yupi.
18.35 Musiquíssims.
19.00 Crònica jove.
19.25 Amb les mans a la massa.
19.55 Parlant clar.
20.30 Telediari - 2.
21.00 El temps.
21.10 Capitán Cook - Ep 6
22.10 Dret a discrepar.
23.40 A mitja veu
00.10 Telediari - 3.
00.30 Telesport.
00.45 Comiat.

DIVENDRES - 23

- 8.00 Bon dia.
8.30 Telediari matinal.
9.00 Pel matí.
10.00 Quatre homes per a Eva - 88.
11.30 Dinastia - 137.
13.00 Els meus estimats monstres.
13.30 3 x 4.
14.30 Connexió amb Sant Cugat.
14.30 L'Informatiu migdia.
15.00 Connexió amb Madrid.
15.00 Telediari - 1.

- 15.35 Anno Domini
Ep. 6
16.25 Tal qual.
18.00 Avanç telediari.
18.05 La llanterna màgica:
19.30 Diccionari de la salut:
20.00 Mash:
"Amigos y enemigos".
20.30 Telediari - 2.
21.00 El temps.
21.10 Cara a Cara.
22.25 Divendres cinema:
"Juegos de guerra".
00.25 Telediari - 3.
00.45 Telesport.
01.00 Comiat.

DISSABTE - 24

- 01.00 Arrels - Ep. 1
2.30 Llarg-metratge:
"La sirena de las aguas verdes".
4.05 Documents TV. Repetició.
5.00 Gala de Rock
6.00 De pel·lícula.
7.45 Llarg-metratge:
"La ventana".
9.00 Caixó desastre.
12.00 Loteria.
12.30 Nova gent.
13.30 L'altra mirada.
14.30 48 hores.
15.30 El temps.
15.35 Isidor
16.05 Primera Sessió:
"Teo el pelirrojo".
17.45 Dibuixos animats.
18.10 Les aventures de Teddy Ruxpin:
18.35 Secrets i misteris
19.00 Número 1.
19.35 La llei de los Angeles - 21.
20.30 48 hores.
21.05 Informe setmanal.
22.15 Dissabte nit.
23.20 La volta de la rosca.
"Segona part".
00.30 48 hores.
00.35 Filmoteca TV:
"El hombre herido".
02.25 Comiat.

DIUMENGE - 18

- 1.00 XXIV Jocs Olímpics.
"Seül-88".
15.00 Resum Promoció "Seül-88".
15.30 A.F.I. Saluda a Jack Lemmon.
17.00 Musical.
18.00 Sessió de tarda.
"Arenas de muerte".
20.00 Connexió amb Madrid.
20.00 L'Informatiu cap de setmana.
20.15 Debat.
21.00 Connexió amb Madrid.
21.00 XXIV Jocs Olímpics.
"Seül-88".
22.00 Estudi estadi.
23.00 XXIV Jocs Olímpics.
"Seül-88".
01.00 Comiat.

DILLUNS - 19

- 01.00 XXIV Jocs Olímpics
Seül-88.
15.00 Seül-88 - Resum del dia en català.
15.30 La ruta de la seda.
16.30 Portes endins.
17.00 Teatre.
18.25 Avanç de l'informatiu Vespre.
18.30 Dansa contemporànea.
19.00 La família Robinson.
20.00 L'Informatiu Vespre.
20.30 Panorama.

- 21.00 Connexió amb Madrid.
21.00 XXIV Jocs Olímpics
Seül-88

DIMARTS - 20

- 01.00 XXIV Jocs Olímpics
Seül-88 - Magazine.
15.00 "Seül-88" Resum en català
15.30 La ruta de la seda.
16.30 Sarsuela.
17.30 So-terrani - Actuacions musicals.
18.00 T.B.M.
18.25 Avanç de l'Informatiu Vespre.
18.30 El Montseny a cavall.
19.00 La família Robinson.
20.00 L'Informatiu vespre.
20.30 Botigues i botiguers.
21.00 Connexió amb Madrid.
21.00 XXIV Jocs Olímpics - Magazine.

DIMECRES - 21

- 01.00 XXIV Jocs Olímpics
Seül 88.
15.00 Seül-88 Resum en català.
15.30 El món és un escenari (1).
15.30 Connexió amb Madrid
116.30 Els records de... Josep Escobar.
17.00 Duplex per a llogar.
17.30 Jazz.
18.00 De cara al mar.
18.30 Avanç de l'Informatiu Vespre.
18.30 Campanes i sants
19.00 La família Robinson
20.00 L'Informatiu Vespre.
20.30 Malta
21.00 Connexió amb Sant Cugat.
21.00 XXIV Jocs Olímpics
Seül-88 - Magazine.

DIJOUS - 22

- 01.00 XXIV Jocs Olímpics.
Seül-88.
15.00 Seül-88 Resum en català.
15.30 El món és un escenari.
16.30 Teatre.
"Vostè pot ser l'assassí".
18.00 Al ritme d'un temps.
18.25 Avanç de l'informatiu Vespre.
18.30 El paral·lel.
19.00 Biniki i la dragona rosa.
20.00 L'Informatiu Vespre.
20.30 Artistes caralans.
21.00 Connexió amb Madrid
21.00 XXIV Jocs Olímpics.
Seül-88.

DIVENDRES - 23

- 01.00 XXIV Jocs Olímpics
Seül-88
15.00 Seül-88 Resum en català.
15.30 El món és un escenari
16.30 Connexió amb Madrid)
16.30 Pel·lícula:
"Ahí va otro reclusa".
18.25 Avanç Informatiu Vespre.
18.30 Fantasia animada.
19.00 Biniki i la dragona rosa.
20.00 L'Informatiu vespre.
20.30 Viatge a l'aventura.
21.00 Connexió amb Madrid.
21.00 XXIV Jocs Olímpics.
Seül-88.

DISSABTE - 24

- 1.00 XXIV Jocs Olímpics
15.00 Resum dels Jocs Olímpics
Seül-88
15.30 Tirante el blanco
1.ª parte
16.50 Déu és un foc
18.10 Musical.
19.25 Llarg-metratge:
"Los perros de mi mujer".
21.00 Clausura del Festival de Cine
de San Sebastián.
21.35 XXIV Jocs Olímpics
"Seül-88"
01.00 Comiat.

COMENTARIS TV

LA LLIBERTAT DE JULIO DE BENITO

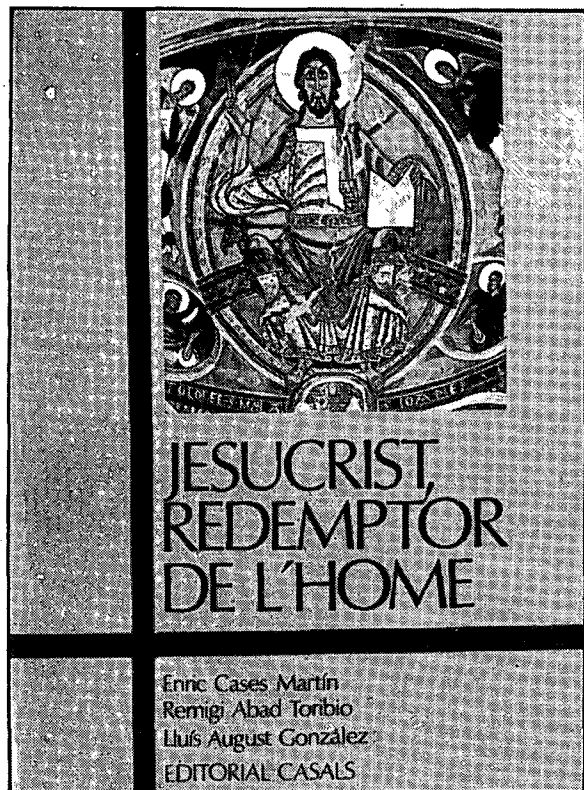
Aquest és el nom del periodista que dirigia el "Telediario-2" a TV1. El fet és que ha estat acomiadat per Pilar Miró donat que la seva forma d'entendre el periodisme era massa "agressiva" segons s'expressa la directora de l'Ens Públic. Després llegim, a la premsa, com Julio de Benito es queixa, doncs la seva intenció era emetre una informació objectiva al màxim. A més, el periodista concreta el fet que la televisió pública no pot presentar cap opinió subjectiva, sinó que té el deure de recollir els fets fredament i distant. El problema de fons sembla ser que el President del Govern, Felipe González, no era ben tractat per l'anomenat periodista: és a dir, no se li concedia un nombre il·limitat de minuts dins del "Telediario 2". Ràpidament podem treure les nostres conclusions. La primera és prou senzilla: voler ser un periodista independent o, com a mínim, objectiu i fred a TV1 és poc menys que impossible. A partir d'aquest moment el paper jugat pels "periodistes" dels informatius és el de fer la "rosca" —tal com diuen en castellà— al govern. En aquesta direcció el càrrec de director de la televisió estatal és una responsabilitat de finíssim matis polític. D'una forma subreptícia s'han de presentar les accions, els "èxits" dels polítics en el poder sense ser massa descarats. Podríem dir que se'ls ha de tractar bé encara que, afegiríem nosaltres, no s'ho mereixin.

Penso que aquesta realitat és ben trista. De fet tots som una mica conscients de tot això. Però el que sí resulta insuportable i vergonyós és aquest tipus de decisions, aquests cessaments que ens fan veure de quina forma s'aferra el poder al domini i manipulació de la televisió. En front d'aquesta situació només podem exclamar, de nou, fins a quin punt necessitem una llei digna que reguli l'arribada i el funcionament de la televisió privada.

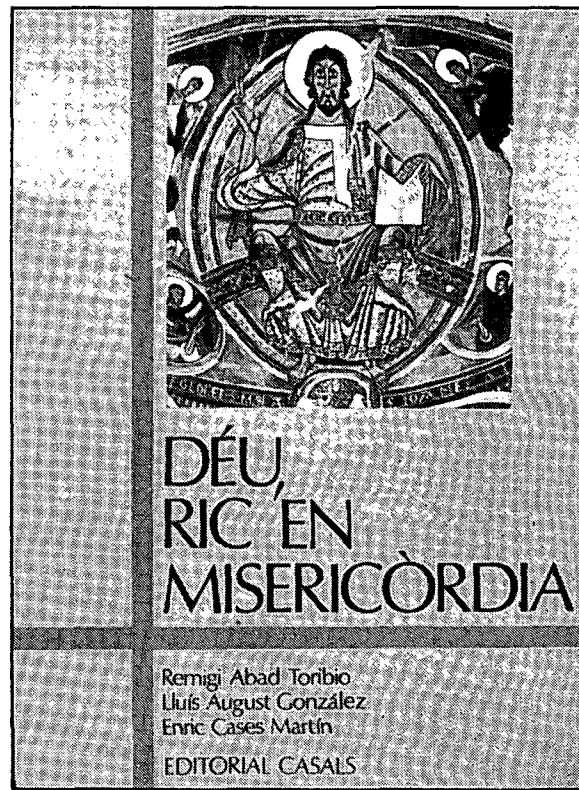
IGNASI BOFARULL T.A.C. (Telespectadors Associats de Catalunya) tel. 200 13 39

RELIGIÓ - BUP

Conjunt de llibres pensats per facilitar la tasca del professor i l'estudi de l'alumne.

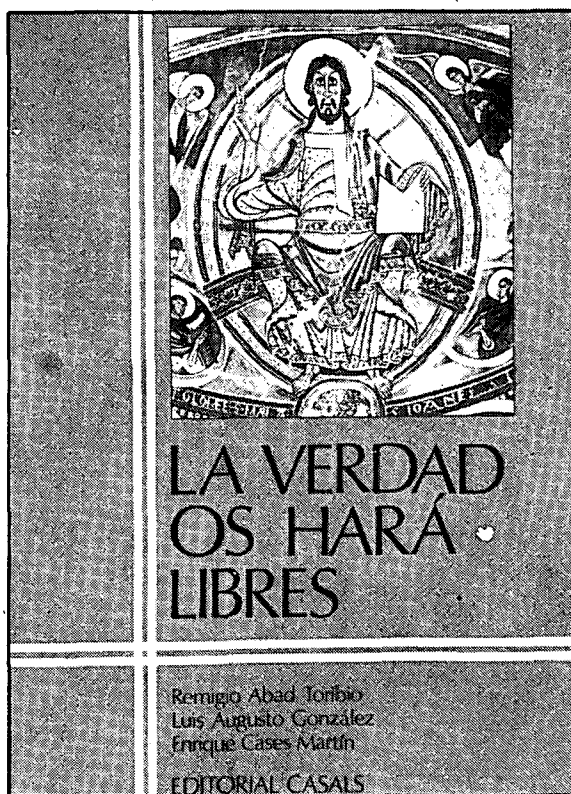

Els autors han basat el llibre en el rigor científic per evitar que els alumnes es prenguin la matèria com una cosa supèrflua.

És una exposició de les veritats de la fe catòlica indicada a les bases de programació, juntament amb les implicacions morals i socials del missatge cristià.

NOVETAT

Un plantejament nou davant de l'ateisme i la descreença actuals.

EDITORIAL CASALS

ESPECIALITZADA EN LLIBRES DIDÀCTICS

**MATERNAL - PRE-ESCOLAR - EGB - BUP -
CÒMICS CATALANS**

Casp, 79 - 08013 BARCELONA - TEL. 232 37 13

6 de juny del 1987

15 d'agost del 1988

ANY MARIÀ

18 de setembre del 1988 * n.º 16

En el comiat de l'Any Marià a Roma

Un compromís de vida⁽¹⁾

*Reina del cel, alegreu-vos!
Dona santíssima, salve!*

Amb l'Any Marià, que estem clausurant, l'Església ha estat "cridada no només a recordar tot allò que en el seu passat dona testimoni de l'especial i materna cooperació de la Mare de Déu en l'obra de la salvació en Crist Senyor, sinó també a preparar, per part seva, amb vista al futur, els camins d'aquesta cooperació, ja que el final del segon mil·lenni cristià obre com una nova perspectiva" (*Redemptoris Mater*, 49), i al mateix temps orienta el nostre esguard vers la Mare del Redemptor (*Redemptoris Mater*, 3).

En aquests anys "volem adreçar-nos de manera particular a Aquella que en la nit de l'espera de l'Advent, va començar a resplendir com a un veritable estel del matí" (*Redemptoris Mater*, 3), per mitjà d'un madurament dels valors que l'experiència de l'Any Marià, que acaba, ha posat de re-

lleu, tant en l'estudi com en l'evangelitació, en la caritat i en la cultura.

Avui, amb confiança, posem sota l'atenta intercessió de Santa Maria, germana i mare de l'Església, la fita del 2000 i la perspectiva del tercer mil-

lenni, sabent que la nostra veritable fita és el regne que, d'altra banda, va començar ja amb l'Ascensió de Jesucrist i amb l'Assumpció corporal de Santa Maria, i que ara coexisteix amb la història, de la qual n'és cim al terme.

El tercer mil·lenni és per a nosaltres, des de totes les perspectives, horitzó de reflexions molt estimulants, perquè ens obliga a mirar endavant amb esperança. Santa Maria és la guia d'aquest nou èxode vers el futur (*Redemptoris Mater*,

3), que ens disposem a dur a terme talment una litúrgia d'entrada, pelegrins amb Ella vers l'Absolut i l'Etern.

Que la nostra darrera paraula sigui una oració:

Oh Santa Maria, Verge dels començaments, us invoquem amb confiança en trobar-nos davant l'incògnit cancell del tercer mil·lenni de la vida de la santa Església de Crist: Vós mateixa sou ja Església, humil tabernacle del Verb, moguda només pel vent de l'Esperit. Amb misericòrdia, acompanyeu els nostres passos vers fronteres d'humanitat redimida i pacífica, doneu joia i fermesa al nostre cor amb la seguretat que el Drac no és més fort que la vostra Bellesa, dona fràgil i eterna, salvada la primera i amiga de totes les criatures que encara gemeixen i esperen en el món. Amén.

(1) Meditació i pregària de Joan Pau II, a l'hora de l'Angelus del 15 d'agost de 1988.

L'Arquebisbat de Barcelona prepara la cloenda de l'Any Marià

Tal com va ser anunciat pel Senyor Cardenal-Arquebisbe de Barcelona, la clausura de l'Any Marià, pel que fa a l'Arquebisbat de Barcelona, tindrà lloc el diumenge, 23 d'octubre, en la coincidència de la celebració del *centenari de la coronació canònica de la Mare de Déu de la Mercè, patrona de la ciutat i de l'Arquebisbat de Barcelona*.

A fi de donar una plena significació diocesana a la clausura de l'Any Marià a Barcelona, sobretot tenint present l'entorn mercedari que tindrà, cal tenir present que el solemne acte de clausura tindrà lloc a la Catedral de Barcelona, on uns dies abans s'hi haurà traslladat reverentment la imatge de la Mare de Déu de la Mercè. També a la catedral fou traslladada per a la seva coronació, que dugué a terme el bisbe Jaume Català el 1888.

D'altra banda, ajudarà a donar significació a aquest acte la setmana de pregària amb l'accent posat en la pietat mariana que precedirà la clausura pròpiament dita. Aquesta setmana de pregària s'iniciarà a la mateixa Basílica de la Mercè i continuarà a la Catedral (quan la imatge de la Mare de Déu de la Mercè ja hi hagi estat traslladada), a fi que els diversos grups i estaments cristians, i a diverses hores del dia, tinguin ocasió d'unir-se de manera singular a la clausura barcelonina de l'Any Marià.

Oportunament es donaran a conèixer els horaris i els diversos actes amb què es concretarà l'entorn i el conjunt de la clausura d'aquest Any en què hem tornat a aprendre a viure amb els ulls aixecats vers Maria.

Maria, figura viva i perfecta de l'Església en el seu pelegrinatge de fe vers el tercer mil·lenni

Homilia del Papa durant la Missa de clausura de l'Any Marià a la basílica de Sant Pere, el dia de l'Assumpció de la Mare de Déu.

* Us diem benaurada

"Totes les generacions em diran benaurada" (Lc 1,48).

Mare de Déu i Verge! En aquesta benaurança proclamada per totes les generacions, acollíu també les nostres veus: us diu benaurada *la generació dels homes que viuen en aquesta darrera etapa del segon mil·lenni després de Crist*.

Us diem benaurada, perquè sou la que l'Etern Pare ha escollit per ser la Mare de l'Etern Fill, quan "va arribar la plenitud dels temps" (cfr. Gal 4,4).

Us diem benaurada, perquè sou la que l'Etern Fill —Redemptor del món— ha redimit la primera en el misteri de la Immaculada Concepció.

Us diem benaurada, perquè damunt vostre va davallar l'Esperit Sant i el poder de l'Altíssim va cobrir amb la seva ombra (cfr. Lc 1,35), i així va néixer de vós l'Etern Fill de Déu, en tant que home.

Us diem benaurada. Així us ho han dit totes les generacions. Així és com us diu la nostra generació a les acaballes del segle XX.

Una particular expressió d'això ha estat, a l'Església sencera, l'Any Marià que avui, en la solemnitat de la vostra Assumpció, arriba al seu terme.

* Benaurada perquè heu cregut

A vós adrecem la nostra salutació, Maria! Sou beneïda entre les dones i és beneït el fruit del vostre ventre (Lc 1,42).

Amb aquestes paraules us saluda avui la litúrgia. I aquestes són les paraules de la vostra cosina Elisabet, pronunciades *durant la Visitació*, que va tenir lloc, segons la tradició a Ain-Karim.

A vós adrecem la nostra salutació, Maria! Benaurada sou Vós perquè *heu cregut* en l'acompliment de les paraules del Senyor (cfr. Lc 1,45).

Durant l'Any Marià us hem seguit per la sendera de la Visitació. Us ha seguit, Mare de Déu, tota l'Església, repetint les paraules d'Elisabet. I això ha estat així perquè l'Església, en el Concili Vaticà II, *ha après a mirar-vos* com a la seva imatge viva i perfecta.

Ho ha après de nou, a la mesura dels nostres temps i de la nostra generació, recordant que així és com us hen contemplat ja les antigues generacions dels deixebles que seguien a Crist. Els il·lustres *Pares dels primers segles* us han tingut com a primer Model (*Typus*) de l'Església.

L'Església dels nostres temps ho ha après altra vegada. Ha professat una vegada més que Vós, Benaurada Verge, *precediu en el pelegrinatge de la fe* totes les generacions del Poble de Déu a la terra (cfr. *Lumen gentium*, 58).

Sou beneïda perquè heu cregut! En aquest pelegrinatge de la fe, que va ser la vostra vida a la terra, va anar endavant mantenint fidelment la vostra unió amb el Fill, fins i tot al costat de la creu, on us va quedar per voluntat de Déu (cfr. *ib.*).

* El pelegrinatge de la fe reprès en la Pentecosta

Aquest mateix pelegrinatge de la fe, que va rea-

litzar fins a les profunditats del misteri de Crist, el vostre Fill —des de l'Anunciació fins al Calvari—, *la va reprendre després juntament amb l'Església*. La va reprendre el dia de la Pentecosta amb l'Església dels Apòstols i dels testimonis, que neixia al Cenacle de Jerusalem sota l'alè del Consolador, l'Esperit de Veritat.

És per això que també nosaltres *hem començat el nostre pelegrinatge de l'Any Marià en la solemnitat de la Pentecosta* de 1987, a Roma i a l'Església sencera, fins als extrems de la terra.

Hem començat el nostre pelegrinatge de la fe units a vós, nosaltres, la generació que s'acosta al *començament del tercer mil·lenni* després de Crist. Hem començat a caminar amb vós, nosaltres, la generació que porta en ella un cert *aire de semblança* amb aquell *primer Advent*, quan a l'horitzó de les esperances humanes pel que fa a la vinguda del Mesies es va encendre una llum misteriosa: *L'Estel del matí*, la Verge de Nàtzalet, preparada per la Santíssima Trinitat per ser la Mare del Fill de Déu: *Alma Redemptoris Mater*.

* Hem posat la nostra confiança en Maria

Hem dedicat a Vós, Maria, aquesta part del temps humà, que és també *el temps litúrgic de l'Església*: l'any que va començar amb la Pentecosta de 1987 i que acaba avui amb la solemnitat de la vostra Assumpció, a l'any 1988.

L'hem dedicat a Vós! *En Vós hem posat la nostra confiança*. En Vós, *a qui Déu s'havia "confiat"* *Ell mateix en la història humana*. En Vós, a qui el vostre Fill crucificat *havia confiat l'home* com en un testament suprem del misteri de la redempció. Aquest home als peus de la creu va ser l'Apòstol Joan, l'Evangelist. I en ell, un home, s'hi trobaven representats *tots els homes*.

Amb l'esperit d'aquell acte de confiança pasqual, que es va transformar en un fruit particular de la fe, de l'esperança i de la caritat, quan l'espasa del dolor va travessar el vostre Cor, *us segueixen els homes i les comunitats humanes* de tot el món. Us segueixen *els pobles i les nacions*. Us segueixen les generacions.

Des de dalt de la creu, Crist mateix els guia vers el vostre Cor maternal i *el vostre Cor* els retorna, de la manera més senzilla, a Crist: *els introdueix en el misteri de la redempció*. Veritablement, *Redemptoris Mater!*

* Quedeu-vos sempre amb els vostres fills

De la mateixa manera que en totes les generacions passades, també en la nostra l'Església canta una antífona, en què prega així:

"Socorreu el poble caigut, que vol aixecar-se de

les seves culpes" (Sucurre cadenti - surgere qui curat, populo!).

En les paraules d'aquesta pregària de confiança hi *tornem a trobar també la veritat sobre la nostra generació*. Aquesta, com les altres generacions, i potser àdhuc més que elles, *¿no viu tal volta entre el "caure" i l'"aixecar-se", entre el pecat i la gràcia?*

Oh Mare, que tan bé ens coneixes, quedeu-vos sempre amb els vostres fills! Ajudeu tots els homes, els pobles, les nacions, la humanitat a aixecar-se. Aquest *crit de l'Any Marià* ha tingut ressò en els diversos llocs de la terra, per mitjà de les diferents experiències de la nostra època, que, si bé es vanta d'un progrés desconegut abans, cospa de manera particularment punyent les amenaces que es volquen sobre tota la gran família humana. És per això que cada vegada es fa més urgent *la sollicitudo rei socialis*.

* Amb els ulls aixecats vers Maria

Avui, solemnitat de l'Assumpció!

Avui, a l'horitzó del cosmos hi apareix —com diuen les paraules de l'Apocalipsi de Joan— *la Dona vestida de sol* (cfr. Ap 12,1).

D'aquesta Dona el Concili en diu: "L'Església ha aconseguit en la Santíssima Verge la perfecció, en virtut de la qual no té taca ni arruga" (cfr. Ef 5,27). I al mateix temps "els fidels lluiten encara per *créixer en santedat, vençant del tot el pecat*, i per això aixequen els seus ulls vers Maria" (*Lumen gentium*, 65).

Tot aquest Any, que està a punt d'acabar-se, ha estat *el temps dels "ulls aixecats" vers Vós, Mare de Déu, Verge*, constantment present en el misteri de Crist i de l'Església.

L'Any Marià acaba avui. Però *no acaba* el temps dels "ulls aixecats" vers Maria.

* Déu ha fet meravelles en Maria

En seguir-te, Mare, en el nostre pelegrinatge terrenal mitjançant la fe, ens trobem avui *en el dintell de la vostra glorificació en Déu*.

El pelegrinatge de la fe, el camí de la fe. El vostre camí de fe porta, des del *dintell de la Visitació*, a Ain-Karim, al *dintell de la glorificació*.

És això el que ens ensenya la litúrgia d'avui.

I en el dintell de la glorificació, en el dintell de la unió celestial amb el Pare, amb el Fill i amb l'Esperit Sant, escoltem una vegada més *les paraules del Magníficat*:

"La meua ànima magnifica el Senyor, el meu esperit celebra Déu que em salva... *perquè el Totpoderós obra en mi meravelles*" (Lc 1,46-47.49).

Meravelles: *magnalia! Magnalia Dei!*

Benaurada perquè heu cregut!

Amén!

La Imatge de la Mercè

Una de les manifestacions més eloqüents i populars del culte i devoció a la Mare de Déu de la Mercè la constitueixen les seves representacions iconogràfiques en estàtues, pintures, estampes, etc.

Les primeres representacions en imatges de la Mare de Déu de la Mercè estaven mancades en els orígens d'atributs o vestits determinats. Encara es conserva la primera imatge de la nostra Mare que va ser venerada al primer temple de l'Orde, a Barcelona. Sense les seves robes, en res no es diferencia de tantes altres de la seva època. El P. Gazulla la reproduïx en el seu llibre **La Patrona de Barcelona** (p. 40). Li va al darrera en antiguitat un altrelleu de pedra que ornamentava la porteria de l'antic convent barceloní, reproduït també en l'esmentada obra (p. 31). Representa a la Verge embolcallant amb el seu mantell, sostingut per dos àngels, a religiosos de l'Orde, un bisbe i diversos fidels. El P. Castro Seoane anomena a aquest grup la imatge del PATROCINI misericordiós o mercedari de la Santíssima Verge.

Des de 1494 les actes de visita del general Urgel, a Barcelona, Osca, etc., fan constar que gairebé arreu la imatge de la Mercè ocupava un lloc de preferència a l'altar major. Les cartes de la germandat també porten a la capçalera aquesta imatge. El tema del Patrocini es va mantenir fins al segle XIX i començaments del XX. Al segle XVI devia ser la més divulgada ja que figura en els catàlegs d'indulgència i resums de butlles que els recaptadors d'almoines de la redempció portaven en els seus recorreguts. Modernament són variadíssimes les formes de la imatgeria i dels materials usats en la confecció d'imatges de la Mercè.

La seva festa

Actualment i des de començaments del segle XVIII celebrem una sola festa de la Mercè, però antigament eren dos els dies de l'any en què es venerava solemnement nostra Senyora de la Mercè.

"De la mateixa manera que els gremis i les confraries, l'Orde de la Mercè celebrava la seva festa patronal, la del seu naixement, en la solemnitat de la Nativitat de Nostra Senyora, perquè aquest és el dia, potser per tradicional, en què el capítol general de Valladolid, el 1599, va demanar a la Santa Seu la institució universal de la

El culte a la Mare de Déu de la Mercè

festa de Santa Maria de la Mercè i la seva celebració amb la màxima solemnitat de Missa, processó i sermó. Fins al 1696 en què es va assenyalar el 24 de setembre, sembla que la festa externa es va continuar celebrant el 8 de setembre, i encara es fa així a l'església de Conjo, a Santiago de Compostela" (Castro Seoane, **El Culto de Ntra. Sra. de la Mercè**).

La festa litúrgica va començar a celebrar-se, no sabem quan, el diumenge més pròxim al primer d'agost, amb el rís i missa de nostra Senyora de les Neus, al qual Pau V el 1616 va concedir lectures his-

tòriques pròpies, preses de les decretals de la recent canonització de sant Ramon de Penyafort. Innocenci XI el 1679 va ampliar les lectures històriques. Aquest mateix any es va estendre l'ofici a tota la resta del clergat secular i regular d'Espanya i els seus dominis, i l'any 1690 també al regne de França. El 1685 la Santa Seu va aprovar un nou ofici i missa, que és el que des d'aleshores va resar l'Orde, la diòcesi de Barcelona des del 1861 i tot Espanya des de 1888 fins a la darrera reforma del Vaticà II.

Expansió del culte

Des de Barcelona, la devo-

ció i el culte mariano-mercedari es va anar estenent progressivament a mida que s'estenia l'Orde i s'obrien nous convents. En finalitzar el segle XIII, concretament el 1299, tal com consta en una butlla de Bonifaci VIII, eren ja cinquanta-set les cases amb vint-i-cinc esglésies escampades per Catalunya, Aragó, València, França, Castella i Portugal, Navarra i Balears. El nombre de frares que vivien en aquestes cases el podem calcular en uns dos-cents, si fa no fa.

Amb el descobriment del Nou Món, la Mercè va estar present des del segon viatge de Colom (1493) en l'evange-

lització d'aquell continent. La ciutat de Santo Domingo va ser la plataforma des d'on es va escampar el mercedarisme d'Amèrica. El P. Olmedo, des de les planures de l'Anahuac mexicà, on va plantar la fe cristiana i l'amor a Maria, fins a les terres d'Arauco, a Xile; des de les fonts equatorianes de l'Amazones fins a les selves del Marañón, arreu el culte i la devoció a la Mare de Déu de la Mercè va acompanyar la predicació de l'Evangelí.

"Si mirem amb detenció el mapa d'Amèrica i l'estudiem atentament, observarem que de Nord a Sud abunden les ciutats i els pobles, els llogarrets, mines i veinatges, etc., que tenen el nom de "Merced" o "Mercedes"; signe inequívoc que els fundadors d'aquests pobles estimaven sincerament la Mare de Déu de la Mercè, signe segur i indicatiu manifest que la devoció a la Reina dels Cels sota tan simpàtic títol era acceptada i amable als habitants d'aquelles terres... No hi ha dubte que aquesta devoció forma part essencial de la contextura moral dels pobles americans, i que si n'arribés a desaparèixer, mancaria alguna cosa a la vida espiritual i religiosa d'aquestes nacions que s'han format sota l'esguard afectuós i la tutela protectora de la Mare de Déu de la Mercè" (Angel Clavero, **La devoció a la Virgen de la Merced en América durante el coloniaje**).

El panorama actual del culte a la Mercè és molt consolador, perquè són molts els seus centres d'irradiació, com l'Orde Tercera, les confraries i esclavituds, la Cort de Maria, els Amics de la Mercè, etcètera, i, sobretot, les branques femenines de l'Orde escampades per infinitats de llocs, tant d'Espanya, com d'Amèrica, Àfrica i Àsia. Totes aquestes comunitats són, indubtablement, tants d'altres centres d'expansió del culte i devoció a la Mare de Déu de la Mercè. Fem-ne un breu recompte: Vuit Províncies de l'Orde Calçada masculina, Mercedaris Descalços, Religioses Mercedàries d'Espanya, Religioses Mercedàries Missioneres (Sant Gervasi), Germanes Mercedàries de la Caritat, Germanes de la Mercè, Germanes Mercedàries de l'Infant Jesús, Mercedàries del Santíssim Sagrament, Mercedàries Missioneres del Brasil, Mercedàries Missioneres de Bèrriz, Oblates Expiadores del Santíssim Sagrament, Religioses de l'Orde de la Mercè (abans Federació), Sisters of Mercy.

RICARDO SANLÉS, Mercedari
Rev. Estudios, abril-setembre 1988

Restauració del culte a la Mare de Déu de la Mercè

Un fet real que la història ens transmet és que, a partir de la proclamació de la Mare de Déu de la Mercè com a Patrona de la ciutat i diòcesi de Barcelona pel papa Pius IX, l'any 1868, a instàncies del gran bisbe Dr. Pantaleó Monserrat i després de la restauració de l'ordre Mercedari a Espanya portada a cap pel P. Valenzuela l'any 1878, el culte a la Mercè s'arrelà més i més en el poble i no sols a Barcelona i a Catalunya, sinó també per Espanya i països hispanoamericans.

Segons ens diu el P. Gazulla, l'historiador de la Mercè, eren constants les visites a la parròquia santuari de la Verge de grups de pelegrins vinguts de diferents terres de la península, de les illes i d'ultramar. Aquesta difusió del culte a la Mercè i la realitat de tenir un temple molt depauperat per causa de la "crema de convents" de l'any 1835, i revoltes successives, féu que el zelós rector, mossèn Ramon Valls, es proposés la restauració de la parròquia-santuari, idea que trobà ple suport en el prelat barceloní, el Dr. Jaume Català Albosa, el fill il·lustre d'Arenys de Mar.

La coronació canònica, un anhel popular

Restaurat acuradament el temple marià i caldejats els espe-

rits dels devots de la Mercè per l'entusiasme constructor que despertava la futura Exposició Universal de 1888, no solament en construccions civils, sinó també en nous edificis religiosos com la façana de la Catedral i el temple de la Sagrada Família, es formularen constants peticions al prelat, tant per part de particulars devots,

tedral, Col·legi de Rectors i Ajuntament de la ciutat, es féu la petició de dita gràcia al papa Lleó XIII, que fou contestada positivament el dia 31 de maig de 1888 i junt amb ella, delegava al mateix bisbe de Barcelona, l'esmentat Dr. Català, la facultat de portar a terme la coronació canònica com a premi del seu zel.

talana i altres prelats interessats de la península, juntament amb les màximes autoritats civils de la nació.

Segons diu el P. Gazulla, arribat ja el dia 18, la processó de trasllat de la imatge de la Mare de Déu a la Catedral, que tingué lloc a les 4 de la tarda, fou quelcom innarrable i que superà totes les

presidides per la infanta Isabel que representava la Casa Reial.

Acompanyaven el prelat els bisbes catalans: Casañas, d'Urgell; Morgades, de Vic; Sivilla, de Girona; Costa i Fornaguera, de Lleida; Cervera i Cervera, de Mallorca; Aguilar i Serrat, de Sogorb, i Grau i Vallespinós, d'Astorga. Així mateix hi assistiren, presidint nodrits pelegrinatges, el bisbe Aznar, de Tortosa; Santiago Sánchez de Santander; Ruiz, de Pamplona, i Cámara i Castro, de Salamanca, juntament amb l'abat mitrat de Montserrat, el zelós P. Josep Deàs, fill de Sant Pol de Mar, i el Pare General dels mercedaris, P. Valenzuela. Finalitzada la Missa i feta l'ofrena de la corona en nom del poble, pel batlle de la ciutat Rius i Tauler, i després de la solemne benedicció, fou coronada la imatge de la Mare de Déu de la Mercè com a Patrona i Princesa de la ciutat i diòcesi de Barcelona. Fou una jornada d'exaltació mercedària com poques vegades ha viscut la ciutat i la seva vivència i el seu record ha estat una de l'arrel de la moderna devoció a la Mare de Déu de la Mercè. Déu vulgui, que com a cloenda de l'any Marià i preparació de l'any 2000, la celebració del Centenari de la Coronació canònica que tindrà lloc el proper dia 23 ens ajudi a alliberar-nos del modern materialisme, ens refermi en la tradicional devoció mercedària i ens faci sentir redemptors dels nostres germans esclaus de l'ateisme i l'hedonisme.

JAUME ARMENGOL

Recordant el centenari de la coronació canònica de la Mare de Déu de la Mercè

com d'entitats piadoses i culturals, perquè la imatge de la Mare de Déu de la Mercè fos coronada canònicament, com l'any 1881 ho havia estat la imatge de la Mare de Déu de Montserrat. Ateses amablement les peticions per part del bisbe Català, i consultades les opinions positives del Capítol Ca-

Constituïdes les diferents juntes religioses i civils, es fixà el diumenge dia 21 d'octubre com a data del solemne acte, projectant-se també el solemne trasllat en processó de la imatge de la Verge a la Catedral el dia 18, i la celebració d'un solemne triduum amb invitació dels prelats de l'arxidiòcesi ca-

previsions, tant per l'assistència de fidels, com per l'entusiasme i participació del poble i entitats ciutadanes. I tot just desvetllat el diumenge dia 21, des de les primeres hores del matí era impossible l'accés a la Catedral. Assistiren a la solemne Missa Pontifical totes les autoritats civils i militars,

20 famílies Mercedàries esteses arreu del món, pregonen el culte a la Mare de Déu de la Mercè

Ha de ser motiu d'íntima satisfacció pels devots de la Mare de Déu de la Mercè i amants de la nostra història ciutadana, el fet de saber que aquesta advocació mariana no tan sols fou la inspiradora de l'Orde Redemptor del segle XIII, que tant enaltí la nostra Església i ciutat de Barcelona, sinó que en la cursa dels anys i fins als nostres dies, ha estat llavor de nous instituts i congregacions religioses de carisme apostòlic-redemptor, esteses pels cinc continents, que amb llur devoció mercedària i amb el seu blasó religiós, format amb la creu de la nostra Seu i amb les barres de la nostra terra, pregonen arreu del món el seu origen català barceloní.

Conscients de la importància d'aquesta relació i desitjosos de correspondre a l'anhel de molts devots mercedaris, l'anotem tal com ens ha arribat al nostre coneixement.

"Orde dels Religiosos de la Mercè", fundat a Barcelona per sant Pere Nolasc, el 10 d'agost de 1218.

"Orde dels Religiosos Descalços de la Mercè", fundat pel Pare mercedari, Juan B. González a Almoraima, Cadis, l'any 1603.

"Religioses del Segon Orde de la Mercè", seguidors de l'esperit mercedari de Santa Maria de Cervelló, fundat a Barcelona l'any 1260 i que després del Concili Tridentí, com molts ordes religiosos femenins es feren de clausura.

"Institut de Religioses del Segon Orde de la Mercè", de vida apostòlica, fundat l'any 1980 a Madrid, com una branca de l'orde femení de la Mercè.

"Mercedàries Descalces de clausura", fundades a Sevilla l'any 1603, pel P. Juan B. González.

"Sisters of Mercy", fundades a Dublín l'any 1831 per la mare mercedària, Caterina Auley.

"Mercedàries Missioneres de Barcelona", fundades a Barcelona l'any 1860, pel mercedari P. Nolasc Tenas i Lutgarda Mas i Mateu.

"Germanes Mercedàries de la Caritat", fundades a Màlaga l'any 1878, pel mercedari P. J. Nepomuceno Zegrí.

"Germanes de Nostra Senyora de la Mercè", fundades a França l'any 1887, per la mare Teresa de Jesús de Bac.

"Germanes Mercedàries de Jesús", fundades a Milà l'any 1877. Una comunitat d'aquestes religioses atenen l'hostalatge del "Mont Tabor" a Terra Santa. Quan un barceloní les felicita per l'escut de la Mercè, estan molt contentes.

"Germanes Mercedàries del Nen Jesús", fundades a Còrdova d'Argentina l'any 1887 pel mercedari P. José León Torres.

"Germanes de la Mercè del Diví Mestre", fundades a Buenos Aires, l'any 1889, pel mercedari P. Antonio Razore.

"Germanes Mercedàries del Santíssim Sagrament", fundades a Mèxic l'any 1910 per la mare Refugio Aguilar.

"Germanes Mercedàries Expiadores del Santíssim Sagrament", fundades a Santiago de Xile, l'any 1910.

"Germanes Mercedàries Missioneres de Bériz", fundades a Bériz, País Basc, l'any 1930, per la mare Margarita María López Maturana, que amb el permís de la Santa Seu transformà la comunitat

de clausura amb Institut Missioner, avui estès per Europa, Àfrica, Amèrica, Àsia i Oceania.

"Germanes Mercedàries Missioneres del Brasil", fundades a Sao Raimundo Nonato (Brasil), l'any 1938, pel bisbe mercedari, P. Inocencio López Santamaria.

"Esclaves Mercedàries del Santíssim Sagrament", fundades a Marchena, Sevilla, l'any 1950, pel mercedari descalç P. Emilio Ferrero.

"Tercer Orde de la Mercè", fundat per sant Pere Nolasc per tal d'agrupar els laics col·laboradors de l'orde en bé de la redempció dels captius.

"Real Cos dels Cavallers de la Mercè", fundats a Jerez de la Frontera al segle XV.

"Germandat de la Mare de Déu de la Mercè", fundat a Barcelona l'any 1963 pel que fou rector de la Mercè, mossèn Llorenç Castells.

Vint famílies mercedàries que informades de l'esperit de la Mercè —oració i treball a favor dels captius materials o morals—, pregonen arreu del món el culte a la nostra Mare i Patrona, com canten els "goigs" de mossèn Cinto Verdaguier:

"Dels captius mare i patrona puig del cel ens heu baixat: Princesa de Barcelona, protegiu vostra ciutat".

J.A.